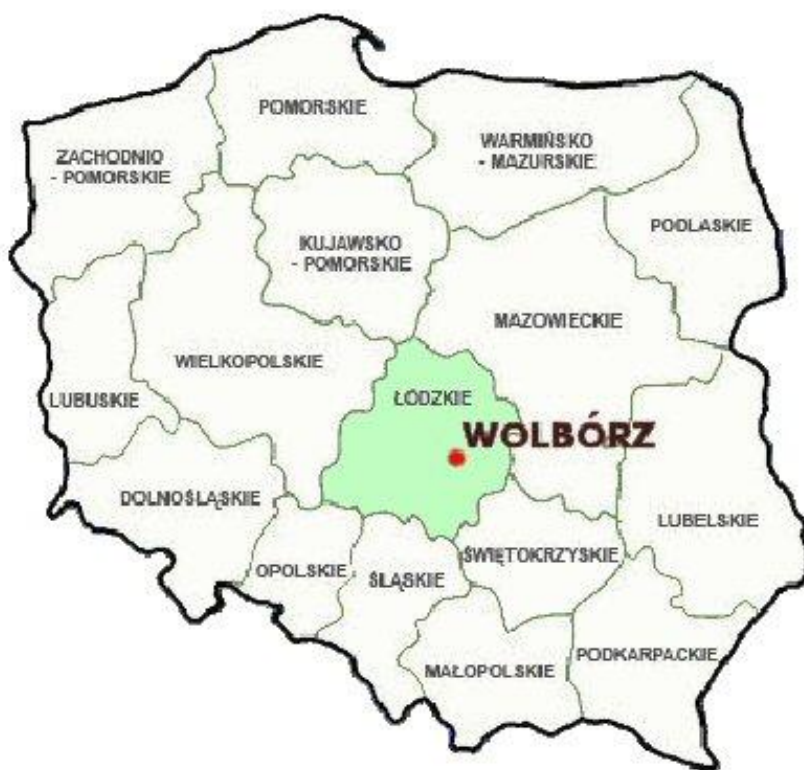

RAPORT O STANIE GMINY WOLBÓRZ ZA 2025 ROK

Szanowni Państwo,

oddaję do Państwa rąk Raport o Stanie Gminy Wolbórz za 2025 rok. To był wyjątkowy rok dla wszystkich, w którym na prezentowane dane statystyczne po raz kolejny miała wpływ wojna w Ukrainie, wzrost cen energii.

W dokumencie prezentujemy statystyki dotyczące demografii, środowiska naturalnego, majątku i finansów gminy, infrastruktury technicznej, komunikacji, mieszkalnictwa, gospodarki miasta, nauki, szkolnictwa i kultury.

Raport adresowany jest do wszystkich zainteresowanych rozwojem Gminy, a szczególnie do inwestorów, którzy poszukują terenów pod inwestycje.

Raport, to także kompendium wiedzy dla Mieszkańców naszej Gminy. Każdy zainteresowany znajdzie w nim informacje o zrealizowanych inwestycjach, o zmianach, jakie zaszły w wyglądzie naszej Małej Ojczyzny oraz o zamierzeniach i kierunkach rozwoju w przyszłości.

Dziękuję wszystkim, którzy w sposób profesjonalny i sprawny przyczynili się do powstania Raportu.

Burmistrz Wolborza

Andrzej Jaros

Podpisany elektronicznie przez
Andrzej Jaros
29.05.2026
14:12:03 +02'00'

I. WSTĘP

Z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) wynika obowiązek opracowania i rozpatrywania raportu o stanie gminy.

Art. 28aa. 1. Burmistrz, co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie miejskiej raport o stanie gminy.

2. Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miejskiej i budżetu obywatelskiego.

3. Rada miejska może określić w drodze uchwały szczegółowe wymagania dotyczące raportu.

4. Rada miejska rozpatruje raport, o którym mowa w ust. 1, podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady miejskiej w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.

5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.

6. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos.

7. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w trybie określonym w ust. 6, składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:

1) w gminie do 20 000 mieszkańców, – co najmniej 20 osób;

2) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców, – co najmniej 50 osób.

8. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba, że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

9. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada miejska przeprowadza głosowanie nad udzieleniem burmistrzowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu burmistrzowi wotum zaufania rada miejska podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady miejskiej. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu burmistrzowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu burmistrzowi wotum zaufania.

10. W przypadku nieudzielenia burmistrzowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada miejska może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania burmistrza. Przepisy art. 28a ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Wolbórz jest gminą miejsko - wiejską położoną we wschodniej części województwa łódzkiego i północno - wschodniej części powiatu piotrkowskiego. Gmina zajmuje obszar 15 166 ha, w tym miasto 1 517,743 ha. Gmina Wolbórz jest jedną z większych obszarowo gmin powiatu piotrkowskiego - stanowi 10,6% jego powierzchni oraz 0,8% powierzchni województwa łódzkiego. Na obszarze Gminy znajdują się 22 sołectwa, w skład, których wchodzi 37 miejscowości i miasto Wolbórz. Gminę zamieszkuje **7 670** mieszkańców.

Gmina Wolbórz położona jest przy trasie S8 relacji Warszawa – Wrocław – Katowice. Miasto Wolbórz leży w odległości około 14 km od Piotrkowa Trybunalskiego i Tomaszowa Mazowieckiego. Większe ośrodki miejskie, tj. Łódź i Warszawa położone są w odległościach odpowiednio około 52 km i około 135 km.

W obrębie gminy znajduje się 11 kilometrów linii brzegowej Zalewu Sulejowskiego, szlaki turystyczne, rezerваты przyrody, co stanowi o potencjale rozwoju rekreacji i wypoczynku, głównie o charakterze weekendowym. Najbardziej atrakcyjna

pod względem krajobrazowym i turystycznym jest południowo – wschodnia część gminy.

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy wyróżnia się podstawowe elementy zainwestowania z przewagą funkcji: mieszkaniowych, mieszkaniowo – usługowych (miasto Wolbórz), rolniczych, rekreacyjnych i komunikacyjnych. Gmina Wolbórz pełni funkcję rolniczą, rekreacyjną, administracyjno – usługową (obsługi produkcji żywności, obsługi obszaru gminy i obsługi turystyki). Na terenie miasta Wolbórza skoncentrowane są wszelkie funkcje w zakresie administracji oraz wszystkie najważniejsze usługi. W gminie rozwija się również prężnie branża logistyczna. Rynek pracy na terenie Gminy Wolbórz kształtowany jest głównie przez sektor prywatny - ogółem w Gminie zarejestrowanych jest 719 podmiotów gospodarczych. W sektorze prywatnym przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Z uwagi na położenie gminy, lasy, Zalew Sulejowski, rezerваты przyrody, zabytki itp. istotnym elementem gospodarki staje się szeroko pojęta turystyka. Na terenie gminy funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne oferujące oprócz spokoju i wypoczynku swoją regionalną kuchnię. Znaczna część obszaru Gminy Wolbórz, ze względu na walory przyrodniczo – krajobrazowe objęta jest różnymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz.13).

III. WŁADZE GMINY

Podstawowym celem działalności urzędu jest zapewnienie interesantom profesjonalnej i przyjaznej obsługi. Urząd realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę techniczną, pomoc społeczną, ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów, obronności i pomocy społecznej. Więcej informacji o gminie można znaleźć na stronie www.wolborz.eu.

Burmistrz jest organem wykonawczym gminy. Wykonuje uchwały Rady Miejskiej w Wolborzu i zadania gminy określone przepisami prawa, kieruje bieżącymi sprawami gminy, reprezentuje ją na zewnątrz. Swoje zadania wykonuje przy pomocy urzędu, którego jest kierownikiem. Funkcję burmistrza sprawuje od 2014 r. **Andrzej Jaros**. W skład kierownictwa urzędu wchodzi Zastępca Burmistrza – Dymitr Jędryka, Sekretarz Gminy – Elżbieta Bijoch, Skarbnik Gminy – Izabela Midera.

Rada Miejska w Wolborzu jest organem stanowiącym i kontrolnym. To ona uchwała między innymi: budżet, plan zagospodarowania przestrzennego, wysokość

stawek podatkowych. Radni wybierani są w wyborach powszechnych, ich kadencja jest 5 letnia. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady.

Skład Rady Miejskiej w Wolborzu – kadencja 2024-2029	
Zbigniew Klewin	Przewodniczący Rady Miejskiej w Wolborzu
Barbara Dziubaltowska	Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Wolborzu
Arkadiusz Bąbol	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Dorota Bedyniak-Walaszczyk	Radna Rady Miejskiej w Wolborzu
Joanna Biniek	Radna Rady Miejskiej w Wolborzu
Krzysztof Czapla	Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Marek Gajda	Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia
Bogumiła Jagodzińska	Radna Rady Miejskiej w Wolborzu
Łukasz Jagiełło	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
Anita Kiszczak	Radna Rady Miejskiej w Wolborzu
Bogdan Pytel	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Bronisław Rożek	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu
Janusz Swarbuła	Przewodniczący Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu
Paweł Swarbuła	Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego
Gabriel Zaremba	Radny Rady Miejskiej w Wolborzu

IV. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W WOLBORZU W 2025 ROKU

Rada Miejska w Wolborzu od stycznia do grudnia 2025 roku obradowała na 11 posiedzeniach zgodnie z przyjętym planem pracy uchwałą z dnia Nr X/97/2024 z dnia 23 grudnia 2024 r. oraz na 2 sesjach zwołanych na wniosek Burmistrza Wolborza. Rada w ciągu roku podjęła 113 uchwał. Radni złożyli 1 zapytanie. W sesjach Rady Miejskiej w Wolborzu uczestniczyli: Burmistrz Wolborza, Zastępca Burmistrza, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych na posiedzeniach tematów, w tym dyrektorzy/kierownicy jednostek organizacyjnych, gminnych instytucji kultury, prezes spółki komunalnej.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XII/110/2025 13.03.2025	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Uchwała wykonana
2	XII/111/2025 13.03.2025	w sprawie przekazania petycji według właściwości	Uchwała wykonana
3	XII/116/2025 13.03.2025	w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Wolbórz;	Uchwała wykonana
4	XII/117/2025 13.03.2025	w sprawie przyjęcia "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wolbórz na lata 2025-2030"	Uchwała wykonana
5	XIII/122/2025 28.03.2025	w sprawie ustalenia regulaminu targowiska w Gminie Wolbórz;	Uchwała wykonana
6	XV/147/2025 27.05.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego współpracy między Miastem Piotrków Trybunalski, Gminą Wolbórz i Gminą Sulejów przy realizacji zadania polegającego na promocji turystyki, wspólnego planowania i realizacji działań promocyjnych oraz wymiany informacji dotyczących projektów turystycznych zawartych w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Radomsko – Piotrków Trybunalski – Bełchatów 2030	Uchwała wykonana – 5 czerwca 2025 r. podpisano porozumienie
7	XV/148/2025 27.05.2025	w sprawie rozpatrzenia petycji	Uchwała wykonana
8	XV/149/2025 27.05.2025	w sprawie rozpatrzenia wniosku	Uchwała wykonana
9	XVI/152/2025 17.06.2025	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Wolborza wotum zaufania	Uchwała wykonana – udzielono wotum zaufania
10	XVI/154/2025 17.06.2025	w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Wolborza	Uchwała wykonana – udzielono absolutorium
11	XXII/185/2025 27.11.2025	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników oraz dla kandydatów na strażaka ratownika Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonujących na terenie Gminy Wolbórz	Uchwała w trakcie realizacji
12	XXII/188/2025 27.11.2025	przyjęcia "Rocznego programu współpracy Gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026"	Uchwała w trakcie realizacji
13	XXII/189/2025 27.11.2025	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w sprawie wspólnej realizacji zadania dotyczącego budowy sieci	Uchwała wykonana – podpisano porozumienie w dniu 18.03.2026 r.

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
		komunikacji rowerowej wokół Zalewu Sulejowskiego	
14	XXII/190/2025 27.11.2025	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Wolborza	Uchwała wykonana
15	XXIII/197/2025 22.12.2025	w sprawie nadania tytułu „Honorowy Obywatel Wolborza”	Uchwała wykonana – Tytuł „Honorowy obywatel Wolborza” otrzymała Ks. Prałat Grzegorz Gogol – podczas Koncertu Noworocznego dnia 30.01.2026 r. został wręczony Akt Nadania.
16	XXIII/199/2025 22.12.2025	w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”	Uchwała wykonana – Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz” otrzymała Pani – Elżbieta Bąk podczas Koncertu Noworocznego dnia 30.01.2026 r. został wręczony Akt Nadania.
17	XXIII/200/2025 22.12.2025	w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”	Uchwała wykonana – Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz” otrzymała Pan Marek Wieteska – podczas Koncertu Noworocznego dnia 30.01.2026 r. został wręczony Akt Nadania.
18	XXIII/207/2025 22.12.2025	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej	Uchwała wykonana
19	XXIII/208/2025 22.12.2025	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności komisji stałych	Uchwała wykonana
20	XXIII/209/2025 22.12.2025	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Rady Miejskiej	Uchwała wykonana
21	XXIII/210/2025 22.12.2025	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej	Uchwała w trakcie realizacji: Posiedzenia Komisji Rewizyjnej w 2026 roku odbywają się na podstawie zatwierdzonego planu.
22	XXIII/211/2025 22.12.2025	w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych	Uchwała w trakcie realizacji: Posiedzenia: Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu,

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
			Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia, Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego w 2026 roku odbywają się na podstawie zatwierdzonego planu.
23	XXIII/212/2025 22.12.2025	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Miejskiej	Uchwała w trakcie realizacji: Posiedzenia: Rady Miejskiej w Wolborzu w 2026 roku odbywają się na podstawie zatwierdzonego planu.

EDUKACJA

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XII/112/2025 13.03.2025	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest inny organ niż Gmina Wolbórz oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania	Uchwała unieważniona
2	XII/113/2025 13.03.2025	w sprawie uchwalenia „Regulaminu korzystania z Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Komornikach”	Uchwała unieważniona
3	XII/114/2025 13.03.2025	w sprawie uchwalenia „Regulaminu korzystania z Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Miry i Tadeusza Sygietyńskich w Proszeniu”	Uchwała unieważniona
4	XIII/120/2025 28.03.2025	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest inny organ niż Gmina Wolbórz oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania	Uchwała wykonana
5	XIV/127/2025 28.03.2025	w sprawie uchwalenia „Regulaminu korzystania z Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Komornikach”	Uchwała wykonana
6	XIV/128/2025 28.03.2025	w sprawie uchwalenia „Regulaminu korzystania z Sali gimnastycznej przy	Uchwała wykonana

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
		Szkole Podstawowej im. Miry i Tadeusza Sygietyńskich w Proszeniu"	

POMOC SPOŁECZNA

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XI/99/2025 28.01.2025	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Wolbórz na lata 2025-2027	Uchwała w trakcie realizacji
2	XII/109/2025 13.03.2025	w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Wolbórz na rok 2025	Uchwała wykonana
3	XIV/126/2025 28.03.2025	w sprawie oceny zasobów pomocy społecznej gminy Wolbórz za rok 2024	Uchwała wykonana
4	XVII/159/2025 11.08.2025	w sprawie zatwierdzenia projektu nr FELD.07.12-IP.01-0012/25 „Bezpieczna rodzina” w ramach naboru nr FELD.07.12-IP.01-003/24 programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytetu: FELD.07 „Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem”, Działania: FELD.07.12 „Usługi na rzecz rodziny"	Uchwała wykonana
5	XXII/186/2025	o zmianie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolbórz na lata 2022-2025	Uchwała wykonana
6	XXII/187/2025	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolbórz na lata 2026 – 2029	Uchwała w trakcie realizacji

FINANSE

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XVI/153/2025 17 czerwca 2025	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Wolbórz za rok 2024	Uchwała wykonana
2	XXII/191/2025 27.11.2025	w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	Pożyczka w wysokości 5 846 717,00 zł - 2025 r.: 1 807 722,00 zł – wykonana - 2026 r.: 4 038 995,00 zł.
3	XXII/192/2025 27.11.2025	w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	Pożyczka w wysokości 1 341 783,00 zł - 2025 r.: 880 778,00 zł – wykonana - 2026 r.: 461 005,00 zł

PODATKI

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XII/115/2025 13.03.2025	w sprawie opłaty targowej	Uchwała unieważniona
2	XIII/121/2025 28.03.2025	w sprawie opłaty targowej	Uchwała w trakcie realizacji
3	XXI/181/2025 30.10.2025	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości;	Uchwała w trakcie realizacji

DROGI

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XI/100/2025 28.01.2025	w sprawie uchylecia uchwały dotyczącej nadania nazwy ulicy	Uchwała wykonana
2	XI/101/2025 28.01.2025	w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania nazw ulicom	Uchwała wykonana
	XVIII/164/2025 28.08.2025	w sprawie nadania nazwy ulicy	Ul. Świerkowa Lubiaszów – uchwała wykonana
	XVIII/165/2025 28.08.2025	w sprawie nadania nazwy ulicy	Ul. Spokojna Janów – Uchwała wykonana
3	XIX/173/2025 22.09.2025	w sprawie przejęcia od Powiatu Piotrkowskiego zadania publicznego z zakresu zimowego utrzymania dróg powiatowych znajdujących się na terenie Gminy Wolbórz	Uchwała wykonana
4	XXI/178/2025 30.10.2025	w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg	Uchwała wykonana

GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XI/103/2025 28.01.2025	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości (zmiana XIX/171/2025)	Uchwała wykonana – podpisano akt notarialny na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonej w gminie Wolbórz, w obrębie ewidencyjnym nr 1 Miasto Wolbórz numer działki 183/9 o pow. 0,3614 ha -
2	XI/104/2025 28.01.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Uchwała wykonana podpisano akt notarialny na zbycie nieruchomości położona w obrębie ewidencyjnym PGR Bogusławice w gminie Wolbórz, numer działki 22/6 o pow. 0,1759 ha

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
3	XIV/130/2025 30.04.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości (dotyczy nieruchomości położonej w miejscowości Golesze Duże, w obrębie ewidencyjnym Golesze, w gminie Wolbórz, numery działek: 112/10 o pow. 0,0392 ha, 117/3 o pow. 0,0416 ha)	Uchwała w trakcie realizacji
4	XIV/131/2025 30.04.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości (dotyczy nieruchomości położonej w miejscowości Lubiaszów, w obrębie ewidencyjnym Lubiaszów Stary, w gminie Wolbórz, numery działek: 11/29 o pow. 0,4825 ha, 11/34 o pow. 0,0625 ha)	Uchwała w trakcie realizacji
5	XVIII/166/2025 28.08.2025	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	Uchwała wykonana – podpisano akt notarialny na nieodpłatne nabycie od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Łodzi w drodze darowizny do gminnego zasobu nieruchomości, nieruchomości położonej w gminie Wolbórz, w obrębie ewidencyjnym Młoszów oznaczonej numerem działki 123/3 o pow. 0,0269 ha,
6	XXII/195/2025 27.11.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Uchwała wykonana – podpisano akt notarialny na zbycie nieruchomości położonej w miejscowości Lubiaszów, w obrębie ewidencyjnym Lubiaszów Nowy, w gminie Wolbórz, numery działek: 71 o pow. 1,5143 ha, 72 o pow. 0,7339 ha

GOSPODARKA PRZESTRZENNE

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XV/134/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Bogusławice w Gminie Wolbórz	Uchwała wykonana
2	XV/135/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Brudaki w Gminie Wolbórz;	Uchwała wykonana
3	XV/136/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Golesze w gminie Wolbórz	Uchwała wykonana
4	XV/137/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych: Kaleń, Janów i Młoszów, gmina Wolbórz;	Uchwała wykonana

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
5	XV/138/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Komorniki w gminie Wolbórz;	Uchwała wykonana
6	XV/139/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Leonów, gmina Wolbórz;	Uchwała wykonana
7	XV/140/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Lubiaszów Stary, gmina Wolbórz;	Uchwała wykonana
8	XV/141/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach Młynary i Kuznocin w Gminie Wolbórz;	Uchwała wykonana
9	XV/142/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Studzianki, gmina Wolbórz;	Uchwała wykonana
10	XV/143/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Świątniki i Lubiatów w gminie Wolbórz;	Uchwała wykonana
11	XV/144/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów Miasta Wolbórz;	Uchwała wykonana
12	XV/145/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Żarnowica w Gminie Wolbórz;	Uchwała wykonana
13	XV/146/2025 27.05.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach Żywocin i Noworybie w Gminie Wolbórz (zmiana XIX/169/2025)	Uchwała wykonana
14	XVI/156/2025 17.06.2025	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wolbórz na lata 2024-2034	Uchwała wykonana
15	XVIII/162/2025 28.08.2025	o zmianie uchwały Nr IX/74/2024 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Uchwała wykonana
16	XIX/170/2025 22.09.2025	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment Miasta Wolborza w zakresie działek nr ewid. 1623, 1624, 1625, 1626, 1627/1, 1627/2 obręb 8 Miasto Wolbórz	Uchwała wykonana
17	XXI/179/2025 30.10.2025	w sprawie przystąpienia do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wolbórz na lata 2024-2034	Uchwała wykonana
18	XXII/184/2025 27.11.2025	w sprawie aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wolbórz na lata 2024-2034;	Uchwała wykonana

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
19	XXIII/201/2025 22.12.2025	w sprawie aktualności planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz	Uchwała wykonana

OCHRONA ŚRODOWISKA

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XI/102/2025 28.01.2025	w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wolbórz w 2025 roku”;	Uchwała wykonana
2	XI/106/2025 28.01.2025	o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Wolbórz na zadania służące ochronie powietrza polegające na trwałej likwidacji ogrzewania węglowego i zastąpienie go ekologicznym źródłem ogrzewania	Uchwała wykonana
3	XIV/129/2025 30.05.2025	o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady i tryb udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy Wolbórz na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;	Uchwała wykonana
4	XXIII/202/2025 22.12.2025	przyjęcia Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Wolbórz na realizację zadań obejmujących wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych.	Uchwała unieważniona
5	XXIII/203/2025 22.12.2025	przyjęcia Regulaminu określającego zasady i tryb udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy Wolbórz na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Uchwała unieważniona

GOSPODARKA ODPADAMI

Lp.	Numer i data uchwały	Nazwa uchwały	Wykonanie
1	XI/105/2025 28.01.2025	w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;	Uchwała wykonana
2	XIX/172/2025 22.09.2025	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;	Uchwała wykonana
3	XXIII/204/2025 22.12.2025	w sprawie ustalenia wysokości ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno — wypoczynkowe.	Uchwała wykonana

V. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY

Według ewidencji ludności (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu, stan na koniec 2025 r.), na terenie Gminy Wolbórz zamieszkuje 7 670 osób. Około 28,2 % mieszkańców zamieszkuje na terenie miasta Wolbórz. Wskaźnik koncentracji ludności w gminie wynosi około 50 osób/km². Ludność Gminy Wolbórz stanowi około 8,5 % liczby mieszkańców powiatu piotrkowskiego i około 0,33 % liczby mieszkańców województwa łódzkiego.

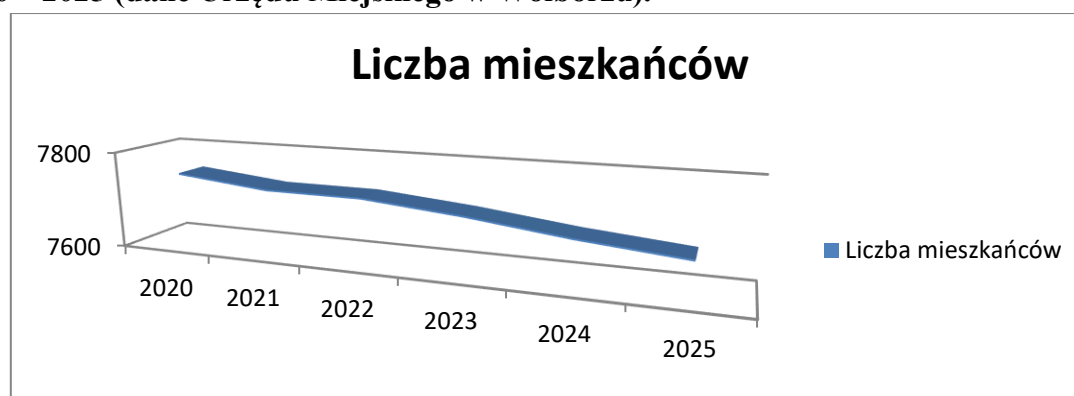
Liczba ludności w Gminie Wolbórz w latach 2020 - 2025 (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu).

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba ludności	7 751	7 731	7 730	7 712	7 688	7 670
Ludność na 1 km²	51	51	51	51	51	50
Przyrost naturalny ogółem	-4	-4	-4,8	-2,7	-4,03	-2,5
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	103	103	103	103,6	104,6	104,9

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Wolborzu sporządzono w 2025 roku 52 aktów małżeństwa, co odpowiada 6,8 % małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa łódzkiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. Gmina Wolbórz ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -19 osób. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,5 na 1000 mieszkańców gminy Wolbórz. W 2025 roku urodziło się 59 dzieci, w tym 52,5% dziewczynek i 47,5% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,76 i jest większy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2025 roku zarejestrowano 134 zameldowań oraz 23 wymeldowania, w wyniku, czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Wolbórz 111.

Dynamika zmian liczby ludności w Gminie Wolbórz na przestrzeni lat 2020 – 2025 (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu).

Stopień koncentracji ludności w poszczególnych miejscowościach gminy jest nierównomierny i wynika głównie z wielkości obszaru jednostki osadniczej, jej położenia, rodzaju pełnionej funkcji oraz zagospodarowania terenu. Do największych miejscowości w gminie pod względem zaludnienia należą: Wolbórz, Bogusławice, Golesze Duże, Prosenie, Polichno, Komorniki, Swolszewice Duże.

Liczba ludności w poszczególnych sołectwach (stan na 31.12.2025).

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1.	Bogusławice	570
2.	Brudaki	80
3.	Golesze Duże	504
4.	Kaleń	138
5.	Komorniki	295
6.	Kuznocin	225
7.	Lubiaszów	413
8.	Lubiatów	225
9.	Młoszów	182
10.	Młynary	165
11.	Polichno	391
12.	Prosenie	458
13.	Psary-Lechawa	112
14.	Psary Stare	152
15.	Psary Witowskie	110
16.	Stanisławów	131
17.	Studzianki	204
18.	Swolszewice Duże	330
19.	Świątniki	125
20.	Wolbórz	2211
21.	Żarnowica Duża	322
22.	Żywocin	327
Razem		7 670

Jednym z najważniejszych czynników rozwojowych gminy jest struktura wiekowa ludności. Populacja gminy charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową. Według danych Urzędu Miejskiego w Wolborzu (stan na koniec 2025 r.), przedstawia się ona następująco: 20,01 % ogółu mieszkańców stanowią osoby

w wieku przedprodukcyjnym: 57,95 % osoby w wieku produkcyjnym, a 22,03 % osoby w wieku poprodukcyjnym.

Ludność Gminy Wolbórz w 2025 r. według ekonomicznych grup wiekowych (dane Urzędu Miejskiego w Wolborzu).

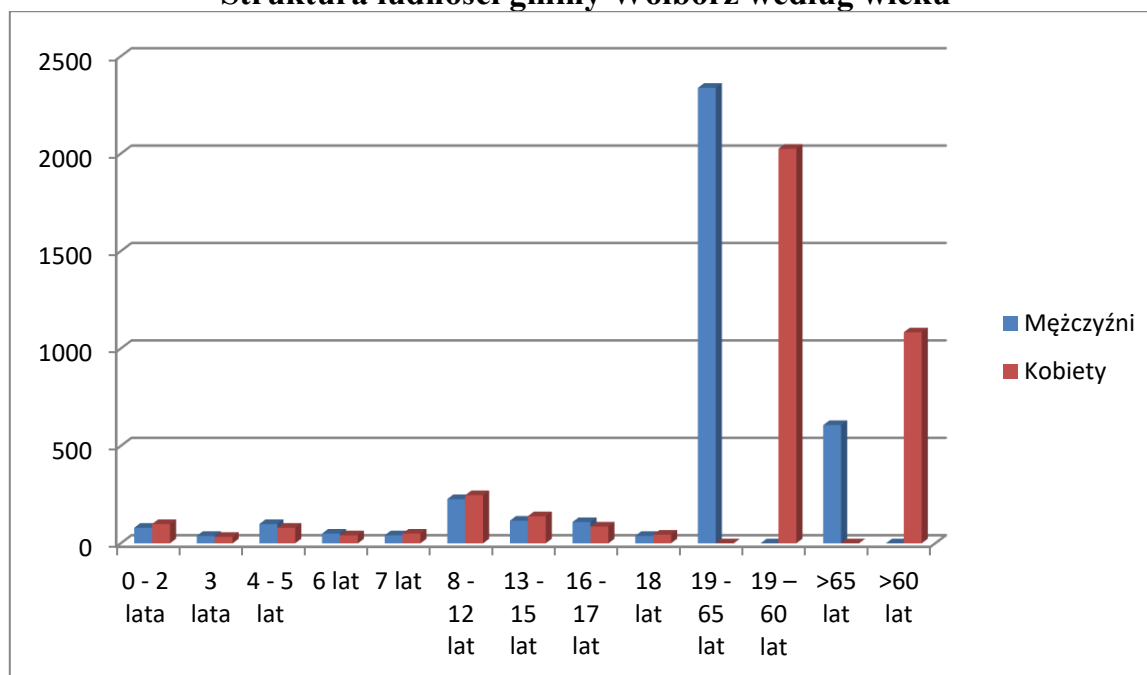
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0 - 2 lata	80	99	179
3 lata	38	33	71
4 - 5 lat	99	80	179
6 lat	50	41	91
7 lat	41	50	91
8 - 12 lat	227	247	474
13 - 15 lat	116	139	255
16 - 17 lat	109	86	195
18 lat	38	44	82
19 - 65 lat	2338	0	2338
19 – 60 lat	0	2025	2025
>65 lat	607	0	607
>60 lat	0	1083	1083
Ogółem	3 743	3 927	7 670

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi potencjalne zasoby pracy. Poziom zaawansowania procesu powolnego starzenia się ludności odzwierciedla wskaźnik określający obciążenie najmłodszej grupy ludności grupą najstarszą, który w 2025 r. kształtował się na poziomie 110 osoby (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób wieku przedprodukcyjnym).

Im wyższa wartość wskaźnika obciążenia demograficznego, tym bardziej niekorzystny wpływ na lokalny rynek pracy. Wysoki wskaźnik oznacza sytuację, w której zbyt duży odsetek ludności utrzymuje się z socjalnych źródeł dochodów.

Przy powszechnym zjawisku starzenia się społeczeństwa, problem opieki nad osobami starszymi staje się coraz poważniejszy. Niekorzystnym zjawiskiem jest również liczba osób całkowicie samotnych. Ludzie starsi i samotni potrzebują szczególnego rodzaju wsparcia, które zapewni im jak najdłuższe utrzymanie we własnym środowisku. Osobom takim należy zagwarantować dostępność do usług bytowych, urzędowych, mieszkaniowych oraz intelektualnych i zdrowotnych. Problem ludzi starszych jest trudny do rozwiązania zwłaszcza na terenach wiejskich, gdzie często brakuje odpowiedniego zaplecza zdrowotnego, ale także klubów i świetlic, gdzie starsi ludzie mogliby się spotykać.

Struktura ludności gminy Wolbórz według wieku

VI. BUDŻET GMINY

Budżet Gminy Wolbórz został uchwalony przez Radę Miejską w Wolborzu w dniu 23 grudnia 2024 roku mocą uchwały Nr X/85/2024. Do 31 grudnia 2025 roku wprowadzono zmiany na podstawie 13 uchwał Rady Miejskiej w Wolborzu i 12 zarządzeń Burmistrza Wolborza. Tak liczne zmiany planów wynikały z bieżących potrzeb gospodarczych powstałych przy realizacji budżetu, zmian w planach dotacji celowych z budżetu państwa na zadania zlecone i własne, zmian w planach dotacji celowych w ramach programów finansowanych z udziałem środków krajowych i europejskich.

Realizacja budżetu przedstawia się następująco:

1) Dochody budżetu ogółem planowane w wysokości **74 361 152,40 zł** zostały wykonane w kwocie **74 493 710,25 zł** tj. 100,18 %, w tym:

- **dochody bieżące:** plan: 66 816 619,57 zł; wykonanie: 66 736 440,34 zł – 99,88 %, udział 89,59 %,

- **dochody majątkowe:** plan: 7 544 532,83 zł; wykonanie: 7 757 269,91 zł – 102,82 %, udział 10,41 %.

W roku 2025 r. nastąpił wzrost dochodów w stosunku do roku 2024 o 0,65 %.

Dochody budżetu według głównych źródeł na dzień 31 grudnia 2025 roku.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Realizacja %	% udział w budżecie
Dochody bieżące	66 816 619,57	66 736 440,34	99,88	89,59
Dotacje	9 006 911,42	9 042 896,90	100,40	12,14
Subwencje	7 106 858,92	7 106 858,92	100,00	9,54
Dochody własne	50 702 849,23	50 586 684,52	99,77	67,91
Dochody majątkowe	7 544 532,83	7 757 269,91	102,82	10,41
Dotacje	6 718 812,83	6 925 517,09	103,08	9,30
Subwencje	-	-	-	-
Dochody własne	825 720,00	831 752,82	100,73	1,11
Dochody ogółem:	74 361 152,40	74 493 710,25	100,18	100,00

Gmina Wolbórz pozyskała dotacje na współfinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków UE w kwocie **399 522,35 zł**, dotacje z budżetu województwa na realizację zadań własnych majątkowych w kwocie: **671 138,20 zł**, dotacje na zadania inwestycyjne ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie **230 842,00 zł**, dotacje z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie: **3 140 680,50 zł**, środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie **1 800 000,04 zł**, środki w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie **683 334,00 zł**.

Dochody ogółem na mieszkańca

9 712,35 zł
wykonane w 2025 r.
+0,88%
do roku 2024

Dochody bieżące na mieszkańca

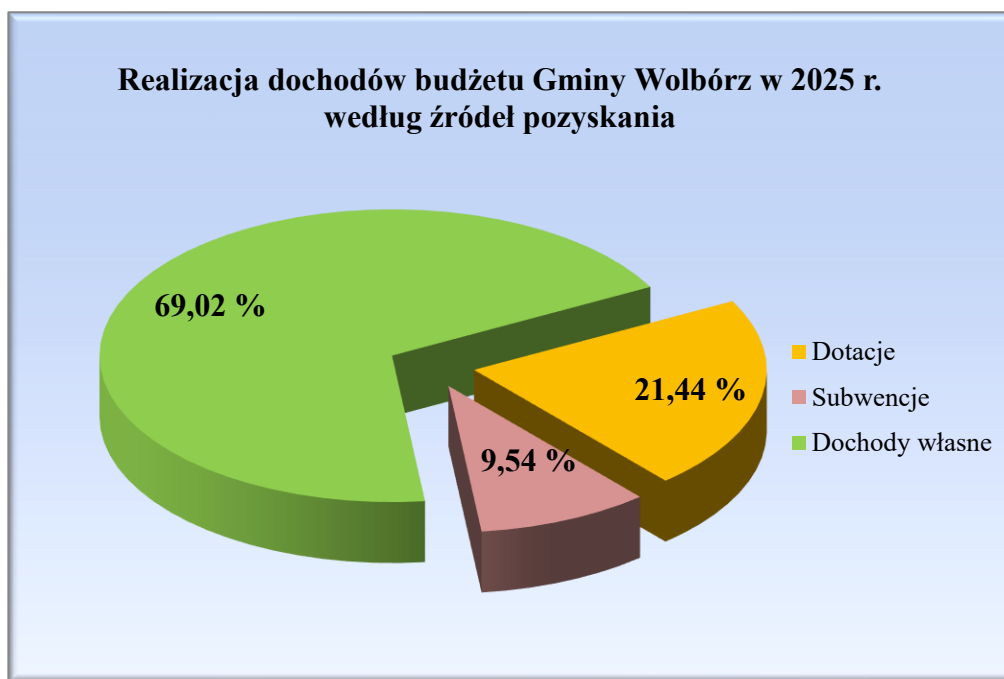
8 700,97 zł

Dochody majątkowe na mieszkańca

1 011,38 zł

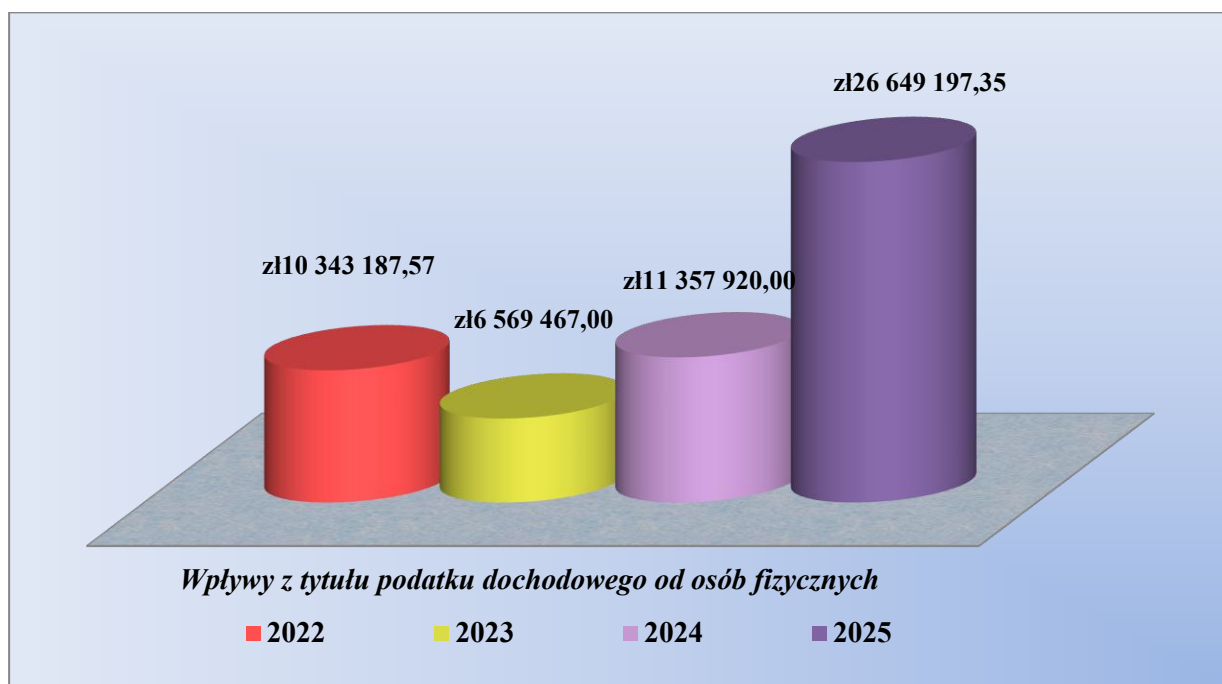
Dochody własne na mieszkańca

6 703,84 zł

Podatki i opłaty lokalne stanowią najistotniejsze źródło dochodów własnych gminy. Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Wolbórz w 2025 roku i jednocześnie źródłem dochodów własnych były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych. Wpływy w kwocie **26 649 197,35 zł** stanowiły 35,77 % wszystkich dochodów Gminy. Natomiast dochody z tytułu podatku od nieruchomości (od osób fizycznych i prawnych) planowane w wysokości **14 575 100,00 zł** zostały zrealizowane w kwocie: **14 606 540,23 zł** (100,22 %).

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
Wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	10 343 187,57 zł	6 569 467,00 zł	11 357 920,00 zł	26 649 197,35 zł
Dynamika w stosunku do roku poprzedniego (%)		63,51	172,89	234,63
Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości (od osób fizycznych i prawnych)	9 551 276,23 zł	11 808 971,98 zł	13 443 803,85 zł	14 606 540,23 zł
Dynamika w stosunku do roku poprzedniego (%)		123,64	113,84	108,65

2) **Wydatki budżetu** ogółem planowane w wysokości **78 944 235,99 zł** zostały wykonane w kwocie **76 118 727,73** tj. 96,42 %, w tym:

- **wydatki bieżące:** plan: 62 150 243,75 zł; wykonanie: 59 450 339,29 zł tj. 95,66 %,
- **wydatki majątkowe:** plan: 16 793 992,24 zł; wykonanie: 16 668 388,44 zł tj. 99,25 %.

Wydatki ogółem na mieszkańca

9 924,21 zł
wykonane w 2025 r.
+3,69%
do roku 2024

Wydatki bieżące na mieszkańca

7 751,02 zł

Wydatki majątkowe na mieszkańca

2 173,19 zł

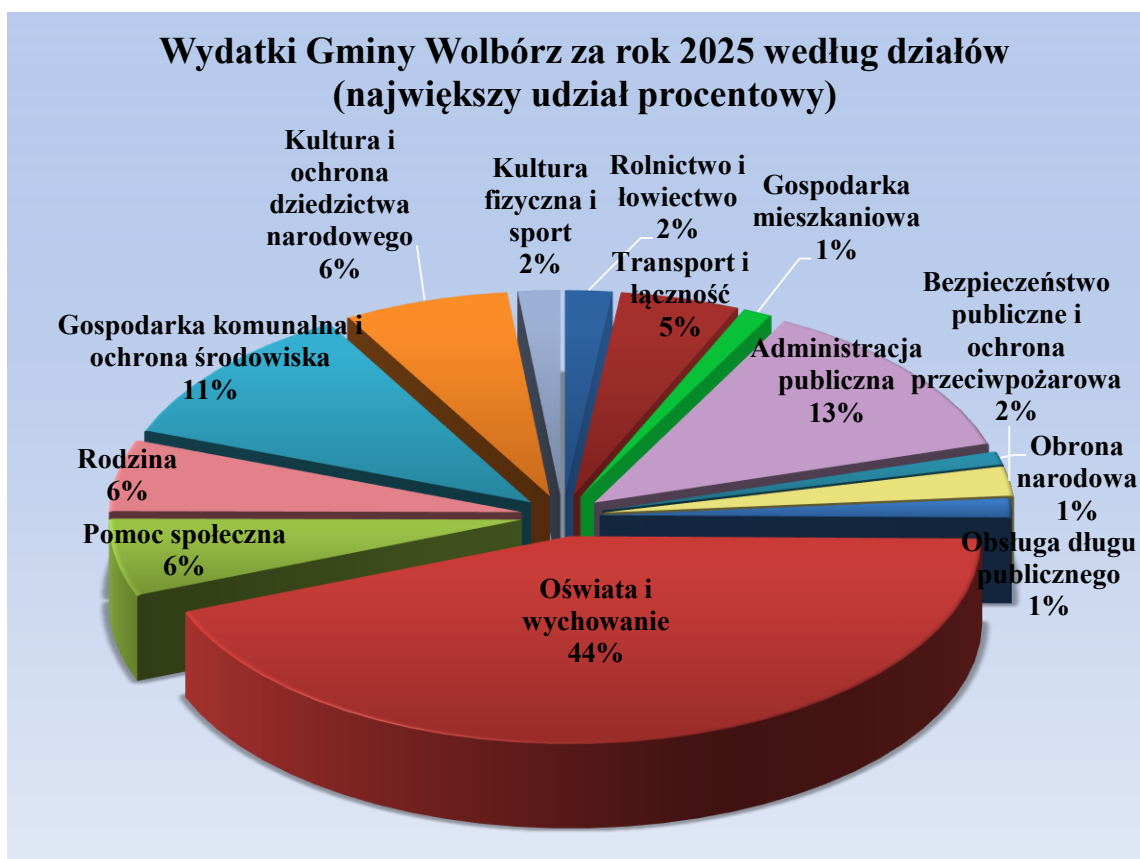
W 2025 roku z budżetu Gminy Wolbórz zaplanowano pomoc finansową w formie dotacji celowych w kwocie: **8 631 337,94 zł**, do końca roku przekazano dotowanym podmiotom kwotę **8 556 032,48 zł** tj. 99,13 %. Wśród dotowanych podmiotów były między innymi:

- Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Piotrkowie Tryb. na zadania dotyczące ratownictwa wodnego na wodach Zalewu Sulejowskiego: 5 000,00 zł;
- Wolborskie Centrum Kultury na zadania działalności statutowej: 1 530 000,00 zł;
- Miejska Biblioteka Publiczna na realizację zadań statutowych: 435 000,00 zł;
- Stowarzyszenie na rzecz Szkoły Podstawowej w Proszeniu na pokrycie kosztów pobytu dzieci w szkole i oddziale przedszkolnym: 4 387 335,11 zł;
- Niepubliczne przedszkole z terenu gminy na pokrycie kosztów dzieci w przedszkolu: 1 659 230,97 zł;
- Gospodarstwa indywidualne na częściowe pokrycie wymiany źródeł ciepła: 135 000,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiatowie na zakup defibrylatora AED: 2 700,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiaszowie na realizację zadania "Wsparcie ochrony osobistej strażaków OSP oraz systemu łączności": 3 444,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wolborzu na zakup sprzętu, wyposażenia i umundurowania dla MDP w Wolborzu: 2 020,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Komornikach na zakup sprzętu, wyposażenia i umundurowania dla MDP w Komornikach: 2 125,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiaszowie na realizację zadania "Rozwój edukacji i młodzieży z zakresu ochrony przeciwpożarowej" dla MDP w Lubiaszowie: 1 592,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Polichnie na zakup sprzętu, wyposażenia i umundurowania dla MDP w Polichnie: 2 500,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Komornikach na zakup sprzętu i wyposażenia dla OSP w Komornikach: 2 160,00 zł;
- Gospodarstwa indywidualnie na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków: 22 000,00 zł;
- Kluby sportowe realizujące zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu: 273 000,00 zł;
- Gminna Spółka Wodna na konserwację urządzeń melioracji wodnych: 45 000,00 zł;
- Miasto Piotrków Tryb. na obsługę administracyjną Związku ZIT: 1 183,00 zł,
- Gmina Miasto Tomaszów Maz. na zadania: „Pokrycie kosztów transportu zbiorowego” w kwocie 21 542,40 zł oraz, „Pokrycie kosztów rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Wolbórz” w kwocie 25 200,00 zł.

Zbiornicze zestawienie wydatków Gminy Wolbórz według działów.

Nazwa działu	Wykonanie w zł	% udział w wydatkach
Rolnictwo i łowiectwo	1 388 950,51	1,82
Transport i łączność	3 516 802,35	4,62
Gospodarka mieszkaniowa	844 763,68	1,11
Działalność usługowa	483 256,19	0,63
Administracja publiczna	9 503 021,86	12,48
Urzędy naczelných organów władzy państwowej	148 861,00	0,20
Obrona narodowa	770 726,40	1,01
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 717 949,43	2,26
Obsługa długu publicznego	1 128 704,79	1,48
Różne rozliczenia	6 900,00	0,01
Oświata i wychowanie	32 866 944,49	43,18
Ochrona zdrowia	523 509,37	0,69
Pomoc społeczna	4 523 204,27	5,94
Edukacyjna opieka wychowawcza	19 923,90	0,03
Rodzina	4 202 721,45	5,52
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8 348 391,61	10,97
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 879 048,49	6,41
Kultura fizyczna i sport	1 245 047,94	1,64
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	76 118 727,73	100,00
- wydatki bieżące	59 450 339,29	78,10
- wydatki majątkowe	16 668 388,44	21,90

W 2025 roku Gmina Wolbórz najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 32 866 944,49 zł, co stanowiło 43,18 % wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach administracji publicznej. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 9 503 021,86 zł, co stanowiło 12,48 % wydatków Gminy. Wydatki z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska zrealizowano na poziomie 8 348 391,61 zł, co stanowiło 10,97 % wydatków Gminy. Wydatki z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wykonano w wysokości 4 879 048,49 zł, co stanowiło 6,41 % wydatków Gminy.

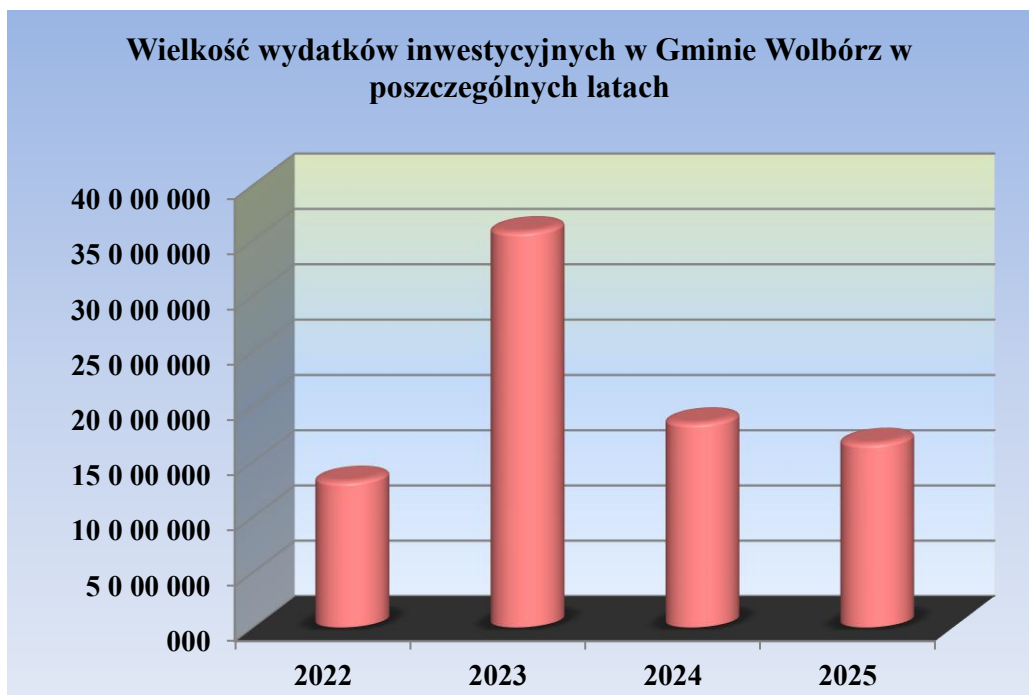

Poziom zrealizowanych wydatków majątkowych stanowi **21,90 %** wykonanych wydatków ogółem. Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków wskazuje na prorozwojowy charakter gminy. Działalność inwestycyjna ukierunkowana jest na rozbudowę infrastruktury technicznej jak również infrastruktury społecznej. Wydatki inwestycyjne gminy są realizowane przede wszystkim dzięki pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej, dotacjom z budżetu państwa, dotacjom z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz środkom własnym. Warto zwrócić uwagę, że Gmina Wolbórz zrealizowała inwestycje na kwotę **16 668 388,44 zł**. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości **6 925 517,09 zł**, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło **41,55 %**.

Udział kwotowy i procentowy wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w poszczególnych latach:

Lata	Kwota wydatków inwestycyjnych w zł	Udział % w wydatkach ogółem
2022	13 229 953,73	20,38
2023	35 787 431,76	43,34
2024	18 518 869,90	25,17
2025	16 668 388,44	21,90

Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem świadczy o dużej samodzielności finansowej oraz zdolności do obsługi zadłużenia, a w przyszłości do sięgania po różnego rodzaju źródła finansowania inwestycji.

Największe inwestycje realizowane w 2025 r. to:

Lp.	Wyszczególnienie	2025		
		Plan	Wykonanie	%
1.	Modernizacja drogi gminnej w Janowie - środki własne - środki otrzymane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	1 384 000,00	1 383 889,51 700 555,51 683 334,00	99,99
2.	Rozbudowa, przebudowa, nadbudowa i termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Wolborzu	4 158 000,00	4 157 794,30	100,00
3.	Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Proszeniu	1 019 000,00	1 018 086,60	99,91
4.	Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa wraz z termomodernizacją budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Wolborzu	1 209 000,00	1 208 720,09	99,98
5.	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z wodociągiem na terenie gminy Wolbórz - środki własne - środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	3 337 181,00 196 500,00 3 140 681,00	3 335 672,66 194 992,16 3 140 680,50	99,95 99,23 100,00

6.	Modernizacja domu ludowego w Polichnie - środki własne - środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	<u>1 762 000,00</u>	<u>1 761 997,85</u>	<u>100,00</u>
		262 000,00	261 997,85	100,00
		1 500 000,00	1 500 000,00	100,00
7.	Modernizacja domu OSP w Polichnie - środki własne - środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	<u>507 500,04</u>	<u>507 500,00</u>	<u>100,00</u>
		207 500,00	207 499,96	100,00
		300 000,04	300 000,04	100,00
8.	Modernizacja kompleksu sportowego "Moje boisko - Orlik 2012"	463 000,00	462 942,80	99,99

Modernizacja drogi gminnej w Janowie

Rozbudowa, przebudowa, nadbudowa i termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Wolborzu

Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa wraz z termomodernizacją budynku OSP w Wolborzu

Modernizacja domu ludowego w Polichnie

*Budowa kanalizacji sanitarnej wraz
z wodociągiem na terenie gminy Wolbórz*

*Modernizacja kompleksu sportowego
"Moje boisko - Orlik 2012"*

- 3) Zrealizowana została dodatnia różnica pomiędzy dochodami bieżącym i wydatkami bieżącym: Db 66 736 440,34 zł – Wb 59 450 339,29 zł = **7 286 101,05 zł**. Kwota ta stanowi nadwyżkę operacyjną, która pozwoliła w części sfinansować wydatki majątkowe a tym samym zachowana została reguła wynikająca z art. 242 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 4) **Wynik budżetu**, planowany jako deficyt budżetu w kwocie - 4 583 083,59 zł, na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi – 1 625 017,48 zł.
- 5) **Przychody budżetu** zaplanowane w wysokości **7 203 180,91 zł** zostały zrealizowane w kwocie **6 883 083,59 zł** tj. 95,56 % i dotyczą: „wolnych środków” z roku 2022, 2023 i 2024: **1 595 198,19 zł**, przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - środki dotyczące ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu **98 626,08 zł**, przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających ze środków Funduszu Pomocy w związku z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w kwocie **31 174,75 zł**, przychodów jednostek samorządu terytorialnego wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków - środki dotyczące projektu realizowanego z udziałem środków UE "Cyberbezpieczny Wolbórz" **169 584,57 zł**, kredytu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań: **2 300 000,00 zł** oraz pożyczek z WFOŚiGW na sfinansowanie deficytu budżetu w 2025 r.: **2 688 500,00 zł**.

- 6) **Rozchody budżetu**, zaplanowane w wysokości **2 620 097,32 zł** i stanowiące spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2025 roku zostały zrealizowane w kwocie **2 620 097,32 zł**, tj. 100,00 %.
- 7) **Stan zadłużenia** gminy z tytułu kredytów i pożyczek na początek roku wynosił **21 010 097,32 zł** w ciągu roku uległ zwiększeniu o kwotę **2 368 402,68 zł** i wyniósł **23 378 500,00 zł**. Spłata tego zadłużenia przypada na okres 8 lat, tj. do końca 2033 roku.
- 8) **Stan rezerw** na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniósł **83 655,00 zł**, w tym rezerwa ogólna **56 100,00 zł** i rezerwa na zarządzanie kryzysowe **27 555,00 zł**.
- 9) Wartość mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosi: **255 028 072 zł brutto** oraz **157 774 507,00 zł netto** po uwzględnieniu wartości umorzeń. Największy udział procentowy w ogólnej jego wartości ma grupa II „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej” 139 452 831 zł, co stanowi 54,82 % całości majątku. Drugą, co do wielkości kategorię stanowi grupa I „Budynki i lokale” 77 856 249 zł, czyli 30,53 %. Trzecią co do wielkości grupę tworzą „Grunty”. Łączna wartość gruntów komunalnych Gminy Wolbórz według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosi 12 135 229 zł, natomiast powierzchnia obejmuje 323,7183 ha. Porównując do stanu z ubiegłego roku nastąpił wzrost powierzchni gruntów o 1,8229 ha, tj. o 0,57 % w wyniku zakupu działek. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił przyrost majątku o 17 190 156 zł tj. o 7,23 %.

Wieloletnią prognozę finansową Gminy Wolbórz na lata 2025 – 2034 uchwalono 23 grudnia 2024 roku mocą Uchwały Rady Miejskiej w Wolborzu Nr X/84/2024. W ciągu roku wprowadzono trzynaście zmian. Najważniejsze zmiany jakie następowały w 2025 w zakresie Wieloletniej Prognozy Finansowej obejmowały dostosowanie planu dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów do zmian wynikających ze zmian budżetowych (zapewnienie zgodności w zakresie wyniku i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 229 ustawy o finansach publicznych) jak również zmiany wieloletnich przedsięwzięć. Wprowadzone zmiany nie skutkowały jednak koniecznością wydłużenia horyzontu czasowego prognozy.

W okresie 2025 roku wartości przyjęte do Wieloletniej Prognozy Finansowej uległy zmianom, jak niżej:

1. DOCHODY:

Plan dochodów ogółem Gminy Wolbórz na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniósł **74 361 152,40 zł**, zaś wykonanie po IV kwartale roku budżetowego 2025 wynosiło **74 493 710,25 zł**, tj. 100,18 %. Plan dochodów ogółem w ciągu 2025 roku został zwiększony o kwotę **4 300 335,57 zł**, w tym dochody bieżące wzrosły o **4 863 127,13 zł** natomiast dochody majątkowe zmniejszyły się o **562 791,56 zł**.

2. WYDATKI:

Plan wydatków ogółem Gminy Wolbórz na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniósł **78 944 235,99 zł**, zaś wykonanie po IV kwartale roku budżetowego 2025 wynosiło **76 118 727,73 zł**, tj. 96,42 %. Plan wydatków ogółem w ciągu 2025 roku został zwiększony o kwotę **6 026 970,99 zł**, w tym wydatki bieżące wzrosły o **5 507 114,15 zł** natomiast wydatki majątkowe zwiększyły się o **519 856,84 zł**.

3. WYNIK BUDŻETU:

Wynik budżetu ogółem na koniec 2025 r. wyniósł – **1 625 017,48 zł**. Na dzień 1 stycznia 2025 r. wynik budżetu ogółem Gminy Wolbórz w roku 2025 planowano na poziomie - **2 856 448,17 zł** natomiast na dzień 31 grudnia 2025 r. na poziomie – **4 583 083,59 zł**.

4. PRZYCHODY:

Przychody budżetu na dzień 31 grudnia 2025 r. zrealizowano na łączną kwotę **6 883 083,59 zł**, w tym z tytułu:

1. kredytów i pożyczek: **4 988 500,00 zł**, w tym na deficyt **2 688 500,00 zł** i na spłatę zobowiązań **2 300 000,00 zł**;
2. niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 9 ustawy o finansach publicznych: **299 385,40 zł**;
3. wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych za lata 2022, 2023 i 2024: **1 595 198,19 zł**.

5. ROZCHODY:

Rozchody budżetu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiły **2 620 097,32 zł** i zostały zrealizowane w 100,00 %.

6. KWOTA DŁUGU:

Kwota długu na koniec 2025 roku wyniosła **23 378 500,00 zł**. W uchwale WPF na dzień 1 stycznia 2025 r. kwotę długu ogółem Gminy Wolbórz w roku 2025 planowano na poziomie **24 962 461,00 zł**, do końca roku plan został zmniejszony do kwoty **23 698 597,32 zł**.

Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych kwota zadłużenia na koniec roku zmniejszyła się.

Relacja łącznej kwoty długu Gminy Wolbórz na koniec 2025 roku w relacji do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu wyniosła 38,89 %.

7. RELACJA ZRÓWNOWAŻENIA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH, O KTÓREJ MOWA W ART. 242 USTAWY:

W 2025 r. zrealizowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Wolbórz zachowała relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wykaz przedsięwzięć przyjętych do realizacji w roku 2025 ustalono w Uchwale Rady Miejskiej w Wolborzu Nr X/84/2024 w dniu 23 grudnia 2024 r. Limit wydatków ogółem na 2025 rok wynosił **17 050 542,52 zł**, w tym:

- na wydatki bieżące: **4 072 188,61 zł**,
- na wydatki majątkowe: **12 978 353,91 zł**.

Do końca roku 2025 wprowadzono zmiany, w wyniku których:

- limit na wydatki bieżące wzrósł o kwotę **845 292,00 zł** do wysokości **4 917 480,61 zł** a wykonanie to kwota **4 537 773,81 zł** tj. **92,28 %**,
- limit na wydatki majątkowe zmniejszył się o kwotę **36 663,52 zł** do wysokości **12 941 690,39 zł** a wykonanie to kwota **12 884 954,75 zł** tj. **99,56 %**.

VII. OŚWIATA

Na terenie Gminy Wolbórz w 2025 roku funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- trzy szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Wolbórz:
 - Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Wolborzu,
 - Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Goleszach Dużych,
 - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Komornikach;
- Szkoła Podstawowa w Proszeniu im. Miry i Tadeusza Sygietyńskich prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Proszeniu,
- Przedszkole Samorządowe w Wolborzu,
- oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Goleszach Dużych,
- oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Komornikach,
- oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Proszeniu,
- niepubliczne przedszkole „Domowe Przedszkole”,
- niepubliczny żłobek „Promyczek”.

Szkolnictwo ponadpodstawowe w gminie Wolbórz reprezentuje Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wolborzu prowadzony przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim.

Szczegółową realizację nauczania, wychowania i opieki oraz realizację celów i zadań określają arkusze organizacji placówek, zatwierdzane do dnia 29 maja każdego roku przez organ prowadzący, po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny i właściwych zakładowych organizacji związkowych.

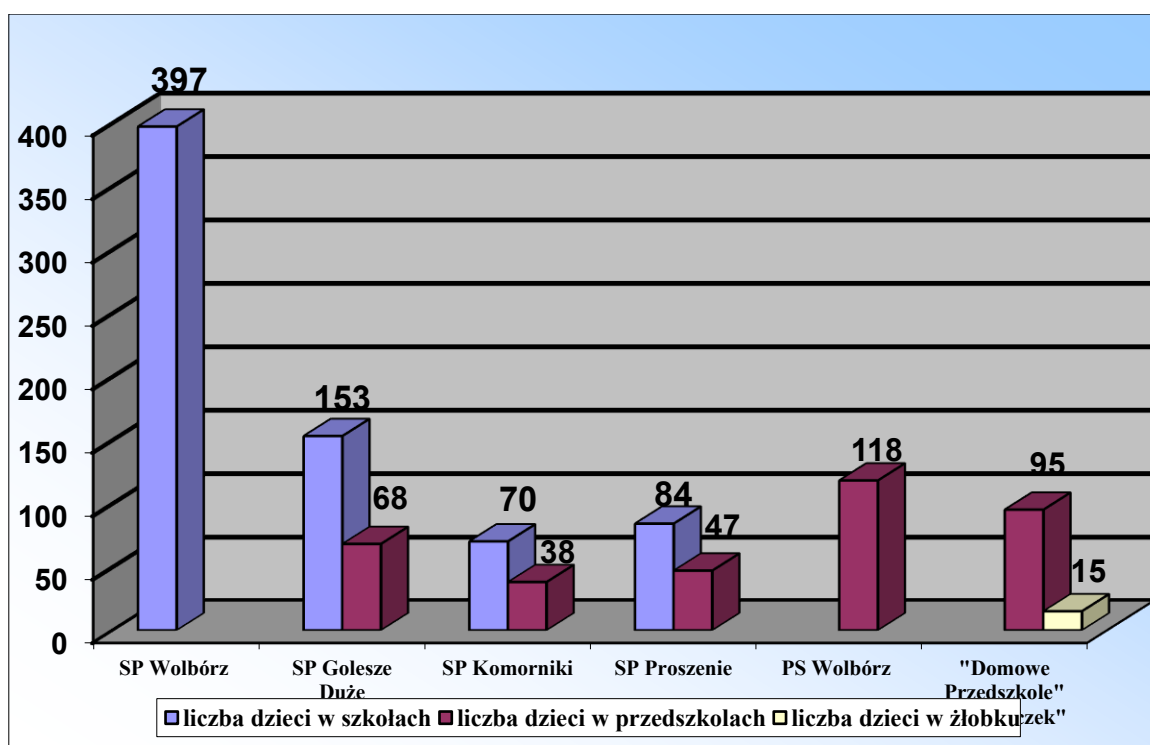
Szkoły podstawowe są szkołami obwodowymi, tzn. mają obowiązek zapewnić miejsce nauki wszystkim uczniom zamieszkałym w ich obwodach. Granice obwodów określa uchwała IX/104/2019 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez

Gminę Wolbórz oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 roku.

W 2025 roku do Szkół Podstawowych uczęszczało 704 uczniów, opieką przedszkolną objętych było 366 wychowanków a opieką w żłobku 15 dzieci.

Średnia liczba dzieci w poszczególnych placówkach edukacyjnych w 2025 roku:

Lp.	Nazwa jednostki	Szkoła	Przedszkole/ Oddział przedszkolny /Żłobek
1.	Szkoła Podstawowa w Wolborzu	397	-
2.	Szkoła Podstawowa w Goleszach Dużych	153	68
3.	Szkoła Podstawowa w Komornikach	70	38
4.	Przedszkole Samorządowe w Wolborzu	-	118
5.	Szkoła Podstawowa w Proszeniu	84	47
6.	Przedszkole Niepubliczne „Domowe Przedszkole”	-	95
7.	Niepubliczny Żłobek „Promyczek”	-	15
	Razem:	704	381

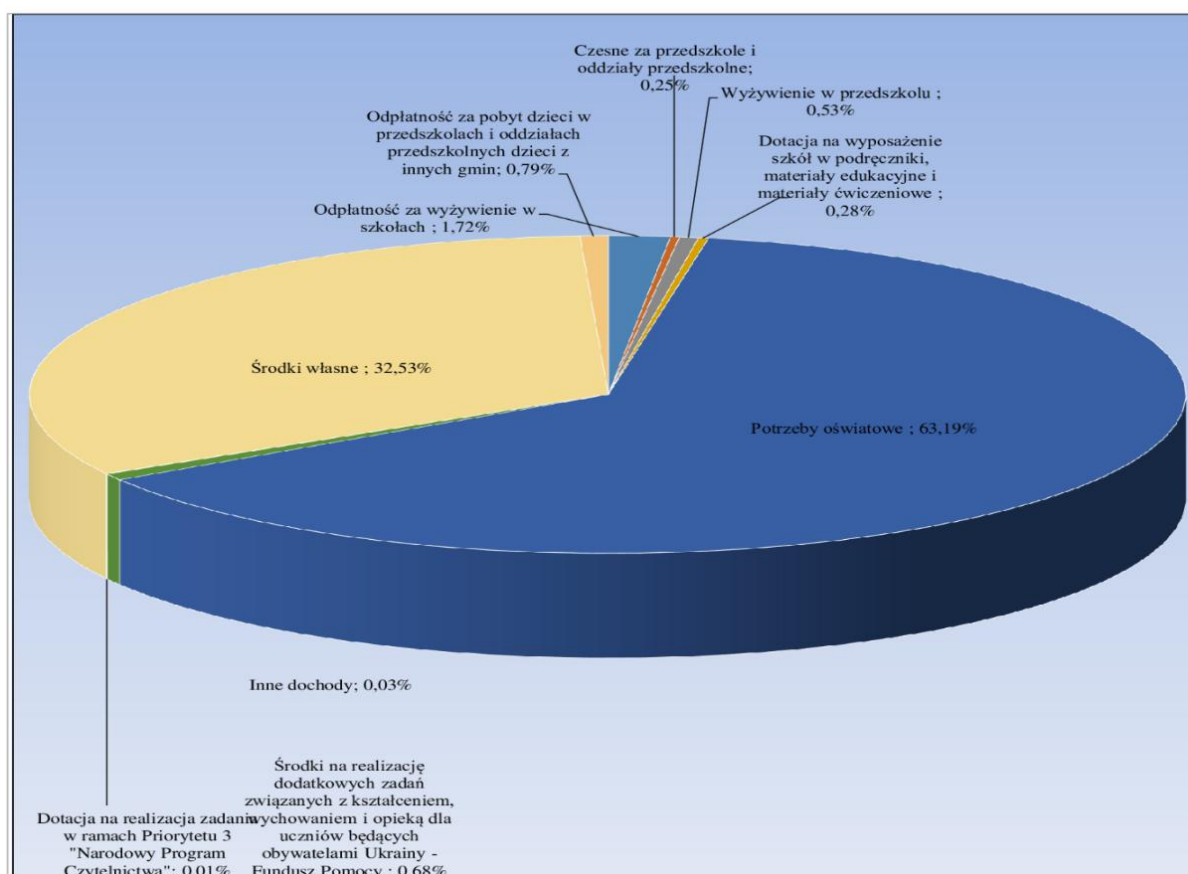

Wydatki na prowadzenie placówek oświatowych:

Na podstawie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych Gmina Wolbórz udziela dotacji funkcjonującym na jej terenie Niepublicznemu Przedszkolu „Domowe Przedszkole” oraz Publicznej Szkole Podstawowej im. Miry i Tadeusza Sygietyńskich w Proszeniu. W 2025 r łącznie dla wszystkich dotowanych placówek oświatowych, gmina udzieliła dotacji w wysokości **6 037 155,02 zł**, w tym:

- przedszkole niepubliczne otrzymało dotację w wysokości 1 659 230,97 zł średnio dla 95 uczniów, w tym 143 037,57 zł. dotację dla uczniów niepełnosprawnych.
- Szkoła Podstawowa w Proszeniu otrzymała łączną dotację w kwocie 4 377 924,05 zł średnio dla 84 uczniów szkoły i 47 dzieci oddziału przedszkolnego, w tym 1 517 925,40 zł. dotację dla uczniów niepełnosprawnych.

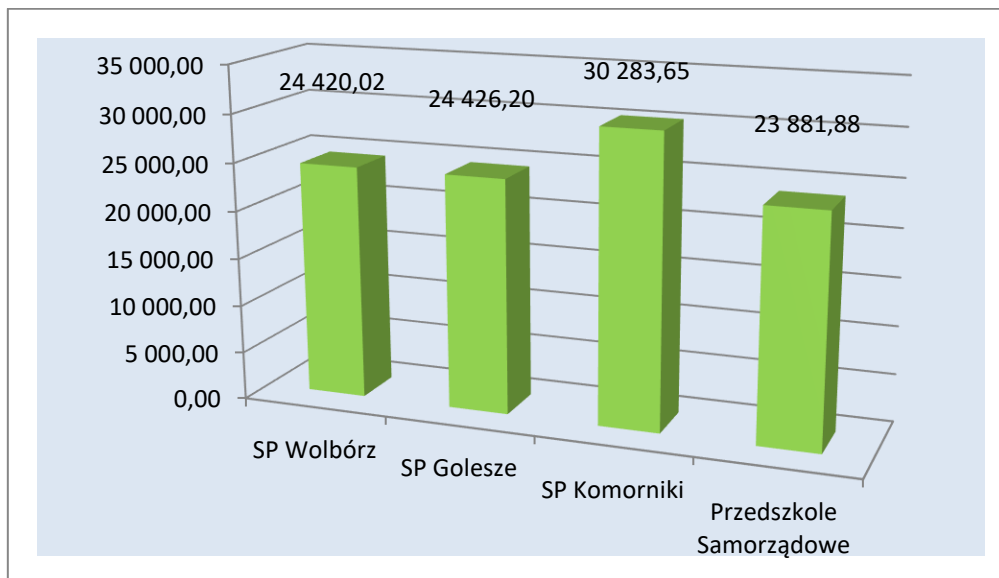
Wydatki przeznaczane na oświatę, to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Źródła ich pochodzenia to potrzeby oświatowe, dotacje, środki własne gminy i inne.

Wydatki bieżące poniesione w 2025 r przez Gminę Wolbórz na prowadzone i dotowane placówki oświatowe wyniosły **27 651 063,59 zł**. Potrzeby oświatowe są jedną z części składowych potrzeb finansowych, których źródłem finansowania są

dochody gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

Roczne wydatki w poszczególnych placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wolbórz w przeliczeniu na jednego ucznia:

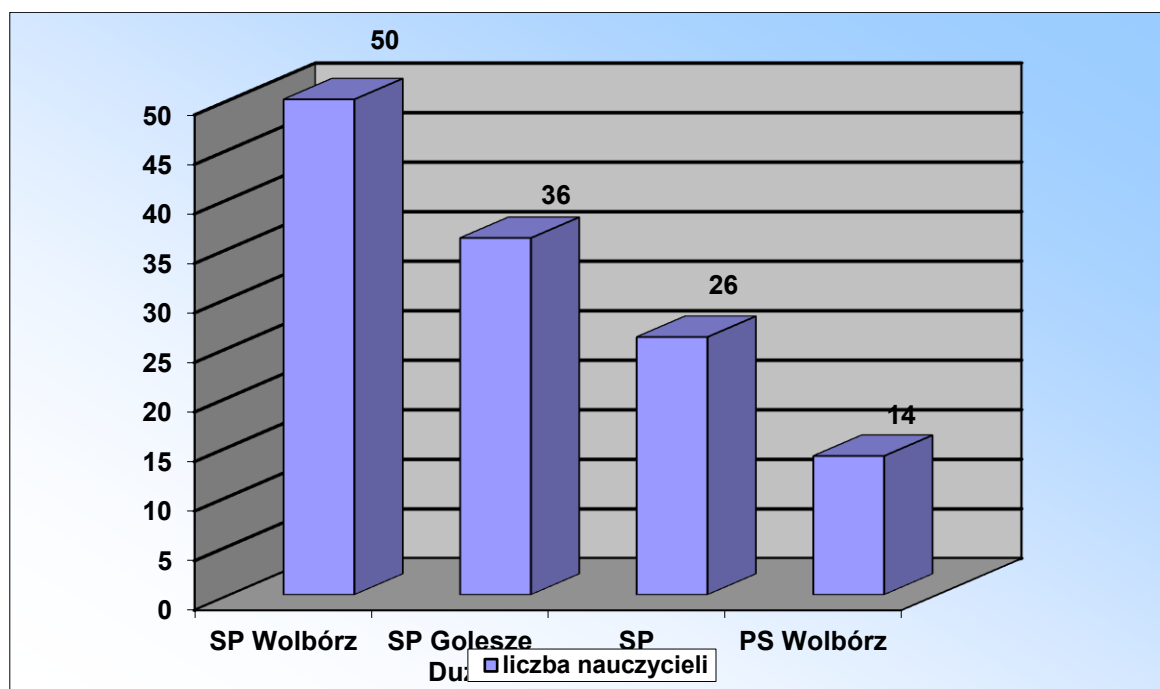

Wydatki inwestycyjne:

We wrześniu 2025 r. rozpoczęły się prace związane z rozbudową Szkoły Podstawowej im. Władysława Jagiełły w Wolborzu. Inwestycja o wartości ponad 12,3 mln zł obejmuje przebudowę, rozbudowę i termomodernizację, w tym nową stolarkę i oświetlenie. Przedsięwzięcie to jest dofinansowywane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.

Struktura zatrudnienia nauczycieli w placówkach samorządowych:

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli	Pełny wymiar	Niepełny wymiar	Dyplomowani	Mianowani	Początkujący
SP Wolbórz	50	42	8	29	7	14
SP Golesze Duże	36	31	5	16	6	14
SP Komorniki	26	20	6	13	6	7
PS Wolbórz	14	10	4	7	2	5
Razem:	126	103	23	65	21	40

Dofinansowanie form doskonalenia zawodowego dla nauczycieli:

Na podstawie art. 6 pkt 3a Karty Nauczyciela, nauczyciel obowiązany jest doskonalić się zawodowo zgodnie z potrzebami szkoły. Na realizację tego zadania przeznaczono w 2025 roku 44 782,00 zł, w tym na dofinansowanie opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe wydano 6 449,00 zł.

Pomoc zdrowotna dla nauczycieli:

Zgodnie z dyspozycją art. 72 Karty Nauczyciela, niezależnie od przysługującego nauczycielowi prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organ prowadzący szkołę corocznie w swoim budżecie zabezpiecza odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej. W ramach pomocy zdrowotnej w roku 2025 Burmistrz Wolbórz przyznał jednorazowe świadczenia pieniężne dla trzynastu nauczycieli, na łączną kwotę 8 413,66 zł.

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników:

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Wolbórz, zgodnie z art. 122 Prawa oświatowego pozytywnie rozpatrzono 2 wnioski o zwrot kosztów kształcenia młodocianego pracownika. Na ten cel pozyskano ze środków Funduszu Pracy kwotę 18 040,00 zł.

Dojazd dzieci do szkół i przedszkola:

Zapewnienie dzieciom zamieszkałym na terenie gminy przejazdu do szkół i przedszkola reguluje art. 39 ust. 3 Prawa oświatowego. Dowóz dzieci do placówek

oświatowych do czerwca 2025 r. zapewniała firma DAR-BUS Dariusz Denis. Na rok szkolny 2025/2026 przetarg został rozstrzygnięty w miesiącu sierpniu. Wybrano ofertę złożoną przez firmę PKS Bodzentyn na kwotę 275 827,50 zł. Usługa realizowana była poprzez zakup biletów miesięcznych dla uczniów. Opiekę podczas dowożenia zapewniali pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkołach. Dowożenie odbywało się do 3 szkół podstawowych i przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wolbórz oraz do Szkoły Podstawowej w Proszeniu, dla której organem prowadzącym jest Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Proszeniu. Zasady organizacji dowozów oraz opieki nad dziećmi i uczniami objętymi dowozem do tych placówek reguluje zarządzenie Burmistrza Wolborza. Załącznikiem do zarządzenia jest Regulamin dowożenia. Do Szkoły Podstawowej w Goleszach Dużych dzieci dowożone były również autobusem gminnym.

Na mocy art. 39a Prawa oświatowego do zadań gminy należy zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki podczas przewozu do przedszkoli, szkół i placówek oświatowych uczniom z niepełnosprawnościami. Obowiązek ten był realizowany poprzez, zwrot kosztów dowozu rodzicom samodzielnie dowożącym dzieci lub dowóz zorganizowanym przez gminę transportem. Na to zadanie wydano w 2025 roku 118 993,07 zł.

Opieka przedszkolna i żłobkowa:

Na terenie Gminy Wolbórz w 2025 roku miejsce w przedszkolach/oddziałach przedszkolnych miały zapewnione wszystkie chętne dzieci w wieku przedszkolnym. Czas pracy przedszkola i oddziałów przedszkolnych dostosowany był do potrzeb rodziców, placówki czynne były do godziny 16.30. Dzieci objętych opieką żłobkową było 15 na 130, co dawało 11,5 %.

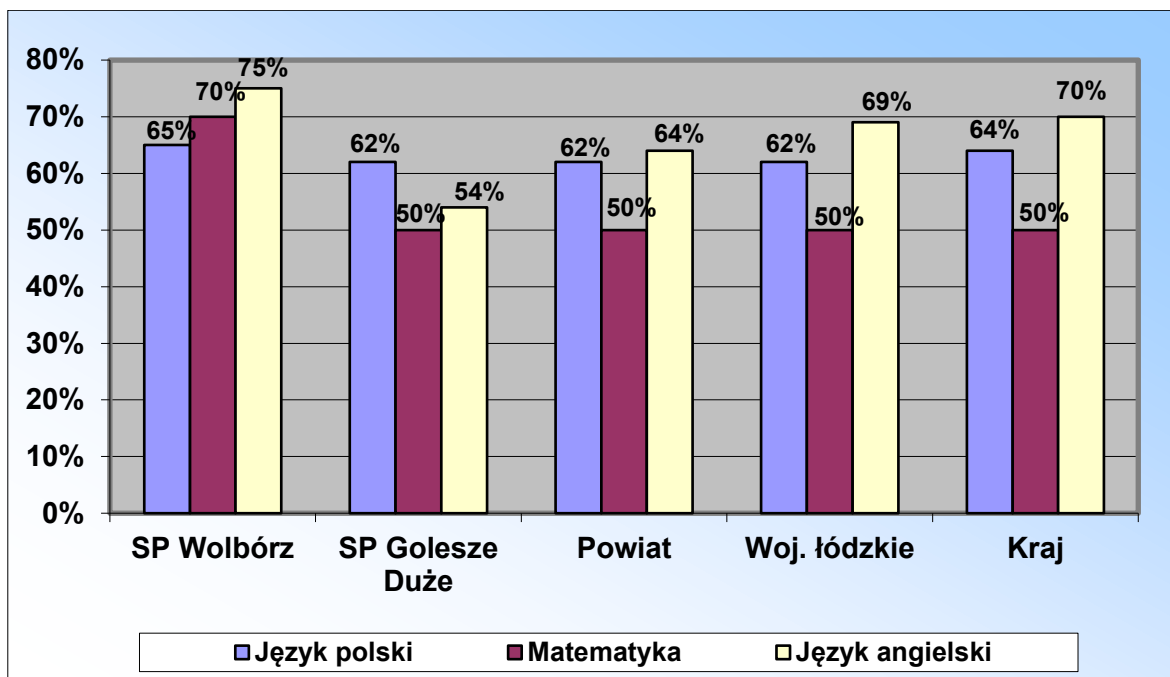
Dożywianie dzieci:

Z posiłków w szkołach i przedszkolu korzystało 653 dzieci, koszty wyżywienia pokrywali rodzice. Dzieciom z rodzin o niskim dochodzie koszty obiadu dofinansowywał MOPS w Wolborzu.

Wyniki egzaminów ósmoklasisty:

W roku szkolnym 2024/2025 ze względu na brak klasy 8 w Szkole Podstawowej w Komornikach nie odbył się egzamin ósmoklasisty, natomiast imponująco na tle kraju, województwa i powiatu przedstawiają się wyniki egzaminacyjne uczniów Szkoły Podstawowej w Wolborzu.

Przedmiot	SP Wolbórz	SP Goleśze Duże	Powiat	Woj. łódzkie	Kraj
Język polski	65%	62%	62%	62%	64%
Matematyka	70%	50%	50%	50%	50%
Język angielski	75%	54%	64%	69%	70%

VIII. POLITYKA SPOŁECZNA I PRACA

1. Informacja wstępna.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywający na jednostkach samorządu terytorialnego, w zakresie ustalonym ustawą o pomocy społecznej realizowany jest głównie poprzez działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wolborzu.

Do kompetencji Ośrodka w tym zakresie należy prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących przyznawania świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej i pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin, organizowanie specjalistycznego poradnictwa socjalnego oraz usług socjalnych, koordynowanie systemu pomocy społecznej, nadzór i kontrola zadań pomocy społecznej zleconych organizacjom pozarządowym, tworzenie i organizowanie infrastruktury pomocy społecznej, sporządzanie sprawozdań, analiz,

ocen i informacji dotyczących realizowanych zadań, a także opracowywanie strategii, programów i projektów dotyczących rozwiązywania problemów społecznych. Ustawowo obowiązany jest również do podejmowania innych zadań wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych. Ośrodek współpracuje w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organami administracji samorządowej, rządowej, organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim oraz osobami prawnymi i fizycznymi.

Realizując zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta i gminy, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu; rozeznaje i realizuje potrzeby mieszkańców, realizuje działania wynikające z zapisów strategii rozwiązywania problemów społecznych; tworzy, koordynuje i realizuje programy na rzecz mieszkańców, prowadzi obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wszystkie działania i zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wpisują się nie tylko w proces realizacji przyjętej Strategii rozumianej jako założenia lokalnej polityki społecznej, ale również realizują cele o zasięgu wojewódzkim oraz ogólnopolskim. Wpisują się w realizację planów deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Zachodzące zmiany demograficzne, rozumiane przede wszystkim jako „starzenie się społeczeństwa” oraz postępująca zmiana struktury rodzin wymuszają dostosowania form świadczonej pomocy do rzeczywistych potrzeb. Zauważamy stały wzrost zainteresowania usługami społecznymi, realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, innymi niż pomoc finansowa, przede wszystkim w zakresie pracy socjalnej, usług opiekuńczych, konsultacji psychologa. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców, utrzymaliśmy wprowadzone w latach ubiegłych usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych (teleopieka i asystentura osobista) i kontynuujemy je w 2026 roku. Dodatkowo wprowadzamy kolejne dwie usługi w ramach programów, tj. opieka wytchnieniowa i opieka 75+.

Niezbędna jest zatem stała diagnoza potrzeb, występujących problemów, uzależnień deficytów w każdej grupie wiekowej. Dlatego też, korzystamy z bezpłatnego poradnictwa prawnego, jesteśmy w trakcie opracowywania Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Wolbórz oraz opracowania Lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych. Chcemy dotrzeć do mieszkańców gminy w różnych grupach wiekowych i rozpoznać ich potrzeby.

Konieczna jest również diagnoza potencjału gminy. Są nim mieszkańcy, instytucje, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia. Opracowana diagnoza pozwoli wyznaczyć obszary do wspólnego działania, gdyż niezbędne jest zwiększenie współpracy z w/w podmiotami, by móc zaangażować społeczność lokalną do działania i zwiększyć skuteczność prowadzonych usług.

Analizując cele i potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2026 rok, uważamy za zasadne zwiększenie profilaktyki oraz wsparcia udzielanego dzieciom i osobom dorosłym w środowisku rodzinnym poprzez, między innymi: rozwój i utrzymanie funkcjonującej już Placówki Wsparcia Dziennego w Wolborzu. Koniecznym jest również rozwój usług społecznych skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych poprzez, między innymi: zwiększenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, podejmowanie działań służących komunikacji, edukacji i integracji międzypokoleniowej oraz zwiększenie dostępności architektonicznej i informatycznej osobom niepełnosprawnym i seniorom, a docelowo utworzenie klubu seniora.

Realizowane zadania i podejmowane działania znacznie przyczyniły się do poprawy sytuacji osób i rodzin, zarówno w wymiarze zaspokojenia podstawowych potrzeb materialnych jak i w zakresie realizowanych usług społecznych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców naszej społeczności udzielana forma wsparcia była adekwatna do zgłaszanych potrzeb. Środki przeznaczone na ich realizację zostały wykorzystane zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności. Realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej programy i wynikające z nich działania są spójne, wzajemnie się uzupełniają i służą szeroko rozumianemu wsparciu rodzin.

2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych.

Wydatki MOPS w 2025 roku wyniosły 9 347 959,54 zł z tego:

1. Wydatki na świadczenia w ramach planu finansowego	6 561 963,43 zł
2. Wydatki na obsługę świadczeń w ramach planu finansowego	2 119 842,84 zł
3. Gminne Programy Profilaktyczne	344 604,76 zł
4. Wydatki na realizację resortowego Programu MRPiPS „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2025	321 548,51 zł

3. Klienci korzystający z zakresu pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej.

Liczba środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej pieniężnych i niepieniężnych w 2025 r. wynosiła 188. Stanowiło to 4,65 % ogółu mieszkańców gminy. W 2025 r. liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka zwiększyła się o 1 w stosunku do poprzedniego roku, natomiast liczba osób w tych środowiskach zmniejszyła się o 17.

4. Powody trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy środowiskowej MOPS w 2025 r. według art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zmniejszenie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny. Głównym narzędziem w pracy pracowników socjalnych jest wywiad środowiskowy, który służy zgłębieniu przyczyn trudnych sytuacji życiowych.

Poniższa tabela obrazuje skalę i rodzaj dominujących problemów w środowiskach.

Powód trudnej sytuacji życiowej*	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2024 r.	2025 r.	2024 r.	2025 r.
Ubóstwo	90	72	142	118
Bezdomność	2	2	2	2
Sieroctwo	1	0	2	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	16	115	82
Bezrobocie	65	62	117	113
Niepelnosprawność	96	100	165	167
Długotrwała choroba	62	69	112	110
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	36	26	130	86
Przemoc domowa	1	0	4	0
Alkoholizm	21	19	47	30
Narkomania	0	1	0	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4	9	4
zdarzenia losowe	2	2	5	5

**jedna rodzina może korzystać z pomocy z kilku powodów*

Najliczniejszą grupą, której udzielono wsparcia w 2025 roku, stanowiły rodziny dotknięte problemem **niepełnosprawności tj. 100 rodzin, żyje w nich 167 osób.**

Drugą pod względem liczebności przesłanką, będącą podstawą do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było **ubóstwo (72 rodzin)**, rozumiane jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy „minimum egzystencji” określonego przez Instytut Pracy i Spraw Społecznych. Trzecia co do częstości występowania przesłanką uprawniającą do objęcia pomocą ze strony MOPS była **długotrwała choroba (69 rodzin).**

Kolejnymi powodami przyznania pomocy w 2025 roku były:

- bezrobocie (62 rodziny),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (26 rodzin),
- alkoholizm (19 rodzin),
- potrzeba ochrony macierzyństwa (16 rodzin),
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (4 rodziny),
- bezdomność (2 osoby),
- zdarzenie losowe (2 rodziny),
- narkomania (1 rodzina).

5. Poziom bezrobocie w gminie Wolbórz - liczba osób bezrobotnych.

Według stanu na 31 grudnia 2025 r. stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,08 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 6,9 % dla województwa wynosi 6,3 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Wolbórz wynosiła 137, w tym 42 % stanowiły kobiety, 58 % mężczyźni.

6. Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminy w 2025 r.

6.1. Wynagrodzenie opiekunów.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia postanowienie m sądu	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	3	44	31 092	X	X

W 2025 roku w ramach zadania zleconego wypłacone zostało przyznane przez sąd wynagrodzenie należne 3 opiekunom prawnym z tytułu sprawowania opieki nad osobą pełnoletnią ubezwłasnowolnioną całkowicie w wysokości 31 091,77 zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 466,37 zł.

6.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	5	985	127 271	4	18

W roku 2025 realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. W ramach usług prowadzone były zajęcia dla 5 dzieci przez psychologa, pedagoga i logopedę, zajęcia z terapii sensorycznej, terapii ręki oraz fizjoterapii. Łącznie przepracowano 985 godzin. Średni koszt specjalistycznych usług wyniósł 129,21 zł, a koszt zatrudnienia specjalistów 140 710,00 zł. Ze strony usługobiorców odpłatność stanowiła kwotę 13 438,85 zł. Zadanie w całości finansowane z budżetu państwa. Usługi świadczyły firmy lub indywidualne osoby wyłonione w ramach zapytania ofertowego.

7. Zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez MOPS.

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	w tym dotacja z budżetu Państwa w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
		1	2	3		4	5
Razem *	1	224	x	1 366 508	x	182	355
Zasilki stałe	2	39	387	435 166	435 166	39	46
Składki zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	3	31	302	30 862	30 862	31	38
Zasilki okresowe	4	54	397	222 434	222 434	54	87
Posiłek w tym :	5	41	4 506	23 449	23 449	22	99

dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	6	41	4 506	23 449	12 838	22	99
Usługi opiekuńcze	7	26	4 618	92 629	0	26	29
Inne zasiłki celowe w naturze ogółem:^{1,2}	8	156	x	585 830	0	156	305
w tym: zasiłki specjalne celowe	9	62	153	106 023	0	62	98
Zdarzenia losowe	10	2	2	7 000	0	2	5

Inne zasiłki celowe i w naturze stanowiły 42,87 % ogółu wydatków poniesionych na wsparcie osób i rodzin w trudnych sytuacjach, tj. **585 830 zł**. Są to zasiłki przeznaczone głównie na żywność, leki, opał, odzież, niezbędne przedmioty użytku domowego i napraw w mieszkaniu, z czego kwota **437 830 zł** została wydatkowana w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na zasiłki celowe na zakup żywności.

8. Pomoc żywnościowa.

2025 rok to kolejny już rok realizacji pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024. W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu wydał żywność 161 osobom (92 rodzinom) na podstawie skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej z Banku Żywności w Łodzi.

Warunkiem otrzymania pomocy było spełnienie kryterium dochodowego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, które wynosiło do 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 zł dla osoby w rodzinie.

9. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie Gminy Wolbórz.

W 2025 roku tą formą pomocy objęto 26 osób w tym 23 osób samotnie gospodarujące i 3 osoby w rodzinie. Pomoc świadczona była przez 3 opiekunów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Wolborzu. Koszt zatrudnienia opiekunów wyniósł 322 572,60 zł. Uchwałą Nr XV/157/2019 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 listopada 2019 r., zmienioną uchwałą Nr LXV/600/2024 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 stycznia 2024 r., określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z

wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania, jak również ustalono koszt jednej godziny usług opiekuńczych, która została uzależniona od wysokości minimalnej stawki godzinowej za pracę. Od 1 stycznia 2025 r. wynosiła 30,50 zł. Ze strony usługobiorców łączna odpłatność za usługi stanowiła kwotę **92 629,14 zł**.

10. Świadczenia rodzinne - ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 1208).

l.p	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	194 752,26	1 711
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych:	131 284,42	1 331
	- z tytułu urodzenia dziecka	3 000,00	3
	- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - z tytułu samotnego wychowywania dziecka	21 795,50	56
	- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	27 640,50	273
	- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	10 207,26	255
	- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	18 160,06	291
	- z tytułu samotnego wychowywania dziecka	17 370,00	90
	- z tytułu wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	33 111,10	363
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	19 000,00	19
4.	Zasiłek pielęgnacyjny	530 534,72	2 458
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	2 391 256,40	721
6.	Świadczenie rodzicielskie	88 161,00	94
7.	Zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy	0,0	0
8.	Za życiem	0,00	0
9.	Składka na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów – opłacana do ZUS i do KRUS	305 120,05	375

10.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów	44 970,62	149
11.	Koszty obsługi (3% otrzymanej dotacji, a w przypadku świadczenia rodzicielskiego – 30,00 zł od wydanej decyzji)	111 315,22	
Razem:		3 816 394,69	6 858

11. Jednorazowe świadczenie: „za życiem” - Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie za życiem	0,00	0

12. Ubezpieczenia emerytalno-rentowe osób pobierających świadczenia opiekuńcze - Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 199)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	305 120,05	375

13. Ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających świadczenia opiekuńcze - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1461)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	44 970,62	149

14. Fundusz alimentacyjny – Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 79)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	11	115 137,57	203

15. Dodatki mieszkaniowe - Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2023 r., poz. 1335)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1.	Dodatek mieszkaniowy	34 303,43	129

16. Pomoc materialna dla uczniów – Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 881 ze zm.), Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wolbórz wprowadzonego uchwałą Nr XLVI/340/2018 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 czerwca 2018 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba uczniów	Wydatki w zł
1.	Stypendium szkolne	22	17 158,24
2.	Zasiłek szkolny	2	1 240,00

17. Wydawanie zaświadczeń do programu Czyste Powietrze - ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647)

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków	Liczba zaświadczeń
1.	Zaświadczenie o dochodzie rodziny na potrzeby programu Czyste Powietrze	53	53

W Sekcji Świadczeń Rodzinnych wydawane są zaświadczenia o dochodach rodziny dla potrzeb realizacji programu Czyste Powietrze. W 2025 r. wpłynęło 53 wniosków o wydanie zaświadczenia i wszystkie zostały rozpatrzone w tym samym roku.

IX. KULTURA I SPORT

Na terenie gminy Wolbórz funkcjonują dwie instytucje kultury:

- 1) Wolborskie Centrum Kultury im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
- 2) Miejska Biblioteka Publiczna w Wolborzu z filiami w Goleszach Dużych i Polichnie.

W 2025 roku Wolborskie Centrum Kultury zaangażowane było w organizację 51 wydarzeń kulturalnych. Szacowana ilość uczestników to 9293 osób.

Muzeum przyciągnęło 1203 zwiedzających, z czego znaczną część stanowiły zorganizowane grupy (18).

W mijającym roku przygotowano trzy wystawy czasowe:

- Styczeń-kwiecień: Wystawa czasowa „Drzewa w krajobrazie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego”.
- Maj-wrzesień: Wystawa czasowa „Ślady pamięci”.
- Październik-grudzień: wystawa czasowa „Strażackie ABC”.

Dodatkowo w kiosku na placu Jagiełły prezentowano miniwystawy okolicznościowe, Statystyki dotyczące aktywności na facebookowym profilu Wolborskiego Centrum Kultury Na dzień 31 grudnia 2025 fan page obserwuje 2621 osób, co daje nam wzrost na poziomie 15,5%. Naszymi obserwatorami są głównie mieszkańcy Wolborza 27,5%, Piotrkowa Trybunalskiego 22,1%, Tomaszowa Mazowieckiego 15,8%, Łodzi 10%, Gminy Wolbórz z wyłączeniem Wolborza 9,9%, a także Moszczenicy 7,5%. 65,6 % odbiorców prezentowanych przez nas treści stanowią kobiety, z czego 34,4 % w przedziale wiekowym 35-44.

Nasze posty, filmy i rolki zostały wyświetlone 542 820 razy z czego największym zainteresowaniem cieszyły się posty dotyczące gminnym dożynek i Dni Wolborza, a także zajęć malarskich i rękodzieła. Wśród filmów największą popularność zyskała wzmianka w TVP3 Łódź o festiwalu „Spełniaj Marzenia” im. Waldemara Goszcza.

W ramach działalności Centrum funkcjonuje **16 grup artystycznych**, w tym: dziecięco-młodzieżowe teatry „Wesoła Centrala Kwak”, zajęcia taneczne (dla dzieci i dorosłych), zespoły wokalne („Żelki”, „Fermata”, „Cantare”), grupy folklorystyczne („Nad Wolbórką”, „Wolborskie Nuty”), koło plastyczne, kreatywne animacje dla najmłodszych, gimnastyka dla seniorów oraz nauka gry na gitarze, zajęcia malarskie dla dorosłych i młodzieży oraz zajęcia ceramiczne. Dodatkowo prowadzone są zajęcia z języka angielskiego, szachów oraz warsztaty artystyczne dla seniorów. Łącznie w zajęciach uczestniczyło około **300 osób**.

Artyści i zespoły działające przy WCK aktywnie uczestniczyli w konkursach i przeglądach, odnosząc sukcesy.

Poza zajęciami regularnymi, muzealnymi lekcjami i warsztatami, WCK zorganizowało **51 wydarzeń** artystycznych – od kameralnych spotkań i wernisaży po koncerty i widowiska teatralne. Do najważniejszych z nich należały:

1. Noworoczny koncert „Sound Pack and Yarosh Organ Trio”
2. Spektakl z okazji Dnia Kobiet pt. „Rejs” na motywach filmu Marka Piwowskiego o tej samej nazwie. Scenariusz Ewelina Hak.
3. Dni Wolborza – z koncertem głównej gwiazdy Małgorzaty Ostrowskiej
4. Koncertowe Lato” – cykl 3 koncertów muzyki klasycznej
5. Dożynki gminno-parafialne z występem kabaretu „KaŁaMasz” – Ławeczka z serialowego Rancza

6. III Ogólnopolski Festiwal Artystyczny im. Waldemara Goszcza z koncertem Pauliny Przybysz.

Główne kierunki rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wolborzu wraz z filiami to: poprawa jakości i poszerzenie oferty korzystania z usług placówki, rozwijanie potrzeb czytelnich, edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa, upowszechnianie wiedzy, nauki i rozwoju kultury. MBP w Wolborzu podjęła szereg inicjatyw dla czytelników organizując i realizując m.in.:

1. Warsztaty z nowych technologii, koncerty, spotkania autorskie.
2. Współorganizacja corocznych spotkań seniorów.
3. Lekcje biblioteczne dla młodszych i starszych czytelników.
4. Zajęcia z warsztatów papierniczych i drukarskich dla dzieci z Gminy Wolbórz.
5. Piknik integracyjny dla czytelników.
6. Darmowe półkolonie dla czytelników biblioteki.
7. Realizacja projektów dla czytelników biblioteki i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych:
 - Aktywne wakacje dla dzieci – zajęcia w formie półkolonii dla czytelników z Gminy Wolbórz
 - warsztaty muzyczne i manualne dofinansowane przez Województwo Łódzkie
 - Podążając za dawnymi motywami, balladami, bajaniami..MuzykujeMY z przytupem! projekt dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2025
 - projekt „Mała książka Wielki człowiek” dofinansowany przez instytut książki – Ministerstwo Dziedzictwa Narodowego i Kultury,
 - Zakup nowości książkowych – dotacja z Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Priorytet 1,

Na terenie gminy funkcjonuje Towarzystwo Sportowe „SZCZERBIEC”. Klub jest klubem jednosekcyjnym w dyscyplinie piłki nożnej. Posiada 7 drużyn zrzesza 120 zawodników.

Rok 2025 był ważnym i przełomowym rokiem w działaniach Klubu. Pierwsza drużyna rozpoczęła go uczestnicząc w rozgrywkach na poziomie Klasy Okręgowej. Co prawda, nie udało się utrzymać na tym poziomie rozgrywkowym, jednak usilne działania Zarządu i wolborskiego środowiska piłkarskiego sprzymierzonego z Klubem sprawiły, że latem rozpoczął się proces intensywnej odbudowy naszej pozycji. Nie byłby on możliwy bez zaplecza infrastrukturalnego w postaci nowoczesnego budynku klubowego oraz boiska.

Zarząd klubu działał w składzie czteroosobowym. W strukturach klubu prowadzono systematyczne szkolenie w sześciu drużynach młodzieżowych i dziecięcych oraz drużynie seniorów.. W zależności od kategorii wiekowej częstotliwość

prowadzonych treningów wahała się od 2 do 3 tygodniowo, nie licząc meczów i zawodów sportowych.

W styczniu 2025 roku Szczербec – przy współudziale Urzędu Miejskiego w Wolborzu i ŁZPN – był głównym organizatorem XXIII już edycji turnieju halowej piłki nożnej seniorów im. Zdzisława Bińka. Drużyna Szczербca zajęła w nim 4 miejsce.

Na przestrzeni całego 2025 roku Towarzystwo Sportowe Szczербec Wolbórz jako klub partnerski ściśle współpracowało z RTS Widzew Łódź oraz Akademią Widzewa. Jednym z aspektów prowadzonej współpracy jest obserwacja młodych talentów z naszego stowarzyszenia. Prowadzone obserwacje pozwalają na wskazanie osób wyróżniających się spośród rówieśników i umożliwienie im uczestnictwa w treningach prowadzonych przez Akademię Widzewa. W 2025 roku na takie treningi zaproszono kilku naszych zawodników.

Dzieci i młodzież szkół z terenu gminy podnosiły swoje umiejętności podczas zajęć organizowanych przez Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu dla poszczególnych sekcji i były prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów i trenerów. Regularnym szkoleniem objętych było 40 uczniów z terenu gminy. Zakładane rezultaty i cele, czyli organizowanie zajęć sportowych dla uczniów Gminy Wolbórz zostały przez Klub osiągnięte. Zawodnicy poszczególnych sekcji oraz grup wiekowych podnosili poziom własnych umiejętności sportowych. Reprezentowali Gminę na zawodach sportowych gdzie osiągnęli wysokie wyniki.

Jak co roku z hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wolborzu w godzinach popołudniowych korzystały dzieci i młodzież szkolna. W godzinach popołudniowych odbywały się treningi LUMKS w piłkę siatkową i piłkę ręczną oraz T.S. Szczербec w piłkę nożną. Ponadto odbywały się treningi badmintona i tenisa ziemnego dla dzieci prowadzone przez instruktorów. W wolnych chwilach hala była wynajmowana osobom indywidualnym i zakładom pracy. Na hali odbywał się turniej badmintona organizowany przez Klub Sportowy Gólesze, turniej samorządowców z powiatu piotrkowskiego, dwa turnieje w piłkę nożną, odbył się również turniej w piłkę nożną zorganizowany przez Zarząd OSP.

Na terenie gminy funkcjonował obiekt sportowy „Orlik”. Na obiekcie realizowano program Ministerstwa Sportu Aktywna Szkoła. Zmiana zasad programu wiązała się z koniecznością przeorganizowania pracy obiektu. Zgłoszone zostały dwie grupy dzieci uczestniczące w programie, które miały systematycznie prowadzone zajęcia. Wiazało się to jednak z wyłączeniem obiektu dla pozostałych chętnych.

W 2025 r. na obiekcie zorganizowano pięć turniejów z cyklu z Orlika na Stadion. Dało to szansę zagrania trzem zwycięskim zespołom w zawodach międzypowiatowych. Ponadto przez pięć miesięcy trwała zorganizowana pod patronatem Burmistrza Wolborza druga edycja amatorskiej ligi tenisa. Dużym zainteresowaniem dzieci

cieszyło się boisko piaskowe, młodzież korzystała z boiska wielofunkcyjnego a dorośli preferowali piłkę nożną. Zainteresowaniem cieszył się teren rekreacyjny i kort tenisowy

Sala Gimnastyczna przy Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Goleszach Dużych pełni funkcję rekreacyjno – sportową oraz kulturalno - oświatową. Budynek Sali zintegrowany jest z kompleksem boisk zewnętrznych – boisko do piłki nożnej i plażowej piłki siatkowej. W godzinach 8 – 15 sala wykorzystywana jest do prowadzenia zajęć dydaktycznych, w pozostałych godzinach z hali korzystają:

- a) grupy szkolne,
- b) inne grupy zorganizowane w godzinach popołudniowych.

Na podstawie podpisanej umowy prowadzone były zajęcia sportowe w ramach projektu Ministerstwa Sportu i Turystyki pod nazwą „Aktywna szkoła” – „Szkoła do kwadratu” oraz kontynuowany był program MEN „WF z AWF – Aktywny dzisiaj dla zdrowia w przyszłości”, koordynowany przez Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie.

W ramach bezpłatnego udostępniania sali organizacjom działającym na rzecz młodzieży i społeczności lokalnej oraz prowadzącym zajęcia nieodpłatne, sala udostępniana była Klubowi Sportowemu Golesze oraz jednostkom OSP Żarnowica i Lubiaszów, w których statutach określono prowadzenie młodzieżowej drużyny strażackiej i jak w przypadku Żarnowicy również dziecięcej. W sposób czynny z naszą szkołą współpracował również Klub Sportowy Golesze.

Najważniejszym priorytetem działalności Klubu Sportowego Golesze, biorąc pod uwagę potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności jest propagowanie zdrowego trybu życia poprzez uczestnictwo w zorganizowanych zajęciach z badmintona, ale również z nowoczesnych form gimnastyki. Jednym z celów jest popularyzacja mało znanej wręcz niszowej dyscypliny sportu jaką jest badminton. W ramach zadania publicznego „SPORTOWA GMINA” odbywały się szkolenia dzieci i młodzieży z nauki gry w badminton.

Sekcja badmintona zrzesza 45 członków: 30 dzieci w wieku od 6 do 15 lat, które uczestniczą w zajęciach 2 razy w tygodniu pod opieką trenera oraz 15 osób dorosłych, którzy trenują samodzielnie raz w tygodniu. Zajęcia z badmintona odbywają się na Hali Sportowej w Wolborzu oraz w Szkole Podstawowej w Goleszach Dużych (zajęcia prowadzone są od września 2021 r.).

Podczas realizacji zadania publicznego „SPORTOWA GMINA” osiągnięte zostały następujące rezultaty: rozwinięto pasję i sprawność sportową, podniesiony został poziom sportowy, zwiększona została sprawność ruchowo – psychomotoryczna oraz podniesiono świadomość dzieci, młodzieży oraz dorosłych o badmintonie i metodach prowadzenia zajęć.

Dodatkową zaletą zajęć jest integracja. Trenując w gronie kilkunastu osób, można zaleźć wspólny język i zdobywać nowe znajomości. W przypadku uczestników

z jednej rodziny wzmacniane są więzi rodzinne poprzez spędzania wolnego czasu razem.

Reasumując gra w badminton, to kompletne programy treningowe, zawierające wszystkie elementy pracy mięśni, równowagi i gibkości, która przynosi wszechstronne korzyści dla zdrowia fizycznego, psychicznego oraz sprawności ogólnej. Dobrze wpływa na rozwój dzieci i młodzieży, na kształtowanie ich postawy, poprawę aktywności fizycznej. W ramach działalności Klubu, w sali sportowej prowadzone były następujące zajęcia: badminton, siatkówka, zajęcia z fizjoterapeutą i fitness. .

Szkoła Podstawowa w Komornikach od kwietnia 2025 roku korzysta z hali sportowej, która powstała na bazie wcześniej istniejącego boiska wielofunkcyjnego. Jest to nowoczesna hala sportowa, a boisko sportowe posiada poliuretanową nawierzchnię z wyznaczonymi polami gry do tenisa, siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej. Z hali korzystają nie tylko uczniowie szkoły, ale też służy ona rozwijaniu pasji sportowych lokalnej społeczności. Na co dzień w godzinach popołudniowych realizowane są zajęcia wychowania fizycznego. Oprócz ćwiczeń ogólnorozwojowych uczniowie poznawali i doskonalili zasady gry w sportach drużynowych takich jak: koszykówka, piłka ręczna i piłka nożna. W tym roku szkolnym placówka przystąpiła do rządowego programu „Aktywny do kwadratu”. Utworzyliśmy 2 rodzaje zajęć dla 4 grup ćwiczebnych, czyli 2 grupy tenisa ziemnego – 16 uczestników oraz 2 grupy zajęć sportowych ogólnorozwojowych – 28 uczestników

W godzinach popołudniowych w dni powszednie (każdy piątek, a od wiosny w środę) hala udostępniana była na zajęcia sportowe, które organizowali we własnym zakresie mieszkańcy okolicznych miejscowości Bogusławice, Brudaki, Komorniki, Żywocin. Z hali w czwartki w godzinach popołudniowych korzystali też inni chętni uczestnicy gier zespołowych i tenisa ziemnego. W okresie grudzień – styczeń odbywały się na hali zajęcia (3 grupy wiekowe) prowadzone przez firmę „SKAKANKA – DANCE” – dla dzieci i dorosłych. W okresie zimowym halę udostępniono też młodym piłkarzom z Klubu Szczerebiec.

W 2021 roku powstał Klub Sportowy Golesze, wpisany do Ewidencji Klubów Sportowych działających w formie Stowarzyszenia, których Statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej, prowadzonej przez Starostę Powiatu Piotrkowskiego. Celem Klubu jest propagowanie zdrowego trybu życia poprzez uczestnictwo w zorganizowanych zajęciach z badmintonu.

X. OCHRONA ZDROWIA

Gmina Wolbórz nie posiada własnych podmiotów leczniczych. Świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie gminy udzielał podmiot - Amicus – Med. R.W. Szymański Sp. J. ul. Sportowa 32/34, Wolbórz. Aktualnie prowadzi trzy

przychodnie rodzinne. Są tam udzielane świadczenia zdrowotne, w tym świadczenia przez lekarza ginekologa położnika.

Nowoczesny sprzęt do diagnostyki ultrasonograficznej

W 2025 r. zorganizowano konkurs ofert na realizację zadań z zakresu opieki zdrowotnej, w rodzaju rehabilitacja lecznicza dla mieszkańców gminy. Na ten cel przeznaczono kwotę 50 686,00 zł. Wykonawcą usługi była firma Amicus – Med. R.W. Szymańscy Sp. j. w Wolborzu. W ramach rehabilitacji wykonano – 17 rodzajów zabiegów, z których skorzystało 78 osób. Ponadto zawarto z Miastem Tomaszów Mazowiecki porozumienie w sprawie powierzenia wykonywania zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia realizowanego przez Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim. Zrealizowano 557 zabiegów. Wartość zadania 22 280,00 zł. Z rehabilitacji skorzystały przeciętnie 6 osób miesięcznie.

Liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w poszczególnych kategoriach, w odniesieniu do limitów ustalonych dla sprzedawców detalicznych – sklepy i miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – gastronomia, aktywnych na dzień 31.12.2025 r. zawiera poniższa tabela:

Rodzaj zezwolenia	Lokale gastronomiczne		Sklepy		Razem	
	Limit	Liczba zezwoleń aktywnych	Limit	Liczba zezwoleń aktywnych	Limit	Liczba zezwoleń
A - piwo	30	15	35	22	65	37
B - wino	20	12	35	21	55	33
C - wódka	20	11	35	21	50	32
Razem:	70	38	105	64	175	102

Na dzień 31 grudnia 2025 roku na terenie gminy Wolbórz było 38 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 23 w sklepach oraz 15 w gastronomii. W 2025 roku nie było przypadków cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gmina Wolbórz w okresie od 19 grudnia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. realizowała Program Polityki Zdrowotnej - Wolbórz – Gmina Wolna od osteoporozy. Program edukacji profilaktyki iczesnego wykrywania osteoporozy.

Cel główny programu – poprawa stanu zdrowia mieszkańców Gminy Wolbórz poprzez wczesne wykrywanie ryzyka osteoporozy i jego powikłań oraz wzrost świadomości nt. profilaktyki złamań został osiągnięty częściowo, ze względu na skrócony czas realizacji.

Cele szczegółowe i stopień ich realizacji:

1. Dotarcie do populacji docelowej i wstępna kwalifikacja – zakładano: 3200 osób. Zrealizowano: 2147 osób (67,1% założenia). Ograniczeniem był relatywnie wysoki odsetek wyników FRAX >5%, co implikowało ryzyko przekroczenia budżetu na badania densytometryczne metodą DXA oraz konsultacje lekarskie oraz skrócony czas realizacji
2. Wykonanie oceny ryzyka FRAX – zakładano u 655 osób natomiast wykonano: 239 ankiet (ok. 36,5% założenia). Odsetek wyników powyżej progu 5% był nieoczekiwanie wysoki (87% zamiast planowanych 40%), co spowodowało konieczność ograniczenia liczby ankiet FRAX ze względu na dostępny budżet.
3. Przeprowadzenie edukacji oraz pre- i post-testu – zakładano u 650 osób (praktycznie u wszystkich, u których wykonano ankietę FRAX). Zrealizowano u 237 uczestniczek 99,2% - dwie osoby z nieznanych powodów po wykonaniu ankiety nie zgłosiły się z do dalszego etapu programu) tych, u których wykonano ankietę FRAX, a w stosunku do założenia 36,8%. Wskaźniki poprawy wiedzy potwierdzone na poziomie indywidualnym – wzrost średniej liczby poprawnych odpowiedzi w testach końcowych wyniósł średnio 1,3 – 8,65 .
4. Skierowanie na DXA i konsultację lekarską – zakładano: 250 osób (spośród FRAX >5%). Zakwalifikowano: 207 osób z FRAX >5% (ok. 82,8% celu) Ze względu na ograniczenia budżetowe wykonano badania zgodnie z dostępnością środków – nie przekroczono limitów finansowych.
5. Szkolenie personelu- w szkoleniu uczestniczyło 10 osób personelu medycznego. U 0 osób stwierdzono wzrost wiedzy. Tym samym uczestnicy z grupy personelu medycznego spełnili kryterium wysokiego poziomu wiedzy – cel został osiągnięty.

Podsumowanie:

Pomimo ograniczeń czasowych i zmian harmonogramowych (uruchomienie dopiero od 21.06.2024), program zrealizował 70% budżetu przewidzianego na 30 miesięcy w zaledwie 18 miesięcy. Główne cele zostały osiągnięte w zakresie

edukacyjnym i diagnostycznym, a podejmowane działania były prowadzone zgodnie z rzeczywistymi potrzebami lokalnej populacji.

6. Przeprowadzenie testu końcowego (post-test) – ankieta oceniająca poziom wiedzy poedukacji, w tym ewaluacja skuteczności przekazu.

7. Kwalifikacja do badania densytometrycznego DXA i konsultacji lekarskiej – dla uczestniczek, u których wynik FRAX (ryzyko poważnego złamania) przekroczył 5%, zgodnie z założeniami programu.

8. Skierowanie na dalszą diagnostykę lub leczenie, jeśli konsultacja lekarska wskazywała na potrzebę rozszerzenia postępowania terapeutycznego lub specjalistycznego. Interwencje były realizowane etapowo i dokumentowane w formie kart uczestnictwa, ankiet FRAX, testów wiedzy oraz rejestrów medycznych. Zostały dostosowane do realnych warunków lokalnych i demograficznych populacji gminy.

Monitoring – dane ilościowe:

Liczba osób zakwalifikowanych do programu - 239 kobiet spełniających kryteria (wiek 65+, lub 40+ z czynnikami ryzyka zamieszkanie na terenie Gminy Wolbórz – grupy te stanowiły odpowiednio 213 i 26 kobiet). U 208 z nich wykonano badanie DXA i odbyła się konsultacja lekarska.

Liczba• osób, które nie zostały objęte działaniami:

- Z zakładanej grupy dotarcia 3200 osób – udało się dotrzeć do 2147,
- Liczba osób, które zrezygnowały w trakcie realizacji:
- 2 osoby – z nieznanых powodów po wykonaniu ankiety FRAX nie przystąpiły do testu i etapu edukacji – wyszły z badania.

Ocena jakości i satysfakcji uczestników:

- Wśród uczestniczek, które wypełniły pre i post-testy zanotowano wzrost poprawnych odpowiedzi o 1,3 pkt
- Satysfakcja z udziału w programie:
- Spośród 208 kobiet, które miały wykonaną densytometrię i konsultację lekarską rozdano anonimowe ankiety satysfakcji. Zwrócono jedynie 74 ankiety (35,6% i jest dość typowym odsetkiem w tego typu badaniach oceniających satysfakcję) – 94% opinii było pozytywnych, najczęściej wskazywano na „miłą obsługę”, „konkretną wiedzę”, „przydatność informacji o osteoporozie”.

Wyniki z podziałem na lata realizacji:

• 2024:

Program rozpoczął się w czerwcu. Cały rok 2024 poświęcono na kwalifikację pacjentek i umawianie ich na kolejne etapy w roku 2025.

• 2025

Zrealizowano kolejne etapy: ankiet FRAX, pre i post-testy, konsultacje lekarskie i badania DXA u osób z FRAX >5%. Zakończono pełne ścieżki zaplanowane w programie u niemal wszystkich zakwalifikowanych w 2024 (poza dwoma osobami). Ewaluacja efektów zdrowotnych (krótko- i średnioterminowe efekty zdrowotne:

- Zwiększona identyfikacja pacjentek z wysokim ryzykiem osteoporozy – z FRAX >5%, co pozwoliło na dalszą diagnostykę i ewentualne leczenie.
- Zwiększenie wiedzy i świadomości zdrowotnej w zakresie osteoporozy, profilaktyki upadków i znaczenia aktywności fizycznej.
- Wzrost gotowości do profilaktyki farmakologicznej i zmiany stylu życia u uczestniczek edukacji.
- Długoterminowe efekty (ocena możliwa po czasie):
- Program umożliwił wdrożenie działań prewencyjnych i wskazał potrzebę kontynuacji profilaktyki w tej populacji.
- Wskazano grupę pacjentek do dalszego nadzoru i opieki w POZ oraz, którym realizator badania zagwarantował bezpłatne badanie kontrolne po roku (pacjentki ze stwierdzoną osteopenią lub osteoporozą).

Koszt realizacji programu polityki zdrowotnej w latach 2024-2025

152 294,15 zł – dofinansowanie z NFZ,

38 215,85 zł – środki własne – wkład rzeczowy (praca pracowników Urzędu, wynajem powierzchni reklamowych) .

XI. BEZPIECZEŃSTWO i OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

1. Działalność Komisariatu Policji w Wolborzu:

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom oraz utrzymanie porządku publicznego jest jednym z priorytetowych zadań realizowanych we współpracy z organami Policji. Podstawę formalną tej współpracy stanowi art. 10 ust. 1 ustawy o Policji, nakładający na Komendantów obowiązek przedkładania rocznych sprawozdań z działalności oraz informacji o stanie bezpieczeństwa właściwym organom samorządowym.

W dniu 20 lutego 2026 r. do Burmistrza Wolborza wpłynęło sprawozdanie z zakresu pracy Komisariatu Policji w Wolborzu oraz Posterunku Policji w Moszczenicy za rok 2025. Dokument został poddany szczegółowej analizie i omówiony przez Komendanta Komisariatu Policji w Wolborzu podczas:

- Posiedzenia Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego,
- Sesji Rady Miejskiej w Wolborzu.

Działania Policji w 2025 roku koncentrowały się na reagowaniu na bieżące zagrożenia, ściganiu sprawców przestępstw oraz eliminowaniu wykroczeń szczególnie

uciążliwych dla społeczności lokalnej. Najlepiej przedstawiają to poniższe kluczowe wskaźniki operacyjne za rok 2025:

1. **Interwencje:** Policjanci przeprowadzili łącznie 2009 interwencji, z czego 834 miało miejsce bezpośrednio na terenie miasta i gminy Wolbórz.
2. **Zatrzymania:** Zatrzymano 28 sprawców przestępstw, w tym 16 osób prowadzących pojazdy mechaniczne pod wpływem alkoholu.
3. **Osoby poszukiwane:** Ujawniono i zatrzymano 36 osób poszukiwanych w celu ustalenia miejsca pobytu lub doprowadzenia do Aresztu Śledczego.
4. **Działania prewencyjne:** Nałożono 432 mandaty karne, sporządzono 13 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim oraz przeprowadzono łącznie 273 postępowania o wykroczenia.
5. **Postępowania przygotowawcze:** 216.
6. **Czynności sprawdzające:** 173.

Poniższe zestawienie obrazuje liczbę przeprowadzonych czynności wyjazdowych w podziale na gminy obsługiwane przez Komisariat Policji w Wolborzu:

GMINA	ROK 2024	ROK 2025	TENDENCJA
Gmina Wolbórz	186	128	↓ spadek
Gmina Moszczenica	112	115	↑ wzrost
Gmina Czarnocin	20	30	↑ wzrost

Gmina Wolbórz aktywnie wspiera działania Policji, dbając o zwiększenie liczby patroli w miejscach najbardziej zagrożonych. W 2025 roku samorząd sfinansował służby ponadnormatywne na łączną kwotę 5 600,00 zł.

Przedstawione dane oraz analiza stanu bezpieczeństwa pozwalają stwierdzić, że skuteczność działań Komisariatu Policji w Wolborzu utrzymuje się na wysokim poziomie. Współpraca samorządu ze służbami mundurowymi oraz systematyczne monitorowanie zagrożeń przekładają się na wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy w ich miejscu zamieszkania.

2. Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Wolbórz:

Bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Wolbórz w dużej mierze opiera się na fundamencie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie gminy funkcjonuje 14 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, które stanowią kluczowe wsparcie dla zawodowych służb ratowniczych. Z każdą z jednostek Gmina posiada zawarte umowy określające wzajemne zobowiązania. Oprócz podstawowych działań ratowniczych OSP zapewnia m.in. alarmowanie i ostrzeganie ludności o zagrożeniach, udział w ochronie ludności, wykonywania kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Zgodnie z danymi z zebrań sprawozdawczych za rok 2025, gminne struktury OSP cechują się wysokim poziomem zaangażowania:

- **Struktura członków:** Łącznie 571 członków zwyczajnych (482 mężczyzn, 89 kobiet), 37 członków honorowych oraz 176 wspierających.
- **Sily ratownicze:** Bezpośredni udział w akcjach może brać 164 ratowników (157 mężczyzn i 7 kobiet) – są to osoby posiadające aktualne badania lekarskie, ubezpieczenie oraz specjalistyczne przeszkolenie.
- **Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy (KSRG):** W strukturach systemu, zapewniającego najwyższą gotowość bojową, funkcjonują jednostki OSP Wolbórz oraz OSP Lubiaszów.

Poniżej zestawienie interwencji jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Wolbórz za ubiegły rok z zestawianiem lat ubiegłych:

Jednostka	Wyjazdy do akcji ratowniczo-gaśniczych		
	2023	2024	2025
OSP Komorniki	6	5	5
OSP Kuznecin	-	1	1
OSP KSRG Lubiaszów	29	36	44
OSP Lubiatów	8	9	11
OSP Młynary	-	-	1
OSP Polichno	8	7	18
OSP Proszenie	6	5	7
OSP Psary Stare	1	-	3
OSP KSRG Wolbórz	76	61	102
OSP Żarnowica	11	24	17
OSP Żywocin	14	7	7

W 2025 roku kładziono nacisk na profesjonalizację kadr. Szkolenie podstawowe ukończyło 10 druhów, przeszkolono 3 naczelników i 4 dowódców. Ponadto 5 osób przeszło recertyfikację kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP). Dodatkowo wszyscy prezesi oraz naczelnicy z terenu Gminy Wolbórz wzięli udział w szkoleniu z Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

Gmina Wolbórz systematycznie zwiększa nakłady na utrzymanie sprawności jednostek OSP. Środki budżetowe pokrywają koszty ubezpieczeń, badań technicznych, zakupu paliwa oraz doposażenia w nowoczesny sprzęt. Zestawienie wydatków budżetowych:

- **Rok 2024:** 314 271, 00 zł,
- **Rok 2025:** 330 057,16 zł.

Oprócz bezpośredniego wsparcia z budżetu gminy, jednostki aktywnie pozyskiwały dofinansowania zewnętrzne za pośrednictwem Państwowej Straży Pożarnej oraz WFOŚiGW w Łodzi.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Wolbórz dysponują nowoczesnym parkiem maszynowym pozwalającym na podejmowanie interwencji w zróżnicowanym terenie. Na stanie jednostek znajduje się 16 samochodów ratowniczo-gaśniczych (2 ciężkie samochody znajdujące się w OSP Wolbórz, 4 średnie samochody w OSP Lubiaszów, OSP Lubiatów, OSP Żarnowica, OSP Żywocin, 10 lekkich samochodów w OSP Komorniki, OSP Kuznecin, OSP Lubiatów, OSP Młynary, OSP Polichno, OSP Prosenie, OSP Psary Stare, OSP Świątniki, 2 w OSP Wolbórz). Ze względu na specyfikę regionu, strażacy z Lubiaszowa oraz Wolborza dysponują 2 łodziami ratunkowymi z przyczepami podłodziowymi, co umożliwia skuteczne działania na lokalnych akwenach.

Działalność OSP ma również wymiar edukacyjny i społeczny. Jednostki prowadzą Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP), które stanowią naturalne zaplecze kadrowe dla dorosłych struktur ratowniczych. Poprzez szkolenia, udział w „Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej” oraz organizację konkursów plastycznych, gmina inwestuje w wychowanie młodego pokolenia w duchu odpowiedzialności i wolontariatu. Strażacy czynnie uczestniczą w życiu lokalnej społeczności, zabezpieczając wydarzenia i pielęgnując tradycje, czego symbolem są uroczyste obchody „Dnia Strażaka”.

Zestawienie wysokiej sprawności operacyjnej, nowoczesnego sprzętu do ratownictwa wodno-ładowego oraz zaangażowania młodych adeptów z MDP pozwala stwierdzić, że system ochrony przeciwpożarowej w Gminie Wolbórz jest stabilny i gwarantuje mieszkańcom wysoki poziom bezpieczeństwa w miejscu ich zamieszkania.

3. Ochrona Ludności i Obrona Cywilna:

W roku 2025 priorytetem Gminy Wolbórz było wzmocnienie odporności lokalnej społeczności na sytuacje kryzysowe oraz modernizacja struktur obrony cywilnej. Działania te realizowano w ramach zadania: „Realizacja Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej (OLiOC) w 2025 roku na terenie Gminy Wolbórz w zakresie zadań własnych”. Na realizację programu pozyskano znaczące wsparcie zewnętrzne. Całkowita wartość inwestycji wyniosła **770 726,40 zł**, z czego:

- **Kwota dotacji:** 685 000,00 zł.
- **Wykorzystanie dotacji:** 662 769,75 zł (wysoka efektywność na poziomie 96,7%).

Program OLiOC został zrealizowany poprzez szereg komplementarnych przedsięwzięć, obejmujących zarówno infrastrukturę magazynową, doposażenie sprzętowe, jak i kapitał ludzki.

Zaplecze logistyczne i magazynowe:

Podstawą systemu stała się modernizacja pomieszczeń magazynowych (koszt: 308 840,10 zł), które przygotowano do składowania zasobów obrony cywilnej planowanych do zakupu w latach 2025–2026. Magazyn został wyposażony w specjalistyczny sprzęt niezbędny w sytuacjach katastrof i gwałtownych zjawisk atmosferycznych (144 563,82 zł), w tym:

- **Przeciwdziałanie skutkom zjawisk pogodowych:** 23 250 sztuk worków przeciwpowodziowych, 32 plandeki na uszkodzone dachy oraz 10 wydajnych osuszaczy powietrza.
- **Bezpieczeństwo energetyczne:** 5 przenośnych agregatów prądotwórczych oraz 2 magazyny energii.
- **Monitoring zagrożeń:** Specjalistyczne urządzenie pomiarowe do wykrywania skażeń (zagrożenia CBRN).

Ratownictwo i wsparcie osób poszkodowanych:

W celu zapewnienia natychmiastowej pomocy w miejscach zdarzeń masowych, zakupiono sprzęt o wartości 71 385,00 zł, umożliwiający organizację tymczasowych punktów pomocy:

- **Baza polowa:** 2 namioty pneumatyczne z systemem klimatyzacji (2 szt.) i ogrzewania (10 nagrzewnic elektrycznych).
- **Oświetlenie:** 3 przenośne maszty oświetleniowe (55 500,00 zł), pozwalające na prowadzenie działań ratowniczych po zmroku.

Ciągłość dostaw zasobów strategicznych:

Zadbano o niezależność gminy w zakresie dostaw wody i paliwa w warunkach kryzysowych:

- Zakupiono cysternę do przewozu wody pitnej o pojemności 5000 litrów.
- Zakupiono zbiornik na paliwo wraz z dystrybutorem (1500 litrów), co zapewnia mobilność służb gminnych w sytuacjach odcięcia od komercyjnych źródeł zasilania.

Komunikacja i zarządzanie kryzysowe:

Kluczowym elementem sprawności organów ochrony ludności jest łączność. Gmina zainwestowała 55 940,40 zł w urządzenia kompatybilne z „Radiową siecią zarządzania kryzysowego Wojewody Łódzkiego”, nabywając 12 radiostacji przenośnych oraz 4 radiostacje przewoźne.

Budowanie kompetencji (Szkolenia):

Uzupełnieniem inwestycji twardych był szeroki program szkoleniowy (86 800,00 zł). Przeszkoleniem z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej objęto kluczowe osoby w systemie zarządzania gminą: pracowników urzędu, radnych, sołtysów, dyrektorów placówek oraz kadre podmiotów ochrony ludności.

4. Oświetlenie ulic

Infrastruktura oświetleniowa stanowi jeden z kluczowych elementów wpływających na bezpieczeństwo mieszkańców oraz estetykę przestrzeni publicznej w Gminie Wolbórz. W 2025 roku sieć oświetlenia ulicznego była poddawana systematycznej kontroli oraz procesom optymalizacji pod kątem efektywności energetycznej.

Na terenie Gminy Wolbórz funkcjonuje łącznie 1324 punktów świetlnych. Stan techniczny infrastruktury jest wynikiem konsekwentnie realizowanej strategii modernizacji, co znajduje odzwierciedlenie w strukturze stosowanych źródeł światła. Obecnie dominującą technologią jest oświetlenie energooszczędne typu LED, które obejmuje aż 1276 opraw. Stanowi to blisko 96,4% wszystkich punktów świetlnych w gminie. Tak wysoki stopień nasycenia nowoczesną technologią pozwala na istotne ograniczenie zużycia energii elektrycznej. Pozostałą część zasobów stanowią oprawy sodowe w liczbie 38 sztuk, które sukcesywnie kwalifikowane są do wymiany.

Podsumowując, system oświetlenia ulicznego w Gminie Wolbórz jest systemem nowoczesnym i wysoce sprawnym. Priorytetem na nadchodzące okresy pozostaje utrzymanie wysokiego standardu technicznego oraz dążenie do pełnej wymiany pozostałych opraw sodowych, co docelowo pozwoli na całkowite ujednolicenie systemu i dalszą optymalizację kosztów eksploatacyjnych.

XII. SPRAWY ADMINISTRACYJNE

W Urzędzie Miejskim na stanowiskach urzędniczych w 2025 roku zatrudnionych było 48 pracowników.

Referat Finansowo-Księgowy i Podatków wystawił 5 335 decyzji podatkowych, nie było decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Udzielono 85 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji publicznej. Prowadzono konsultacje z mieszkańcami. Odbyły się konsultacje społeczne dotyczące dwóch miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Brudaki i Miasto Wolbórz uczestniczyło łącznie 7 osób w tym wykonawca projektu planów miejscowych, pracownicy tut. urzędu oraz 1 osoba będąca mieszkańcem gminy.

Konsultacje społeczne dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wolbórz na lata 2024-2034 przeprowadzono w dniach od 18 grudnia 2024 do 22 stycznia

2025 r. Podstawę prawną przeprowadzonych konsultacji stanowiła ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Konsultacje miały na celu zapewnienie szerokiego udziału różnych grup interesariuszy tj. mieszkańców, podmiotów społecznych i gospodarczych w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymianę wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wolbórz na lata 2024-2034 oraz zebranie propozycji projektów.

W procesie konsultacji społecznych trwających 35 dni tj. od 18 grudnia 2024 r. do 22 stycznia 2025 r. w spotkaniu informacyjno-konsultacyjnym udział wzięło 11 osób. W trakcie trwających konsultacji został złożony jeden formularz konsultacyjny w wersji papierowej.

Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Wolbórz przeprowadzone

w dniach od 30 stycznia 2025 r. do 5 marca 2025 r. Podstawę prawną przeprowadzonych konsultacji stanowiła ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Konsultacje miały na celu zapewnienie szerokiego udziału różnych grup interesariuszy tj. mieszkańców, podmiotów społecznych i gospodarczych w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymianę wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Wolbórz.

W procesie konsultacji społecznych trwających 35 dni tj. od 30 stycznia 2025 r. do 5 marca 2025r. w spotkaniu informacyjno-konsultacyjnym udział wzięło 8 osób. W trakcie trwających konsultacji otrzymano jedno zgłoszenie ustne dot. zmiany okresu, na który powoływany jest Komitet Rewitalizacji i podzielenia go na kadencje.

Zbiorcza informacja o petycjach rozpatrzonych w 2025r. przez Burmistrza Wolborza oraz Radę Miejską w Wolborzu

Zgodnie z wymogiem określonym w art. 14 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018r., poz. 870) – w 2025 roku wpłynęło 2 petycje do Burmistrza Wolborza oraz 4 do Rady Miejskiej w Wolborzu.

Lp.	Przedmiot petycji	Sposób załatwienia petycji
1.	Petycja w sprawie likwidacji nadal trwającego systemu komunistycznego zarządzanego przez nielegalnie działające organizacje partyjne i sędziowskie – złożona do Rady Miejskiej w Wolborzu	Petycja pozostawiona bez rozpatrzenia – https://www.wolborz.4bip.pl/upload/plik,20250319113113,xii_110_2025.pdf
2.	Petycja dotycząca zbiorowego sprzeciwu mieszkańców	Petycja przekazana według właściwości

	miejsowości Studzianki wobec budowy drogi ekspresowej S12 południowym korytarzem i budowy węzła Studzianki – złożona do Rady miejskiej w Wolborzu	Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział w Łodzi Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w Łodzi, ul. Irysowa 2, 91-857 Łódź, jako organowi właściwemu do załatwienia sprawy https://www.wolborz.4bip.pl/upload/plik,20250319112903,xii_111_2025.pdf
3.	Petycja wniesiona w interesie publicznym, tj. w obronie konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziów polskich – złożona do Rady Miejskiej w Wolborzu	Petycja uznana za bezzasadną https://www.wolborz.4bip.pl/upload/plik,20250616105419,xv_148_2025.pdf
4.	Petycja w sprawie zanieczyszczenia wód dopływających do rzeki Moszczanki w rejonie miejscowości Studzianki– złożona do Burmistrza Wolborza	Petycja przekazana do Delegatury WIOŚ w Piotrkowie Tryb. oraz do Zarządu Zlewni w Piotrkowie Tryb. https://www.wolborz.4bip.pl/upload/plik,20250513084121,odpowiedz_4.pdf
5.	Petycja w sprawie sprzeciwu wobec budowy obiektów do chowu trzody chlewnej wraz z infrastrukturą techniczną na działce nr ewid. 44/2, obręb Polichno gm. Wolbórz – złożona do Burmistrza Wolborza	Sprzeciw wyrażony w treści petycji nie może blokować wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jeśli zostaną spełnione wszystkie warunki do wydania takowej decyzji https://www.wolborz.4bip.pl/upload/plik,20250822111426,odpowiedz_na_petycje_234.pdf
6.	Petycja w sprawie pomnika przyrody – złożona do Rady Miejskiej w Wolborzu	Petycję złożoną do Rady Miejskiej w Wolborzu w przedmiocie: 1) aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 1 pomnika przyrody tj. utworzenie uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomnika przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomnika przyrody znajdującego się na terenie Gminy Wolbórz w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór oraz aktualizacji prawidłowego położenia drzew w karcie w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody- rozpatrzony jest pozytywnie; 2) wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego

		przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywania Radzie jako dowód ochrony, celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska - rozpatrzony jest negatywnie. https://www.wolborz.4bip.pl/upload/plik,20260129114652,xxiv_216_2026.pdf
--	--	---

XIII. PARTYCYPACJA OBYWATELSKA (FUNDUSZ SOŁECKI)

W gminie nie jest tworzony budżet obywatelski. Formą budżetu partycypacyjnego jest Fundusz sołecki. Są to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje, na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny. Dzięki funduszowi sołeckiemu nastąpił znaczny wzrost aktywności społecznej i inicjatyw obywatelskich na terenach wiejskich. W roku 2025 na zebraniach wiejskich mieszkańcy sołectw podejmowali decyzje dotyczące przeznaczenia funduszu sołeckiego na rok 2025. Frekwencja na zebraniach przedstawiała się następująco: Bogusławice: 3%, Brudaki: 14 %, Golesze Duże: 12%, Kaleń: 26%, Komorniki: 7%, Kuznocin: 8%, Lubiaszów: 6%, Lubiatów: 25%, Młoszów: 4%, Młynary: 13%, Polichno: 5%, Proszanie: 3%, Psary Lechawa: 26%, Psary Stare: 18%, Psary Witowskie: 16%, Stanisławów: 17%, Studzianki: 9%, Swolszewice Duże: 5%, Świątniki: 9%, Wolbórz: 9%, Żarnowica Duża: 16%, Żywocin: 17%.

W 2025r. z Funduszu Sołeckiego skorzystały 22 sołectwa. Środki planowane: **668 889,84 zł**, wykorzystane: **662 165,64 zł**.

Liczba i wartość dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz ustawy o finansach publicznych przedstawia się następująco:

– **zadania publiczne z zakresu ratownictwa wodnego:**

Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Piotrkowie Tryb.:
5 000,00 zł;

– **upowszechnianie kultury fizycznej i sportu:**

Klub Sportowy Golesze: 30 000,00 zł,

Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec” Wolbórz: 200 000,00 zł,

Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Wolbórz”: 30 000,00 zł,

Stowarzyszenie Active Village: 8 000,00 zł,

Stowarzyszenie TOGETHER: 5 000,00 zł.

XIV. OŚWIETLENIE ULIC/DRÓG

Na terenie gminy jest 1 309 opraw oświetleniowych różnych typów, w 88 obwodach. W poszczególnych sołectwach ilość opraw oświetleniowych przedstawia się następująco: Bogusławice 81, Brudaki 8, Golesze Duże 153, Kaleń 36, Komorniki 38, Kuznecin 31, Lubiaszów 126, Lubiatów 46, Młoszów 47, Młynary 26, Polichno 37, Prosenie 45, Psary Lechawa 10, Psary Witowskie 15, Psary Stare 15, Stanisławów 34, Studzianki 37, Swolszewice Duże 32, Świątniki 15, Wolbórz 398', Żarnowica Duża 48, Żywocin 32.

Konserwację oświetlenia ulicznego w roku 2024 przeprowadzała firma ELEKTROMECHANIKA Krzysztof Sałagacki z siedzibą Olszowiec 53, Lubochnia. Koszt prac konserwacyjnych, remontowych i materiałów oraz koszt dzierżawy konstrukcji wsporczych od PGE wyniósł łącznie: **92 892,41 zł**. Koszty zakupu energii elektrycznej zużytej do oświetlenia: **259 754,63 zł**. Oświetlenie uliczne jest sukcesywnie corocznie modernizowane.

XV. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Przez gminę Wolbórz przebiega 12 kilometrowy **odcinek drogi krajowej S8**, która umożliwia bardzo dobre skomunikowanie ze światem. Droga Krajowa S8 niesie również dla gminy Wolbórz pewne nieprzewidywalne zagrożenia w przypadku wystąpienia zdarzeń drogowych, powodujących czasowe wyłączenie z ruchu odcinków S8 i kierowanie ruchu drogami powiatowymi i gminnymi niedostosowanymi do tak dużych obciążeń.

Przez teren Gminy Wolbórz przebiegają również **drogi powiatowe:**

- 1509E Białkowice – Lubiatów – Będków;
- 1511E Baby – Wolbórz;
- 1522E Piotrków Tryb. – Koło – Golesze – Godaszewice;
- 1531E Srock – Baby – Młynary – Wolbórz;
- 1533E Wola Moszczenicka – Prosenie;
- 1536E Moszczenica – Młynary;

- 1913E Bełchatów – Bogdanów – Wola Krzysztoporska – Siomki – Milejów – Przyglów – Koło – Wolbórz – Ujazd;
 - 4332E Tomaszów Maz. – Wolbórz;
 - 4333E Tomaszów Maz. – Młoszów
- o łącznej długości 59 km.

Drogi gminne stanowią w myśl art. 1 i 2 ustawy drogi publiczne, których długość na terenie gminy Wolbórz wynosi 99,2 km w tym:

- drogi o nawierzchni twardej, nieulepszanej, tłuczniowej: 21,5 km,
- drogi o nawierzchni gruntowej: 5,2 km,
- drogi o nawierzchni bitumicznej: 72,5 km.

Drogi rowerowe: 2,2 km.

W roku 2025 ogółem na terenie gminy Wolbórz przebudowano lub zmodernizowano 2,7 km dróg, w tym:

- Przebudowa drogi gminnej w Janowie w zakresie nawierzchni jezdni, zjazdów, poboczy i odwodnienia. Długość przebudowanego odcinka wynosi 1 168 mb.
- Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goleszach Małych na długości 960 mb.
- Przebudowa drogi gminnej NR 110518E w Żywocinie w zakresie poboczy na długości 520 mb.
- Przebudowa ul. Łąkowej w Wolborzu w zakresie kanalizacji deszczowej i rowu.

W roku 2025 wykonano prace projektowe obejmujące:

- Przebudowę drogi gminnej Nr 110506E Wolbórz- Psary.
- Rozbudowę dróg gminnych Nr 110519E i 110538E w Komornikach.

XVI. MIESZKALNICTWO

Tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Gmina Wolbórz posiada 26 lokali mieszkalnych z czego wynajętych jest 22. Z uwagi na niskie dochody ubiegających się o przydział lokalu, dla 16 lokali zawarte zostały umowy w najmie socjalnym.

W 2025 r. działalność gminy koncentrowała się na utrzymaniu składników zasobu mieszkaniowego w należyтым stanie technicznym zaspakajającym podstawowe potrzeby mieszkaniowe społeczności lokalnej.

W 2025r. wykonano dokumentację projektową przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i termomodernizacji budynku komunalnego z lokalami mieszkalnymi w Bogusławicach 59/5.

XVII. WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Zaopatrzenie terenu gminy w wodę opiera się o pobór wód podziemnych z ujęć: w Wolborzu, Polichnie, Swolszewicach Dużych i Żywocinie. Długość sieci wodociągowej eksploatowanej przez Spółkę „Kom – Wol” wynosi łącznie 152,93 km. Podłączonych do gminnej sieci było 3 248 odbiorców. W ubiegłym roku przybyło 38 nowych. Lokalnie rozbudowywana jest sieć wodociągowa. Wyposażonych w wodomierze jest 3 248 przyłączy. Ogólnie zainstalowanych wodomierzy jest 5 168, z czego 1 710 szt. stanowią tzw. podliczniki. Roczny pobór wody z gminnych ujęć wynosi ok. 628 tys. m³ wody. Sprzedaż wody kształtuje się na poziomie 85-89 % tej ilości w zależności od ujęcia. W 2025r. przejęto sieć wodociągową Dn 110mm PN10 o długości 157,5mb w miejscowości Golesze Duże; sieć wodociągową Dn 110mm PN10 o długości 213,0mb w miejscowości Adamów; sieć wodociągową Dn 110mm PN10 o długości 219,6mb w miejscowości Prosenie.

Oczyszczalnie ścieków i kanalizacje

Gospodarka ściekowa Gminy Wolbórz opiera się na funkcjonujących trzech oczyszczalniach ścieków tj. Wolbórz, Psary Stare i Żarnowica. Ilość ścieków dostarczonych do wszystkich oczyszczalni w roku 2025 wyniosła łącznie 266 228 m³, z czego dopływających kanalizacją sanitarną było 220 398 m³, a 45 830 m³ dowożonych wozem asenizacyjnym. Oczyszczalnie odbierają ścieki siecią kanalizacyjną od 2210 dostawców.

■ Oczyszczalnia ścieków w Wolborzu

Długość sieci obecnie wynosi 36,64 km łącznie tj. kolektory sanitarne grawitacyjne i rurociągi tłoczne usytuowane w Wolborzu, Bogusławicach, Komornikach, Żywocinie. Na koniec roku 2025 do sieci podłączonych było 925 dostawców ścieków. Usługobiorców obciążono za 100 156 m³ ścieków. Wozem asenizacyjnym dowieziono 39 090 m³ ścieków. W systemie kanalizacyjnym pracuje 19 szt. przepompowni ścieków.

■ Oczyszczalnia w Psarach Starych

Długość sieci kanalizacyjnej to 7,22 km sieci grawitacyjnej oraz 5,8 km kanału tłoczego. Przyłączonych do sieci kanalizacyjnej na koniec 2025 r. było 222 usługobiorców. Usługobiorców obciążono za 24 715 m³ ścieków. W systemie kanalizacyjnym pracuje 8 szt. przepompowni ścieków. W 2025r. przejęto sieć kanalizacji sanitarnej Dn 200 o długości 219,0mb w miejscowości Prosenie.

▪ **Oczyszczalnia ścieków w Żarnowicy**

Długość grawitacyjnej sieci kanalizacyjnej $\varnothing$ 160 ÷ 300 mm wynosi 55,5 km oraz kanału tłocznego $\varnothing$ 75 ÷ 110 mm wynosi 23,3 km. W systemie kanalizacyjnym pracuje 50 szt. przepompowni ścieków.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. podłączonych do kanalizacji było 1063 dostawców. Nastąpił wzrost ilości przyłączy kanalizacyjnych o 28 szt. Usługobiorców obciążono za 90 757 m³ ścieków. Wozem asenizacyjnym dowieziono 6 740 m³ ścieków. W 2025 roku zakończono budowę sieci wodociągowej o długości 3 km i sieci kanalizacji sanitarnej o długości 4,9 km w miejscowości Żywocin. Wyłączono z użytkowania starą azbestową sieć wodociągową.

XVIII. GOSPODAROWANIE ODPADAMI.

1. Liczba osób zadeklarowanych na terenach zamieszkałych wynosiła w 2025 roku 6 806 osób, a liczba deklaracji dotyczących obszarów rekreacyjnych wynosiła 558 deklaracji.
2. Wysokość opłaty w 2025 roku:
 - a) 35,00 zł miesięcznie od jednej osoby – odpady segregowane,
 - b) 105,00 zł miesięcznie od jednej osoby – odpady niesegregowane,
 - c) 30,00 zł miesięcznie od jednej osoby – odpady segregowane, jeśli właściciel nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym kompostuje bioodpady komunalne w kompostowniku,
 - d) 220,00 zł rocznie – nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (odpady segregowane) cały 2025 rok,
 - e) 660,00 zł rocznie – nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (odpady niesegregowane).
3. W roku 2025 dochody z tytułu wpłat od mieszkańców i domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe na terenie Gminy Wolbórz wyniosły 2 698 578,10 zł, w tym :
 - opłata za odbiór odpadów komunalnych – 2 675 948,50 zł,
 - wpływy z tytułu kosztów upomnienia – 7 959,79 zł,
 - odsetki od nieterminowych płatności – 14 669,81 zł
4. Koszty administracyjne związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi: 102 242,89 zł.
5. W 2025 roku Gmina Wolbórz poniosła wydatki na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z posesji zamieszkałych oraz domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe na terenie Gminy Wolbórz w kwocie 2 977 823,65 zł.

6. Masa wszystkich odpadów odebranych z terenu gminy Wolbórz (łącznie z PSZOK):
 - 3 313,4750 Mg,
7. Masa odpadów poddanych recyklingowi z terenu gminy Wolbórz (łącznie z PSZOK) i odsetek tych odpadów:
 - masa odpadów – 1 112,7552 Mg,
 - odsetek odpadów poddanych recyklingowi w stosunku do ogólnej masy odebranych odpadów – 33%.
8. Masa odpadów zebranych selektywnie z terenu Gminy Wolbórz (łącznie z PSZOK) i odsetek tych odpadów:
 - masa odpadów zebranych selektywnie – 1618,9950 Mg,
 - odsetek odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogólnej masy odebranych odpadów - 48%.
9. W 2025 roku w ramach samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych, stosowana jest dopłata w kwocie 3,00 zł na osobę do miesięcznej opłaty za odpady komunalne. Z tej formy pomocy skorzystało kwartalnie średnio 1 138 osób posiadających Kartę Dużej Rodziny, na łączną kwotę 37 830,00 zł. Na dzień 31.12.2025 r. złożono 610 wniosków o dopłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez członków rodzin wielodzietnych (KDR).
10. W 2025 roku mieszkańcy gminy Wolbórz mogli dodatkowo korzystać ze zniżki w wysokości 5,00 zł od osoby, jeśli właściciel nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym kompostuje bioodpady komunalne w przydomowym kompostowniku. Na dzień 31.12.2025 r. zadeklarowano do zniżki za kompostowanie 1557 posesji z terenu Gminy Wolbórz.

Gmina Wolbórz ma zabudowę rozproszoną, szczególnie w jej południowej części, w związku czym koszty odbioru odpadów komunalnych są wyższe niż w gminach o zabudowie zwartej.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy, a środki z tejże opłaty nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W związku z czym gmina zobowiązana jest do ustalenia wysokości opłat ponoszonych przez mieszkańców na poziomie zabezpieczającym pokrycie kosztów funkcjonowania tego systemu. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;

- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Gmina ze środków z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi może także pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ustawodawca zakazał jednocześnie wykorzystywania tych środków na inne cele, niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dopiero zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 11 sierpnia 2021 r. (Dz.U. z 2021r., poz. 1648) dała radzie gminy możliwość postanowienia, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy:

- a) środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- b) celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.

Rada Miejska w Wolborzu podjęła ww. uchwałę w dniu 22 września 2025 r., w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi i dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwagi na pojawiające się trudności w bilansowaniu się systemu gospodarki odpadami komunalnym, spowodowanymi m.in. zaległościami mieszkańców. Na koniec 2025 roku, zaległości szacowane były na kwotę ok. 393 tys. zł, w tym za sam 2025 rok na kwotę ok. 230 tys. zł.

W celu weryfikacji nieruchomości zamieszkałych, na podstawie zawiadomień nadsyłanych przez Nadzór Budowlany informujących o oddaniu budynku mieszkalnego do użytkowania, (co wiąże się z prawdopodobieństwem jego zamieszkania) wysłano 6 wezwań do właścicieli nieruchomości w celu złożenia deklaracji.

Na podstawie informacji pochodzących z Urzędu stanu Cywilnego tutejszego urzędu, a w szczególności rejestru urodzeń, w 2025 roku wezwano do korekty deklaracji 16 właścicieli nieruchomości.

W roku 2025 prowadzono weryfikację terenów rekreacyjnych, co skutkowało wzrostem liczby złożonych deklaracji od domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych w celach rekreacyjnych. W 2025 roku prowadzono zintensyfikowane działania kontrolne, aby uszczelnić system gospodarowania odpadami komunalnymi. W tym celu wykorzystywano dodatkowo informacje o zużyciu wody na nieruchomościach pozyskane z Kom-Wol Sp. z o.o. Na podstawie tych informacji, danych z systemu Geoportal oraz lustracji w terenie i wykonywanej dokumentacji fotograficznej wysłano 113 wezwań do złożenia stosownej deklaracji.

W grudniu 2025 roku w systemie znajdowało się 558 deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe. W samym 2025 roku złożono aż 99 nowych deklaracji.

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych w celu ustalenia i zobowiązania właścicieli przedsiębiorstw, na których powstają odpady komunalne, do zawarcia umów na odbiór odpadów, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, wezwano do wyjaśnień w 2025 roku 30 przedsiębiorstw, które nie zostały ujęte w rejestrze prowadzonym przez w Urząd Miejski w Wolborzu. Dodatkowo 4 przedsiębiorstwa zgłosiły się do rejestru dobrowolnie. W prowadzonym przez w Urząd Miejski w Wolborzu rejestrze widnieje 392 właścicieli przedsiębiorstw.

Powyższe działania w znacznym stopniu przyczyniły się do uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Wolbórz.

XIX. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

W ostatnich latach odnotowano dużą intensyfikację rozwoju miejscowości. Podejmowane są działania na rzecz rozwoju turystyki, obszarów stanowiących potencjalną ofertę gminy dla pozyskania inwestorów oraz rozwoju lokalnego tworzone są obszary z możliwością wykorzystania ich na cele produkcyjno– usługowo–magazynowe. Powyższe działania mają na celu rozwój gospodarczy Wolborza poprzez wykorzystanie uwarunkowań kulturowych, przyrodniczych oraz lokalizacyjnych miasta Wolbórz oraz terenów wiejskich gminy. Układ urbanistyczny Wolborza jest typowym układem miejskim, z wykształconym rynkiem i szeregiem ulic ze zwartą zabudową murowaną. Przeważająca funkcja miejscowości to mieszkalnictwo i usługi. Dominuje parterowa i jednopiętrowa zabudowa. Układ komunikacyjny miejscowości jest jak na tzw. „małe miasteczko” dość rozbudowany. W skład układu komunikacyjnego wchodzi drogi gminne, powiatowe jak również te o znaczeniu krajowym. Wolbórz posiada cechy typowo miejskie, wskazuje na to układ urbanistyczny, zabudowa, jak i infrastruktura, zarówno ta techniczna jak i społeczna.

W 2025 roku przystąpiono do opracowania 14 planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Uchwała Nr XV/134/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Bogusławice w Gminie Wolbórz;
- 2) Uchwała Nr XV/135/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Brudaki w Gminie Wolbórz;

3) Uchwała Nr XV/136/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Golesze w gminie Wolbórz;

4) Uchwała Nr XV/137/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych: Kaleń, Janów i Młoszów, gmina Wolbórz;

5) Uchwała Nr XV/138/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Komorniki w gminie Wolbórz;

6) Uchwała Nr XV/139/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Leonów, gmina Wolbórz;

7) Uchwała Nr XV/140/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Lubiaszów Stary, gmina Wolbórz;

8) Uchwała Nr XV/141/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach Młynary i Kuznecin w Gminie Wolbórz;

9) Uchwała Nr XV/142/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragment obrębu geodezyjnego Studzianki, gmina Wolbórz;

10) Uchwała Nr XV/143/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Świątniki i Lubiatów w gminie Wolbórz;

11) Uchwała Nr XV/144/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów Miasta Wolbórz;

12) Uchwała Nr XV/145/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Żarnowica w Gminie Wolbórz;

13) Uchwała Nr XV/146/2025 z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach Żywocin i Noworybie w Gminie Wolbórz;

14) Uchwała Nr XIX/170/2025 z dnia 22 września 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment Miasta Wolborza w zakresie działek nr ewid. 1623, 1624, 1625, 1626, 1627/1, 1627/2 obręb 8 Miasto Wolbórz.

Na terenie gminy obowiązują 22 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (zwanych dalej MPZP) uchwalonych po 1995 roku, obejmujących konkretne obszary, zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Wolbórz przedstawiono poniżej, jako wykaz uchwał oraz teren objęty planem.

1. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Wolborzu nr XVI/74/95 z dnia 28.12.1995 roku.

Fragment terenu w obrębie Lubiaszów Stary, którego funkcja uległa zmianie ze strefy rekreacji na funkcję budownictwa jednorodzinne – powierzchnia objęta planem 1,86 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 3 poz. 12 z dnia 18 marca 1996 r.

2. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr XXXI/140/97 Rady Gminy w Wolborzu z dnia 19 czerwca 1997 roku

Fragment terenu gminy Wolbórz z przeznaczeniem na budowę gazociągu w/c Dn 400. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 2, poz. 17 z dnia 30.01.1998 r.

3. MPZP - uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr III/14/98 z dnia listopada 1998 r.

- fragment terenu lasów, łąk, i pól położonych w obrębie Wolborza przeznaczony pod zbiornik retencyjny – powierzchnia objęta planem 39,00 ha
- fragment terenu upraw rolnych przy drodze Wolbórz – Żarnowica przeznaczony pod budowę masztu telefonii cyfrowej - powierzchnia objęta planem 0,05 ha
- fragment targowiska położonego w obrębie Wolborza przy ul. Modrzewskiego, przeznaczony na cele handlu i usług - powierzchnia objęta planem 0,12 ha.
- fragment terenu położonego przy drodze z wsi Psary Stare do Gazomi Starej położony przy granicy Gminy Wolbórz z Gminą Moszczenica przeznaczony pod oczyszczalnię ścieków – powierzchnia objęta planem 2,55 ha.
- fragment terenu przy drodze Lubiaszów Nowy do Lubiaszowa Starego przeznaczony pod budownictwo mieszkaniowe – powierzchnia objęta planem 1,40 ha.
- fragment terenu na przedłużeniu wsi Polichno przeznaczony pod tereny usług i kultury – powierzchnia objęta planem 0,64 ha.
- fragment terenu przy drodze Golesze – Lubiaszów przeznaczony pod tereny budownictwa mieszkaniowego i usługowego – pow. objęta planem 6,0 ha.

Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Piotrkowskiego nr 22, poz. Poz.362

4. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XXVIII/202/2001 z dnia 15 czerwca 2001 r.

Fragment terenu gruntów rolnych położonych w obrębie Wolbórz „Gadki” przeznaczony pod tereny przemysłu i usług, powierzchnia objęta planem 5,28 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Nr 142, poz. 1693 z dnia 26 lipca 2001 r.

5. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XXVIII/203/2001 z dnia 15 czerwca 2001 r.

Fragment terenu gruntów rolnych położonych w obrębie Wolborza przy ul. Reymonta przeznaczony na tereny przemysłu i usług - powierzchnia objęta planem 1,79 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 142, poz. 1694 z dnia 26 lipca 2001 roku.

6. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XXXIV/246/2002 z dnia 8 lutego 2002 roku

Fragment terenu położonego w Lubiaszowie przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową, rekreacyjną i turystyczną, powierzchnia objęta planem 2,10 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 58, poz. 1243 z dnia 12 marca 2002 roku.

7. MPZP- uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz nr XXXIX/269/2002 z dnia 21 sierpnia 2002 r.

- fragment terenu upraw rolnych i ogrodnich położony w obrębie Wolbórz – Zwierzyniec przeznaczony na tereny przemysłowo – usługowe - powierzchnia objęta planem 2,16 ha,
- fragment terenu upraw rolnych i ogrodnich położony w obrębie Wolbórz – Prusinki przeznaczony pod centrum logistyczne, składy, magazyny, usługi, handel, produkcję materiałów budowlanych - powierzchnia objęta planem 10,00 ha,
- fragment terenu przylegającego do drogi S8 przy skrzyżowaniu z drogą powiatową relacji Wolbórz – Koło zmiana przeznaczenia z terenu upraw rolnych i ogrodnich, ośrodków usługowych, funkcji mieszkaniowo-usługowej, ochrony ekologicznej na tereny pod budowę węzła komunikacyjnego - powierzchnia objęta planem 6,00 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Województwa Łódzkiego Nr 266, poz. 3292 z dnia 30 października 2002 roku.

Zmiana MPZP – uchwalona Uchwałą nr XXXVIII/357/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu.

Wprowadzono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz przyjętego Uchwałą Nr XXXIX/269/2002 Rady Gminy Wolbórz z dnia 21 sierpnia 2002 r. Zmiana dotyczyła ustalenia linii zabudowy od drogi ekspresowej S8 w odległości nie mniejszej niż 40,0 m od zewnętrznej krawędzi jezdni południowej tej drogi. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 5874 z dnia 30 listopada 2021 r.

8. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Wolborzu Nr VII/47/03 z dnia 25 kwietnia 2003 r., zmieniony Uchwałą Rady Miejskiej w Wolborzu Nr LVI/520/2023 z dnia 27 kwietnia 2023 r.

- fragment terenu upraw rolnych w obrębie Wolbórz – Prusinki przeznaczony pod centrum logistyki, handel, produkcję materiałów budowlanych, składy, magazyny, powierzchnia objęta planem 20 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 158, poz. 1560 z dnia 14 czerwca 2003 r.
- zmiana fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolbórz, ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego pozycja 4466 z dnia 23 maja 2023r.

9. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz nr IX/59/2003 z dnia 30 czerwca 2003 r.

Fragment terenu upraw rolnych położony w obrębie Wolbórz - Zagórki przeznaczony pod tereny przemysłu i usług wraz z obiektami towarzyszącymi, technicznymi i technologicznymi, powierzchnia objęta planem 12,65 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 207, poz. 1974 z dnia 28 lipca 2003 r.

10. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Wolborzu nr XXI/118/04 z dnia 26 sierpnia 2004 r.

Fragment terenu upraw rolnych w obrębie Wolbórz - Prusinki przeznaczony pod tereny urządzeń elektroenergetycznych, powierzchnia objęta planem 2,01 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 278 poz. 2347 z dnia 14 października 2004 roku.

11. MPZP – uchwalony Uchwałą Rady Gminy Wolbórz Nr XII/79/2007 z dnia 19 września 2007 r.

Fragment terenu upraw rolnych położonych w obrębie Wolbórz – Prusinki przeznaczony pod tereny logistyki, przemysłu, produkcji, usług i składów - powierzchnia objęta planem 45,51 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 325, poz. 2915 z dnia 17 października 2007 roku.

12. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr XI/104/2011 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 sierpnia 2011 roku.

Fragment terenu upraw rolnych położonych w obrębie Wolborza przeznaczony pod obwodnicę Wolborza. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 302, poz. 3058 z dnia 18.10.2011 r.

13. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr X/71/2015 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 30 czerwca 2015 roku.

Fragment terenu upraw rolnych położonych w granicach fragmentu miasta Wolbórz przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną i magazynową oraz tereny rolnicze wody płynące i drogi – powierzchnia objęta planem 74 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 3229 z dnia 13 sierpnia 2015 r.

14. MPZP - uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 kwietnia 2016 roku

Przeznaczenie podstawowe dla fragmentu w miejscowości Swolszewice Duże pod zabudowę zagrodową. Powierzchnia objęta planem 120,5 ha. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego, poz. 2350 z dnia 23 maja 2016 r.

15. MPZP- uchwalony Uchwałą Nr XLVI/346/2018 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 czerwca 2018 roku

Część obszaru Gminy Wolbórz obejmującego fragment terenu miasta Wolbórz położonego w rejonie ul. Reymonta, oraz fragment terenu sołectwa Młynary z przeznaczeniem podstawowym pod tereny usługowe, zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze i leśne wraz z infrastrukturą drogową. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego, poz. 3779 z dnia 19 lipca 2018 roku.

16. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr XXXVII/341/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 30 września 2021 roku

Fragment miasta Wolbórz położonego w rejonie ul. Borek, obręb geodezyjny 9 Miasto Wolbórz, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 16 listopada 2021 r. poz. 5259.

17. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XXXVII/364/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 listopada 2021 roku

Fragment Miasta Wolborza (działki 1593/2, 1594/4), obręb geodezyjny 08 Miasta Wolbórz, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 5 stycznia 2022 r. poz. 79.

18. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/414/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 27 kwietnia 2022 roku

Fragment obrębu geodezyjnego Żarnowica w miejscowościach Żarnowica Duża i Żarnowica Mała, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 15 czerwca 2022 r. poz. 3583.

19. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/415/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 27 kwietnia 2022 roku

Fragment obrębu geodezyjnego Psary w miejscowościach Psary Stare, Psary Witowskie, Psary Lechawa, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 7 czerwca 2022 r. poz. 3370.

20. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/420/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2022 roku

Fragment obrębu geodezyjnego Polichno w miejscowości Polichno, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 lipca 2022 r. poz. 3907.

21. MPZP - uchwalony Uchwałą Nr XLIV/421/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 maja 2022 roku

Fragment obrębu geodezyjnego Prosenie w miejscowości Prosenie, gm. Wolbórz. Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 11 lipca 2022 r. poz. 3908.

22. MPZP – uchwalony Uchwałą Nr LXVII/615/2024 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 27 marca 2024 roku

Fragment obrębu geodezyjnego Lubiatów w miejscowości Lubiatów, gm. Wolbórz.
Ogłoszony w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. poz. 3568.

Na podstawie art. 30 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) gmina wydała **50 wypisów i wyrysów** z uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie Gminy zlokalizowane są:

1. Maszty telefonii komórkowej (istniejące):

- 1) Działka nr ewid. 1680/2 obręb 9 miasta Wolbórz;
- 2) Działka nr ewid. 1681/2 obręb 9 miasta Wolbórz;
- 3) Działka nr ewid. 108/3 obręb Adamów;
- 4) Działka nr ewid. 37/1 obręb Bronisławów.

2. Istniejące elektrownie wiatrowe:

- 1) Działki nr ewid.: 1646, 1661 obręb Polichno; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW;
- 2) Działka nr ewid.: 61/6 obręb Żarnowica; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW;
- 3) Działki nr ewid.: 1648/3 obręb Polichno; 1 elektrownia wiatrowa o mocy 2 MW
- 4) Działka nr ewid.: 1670 obręb Polichno; 1 elektrownia wiatrowa o mocy 2 MW;
- 5) Działka nr ewid.: 225/2 obręb Polichno; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 6) Działka nr ewid.: 1032 obręb Prosenie; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 7) Działka nr ewid.: 301/4 obręb Prosenie; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 8) Działka nr ewid.: 179/3 obręb Polichno; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 9) Działka nr ewid.: 1661 obręb 08Wolbórz; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 10) Działka nr ewid.: 1433 obręb 07 Wolbórz; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 11) Działka nr ewid.: 1417 obręb 07 Wolbórz; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 12) Działka nr ewid.: 1683 obręb Psary; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 13) Działka nr ewid.: 1662 obręb Psary; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.
- 14) Działka nr ewid.: 170 obręb Psary; 1 turbina wiatrowa o mocy 2 MW.

Na terenie Gminy Wolbórz obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wolbórz uchwalonego Uchwałą Nr XVII/159/2012 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 29 lutego 2012 roku. W październiku 2016 r. została przeprowadzona analiza i ocena aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wolbórz oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Gmina Wolbórz jest w trakcie opracowania projektu Planu Ogólnego Gminy.

Od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) na terenie gminy

Wolbórz zaczęto wydawać decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w roku 2025: **1089**.

Liczba wydawanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: **21**.

Na bazie art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2025 r. poz. 1691). Gmina wydaje zaświadczenia o przeznaczeniu działek w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego terenu. Liczba wydanych zaświadczeń: **399**.

Ogólna sytuacja gospodarcza Polski, wzrost dochodów Polaków, jak również zmiany w przepisach prawa (zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym wprowadzenie zapisu dotyczącego obowiązku uchwalenia przez gminy Planu Ogólnego wyznaczającego 13 stref planistycznych, ograniczającego możliwość przeznaczenia działki w przyszłości na cele mieszkaniowe), miały bezpośredni wpływ na decyzje o zakupie działki budowlanej i podjęciu inwestycji – budowy własnego domu, siedliska. W ostatnim roku odnotowano ogromny wzrost budownictwa jednorodzinnego, którego natężenie wzrosło na poziomie lat ubiegłych. Stan ten obrazuje zestawienie ilości wydanych decyzjach tzw. WZ:

Lp.	Obręby geodezyjne	Ilość decyzji							Razem
		2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	
1.	Adamów	39	11	8	7	6	6	2	79
2.	Apolonka	13	9	0	2	1	4	1	30
3.	Bogusławice	12	6	5	0	0	3	3	24
4.	PGR Bogusławice	18	7	1	0	0	1	0	27
5.	Bronisławów	3	3	2	2	1	0	0	11
6.	Brudaki	5	1	1	0	4	2	0	13
7.	Dębsko	6	0	0	0	0	0	0	6
8.	Dobra Gólesze	48	19	6	7	12	4	8	104
9.	Gólesze	43	11	9	18	17	10	4	112
10.	Janów	58	14	7	9	9	5	6	108
11.	Kaleń	21	7	7	3	2	8	8	56
12.	Komorniki	22	13	5	5	6	2	2	55
13.	Krzykowice	3	0	1	0	1	0	0	5
14.	Kuznociń	5	4	2	1	3	3	2	20
15.	Kol. Żywocin	14	1	0	2	2	0	0	19
16.	Leonów	109	31	29	9	16	4	4	202

17.	Lubiaszów Nowy	151	28	12	12	14	16	15	248
18.	Lubiaszów Stary	59	11	9	6	19	2	5	111
19.	Lubiatów	35	5	5	10	5	4	5	69
20.	Marianów	5	0	0	0	2	0	1	8
21.	Młoszów	55	12	6	2	9	2	3	89
22.	Młynary	6	2	3	1	2	0	3	17
23.	Modrzewek	51	20	3	7	7	8	3	99
24.	Noworybie	0	3	0	0	0	0	0	3
25.	Polichno	23	8	4	10	7	12	9	73
26.	Proszenie	10	4	7	2	7	5	5	40
27.	Psary	5	3	1	4	4	6	0	23
28.	Stanisławów	23	5	5	4	2	3	4	46
29.	Studzianki	46	18	11	11	11	12	7	116
30.	Swolszewice Duże	94	23	7	18	21	14	9	186
31.	Świątniki	8	3	0	0	2	0	0	13
32.	Żarnowica	7	6	5	3	1	4	4	30
33.	Żywocin	6	7	7	1	6	3	4	34
34.	Miasto Wolbórz	86	42	18	12	17	19	20	214
Razem		1089	337	186	168	216	162	137	2295

XX. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Wolborza.

Gminny Zasób Nieruchomości może być wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, a także na realizację innych celów publicznych.

Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin uchwalane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Gmina może nabywać nieruchomości poprzez:

- 1) komunalizację – nieodpłatne nabycie własności nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa,
- 2) nabywanie nieruchomości poprzez zakup, zamianę oraz szeroko rozumianą działalność inwestycyjną,
- 3) decyzje administracyjne dotyczące wywłaszczenia, pierwokupu, zasiedzenia, nabycie spadku,
- 4) nieodpłatne nabycie od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na cel publiczny zgodny z planem zagospodarowania przestrzennego gminy.

Gospodarowanie zasobem polega również na przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, także wyposażaniu ich w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, nieruchomości mogą być przedmiotem obrotu. W szczególności mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, w najem lub dzierżawę, użyczenia, oddania w trwałe zarząd, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone, jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek.

Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu gminnego wg stanu na dzień 31.12.2025 r.

Lp.	Numer obrębu	Położenie	Powierzchnia w ha
1.	1	Adamów	4,0653
2.	2	Apolonka	0,3426
3.	3	Bogusławice	7,7532
4.	4	PGR Bogusławice	8,7516
5.	5	Bronisławów	4,0342
6.	6	Brudaki	4,1389
7.	8	Dobra Gólesze	12,8550
8.	9	Gólesze	5,0707
9.	10	Janów	2,4264
10.	11	Kaleń	3,8736
11.	12	Komorniki	8,0614
12.	13	Krzykowice	0,8405
13.	14	Kuznocin	1,1711
14.	15	Kolonia Żywocin	2,0534
15.	16	Leonów	6,0322
16.	17	Lubiaszów Nowy	4,9435

17.	18	Lubiaszów Stary	2,8638
18.	19	Lubiatów	14,3473
19.	20	Marianów	1,8172
20.	21	Młoszów	2,3490
21.	22	Młynary	7,7526
22.	23	Modrzewek	5,1049
23.	24	Noworybie	1,2107
24.	25	Polichno	13,5954
25.	26	Prosenie	12,3993
26.	27	Psary	19,6108
27.	28	Stanisławów	7,1990
28.	29	Studzianki	11,3042
29.	30	Swolszewice Duże	1,6533
30.	31	Świątniki	2,5997
31.	32	Wolbórz	124,8826
	32-1		7,9285
	32-2		3,9403
	32-3		6,5238
	32-4		19,6086
	32-5		11,2448
	32-6		53,6418
	32-7		2,8047
	32-8		2,3709
	32-9		10,0078
	32-10		6,8114
32.	33	Żarnowica	11,4207
33.	34	Żywocin	7,1942
Razem			323,7183

Powierzchnia zasobu gminnego wynosi 323,7183 ha, w tym zawarte są następujące rodzaje umów:

1) dzierżawa na cele rolnicze	56,4502 ha
2) dzierżawa na cele nierolnicze	1,0895 ha
3) trwałe zarząd	5,1691 ha
4) użyczenie	6,2443 ha
5) użytkowanie wieczyste	1,3963 ha
6) przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	1,7453 ha
7) przekazanie mienia na rzecz sołectw	1,3317 ha

W 2025 r. nabyto do zasobu gminnego 4,9266 ha, zbyto z zasobu gminnego 3,1037 ha.

W 2025 r. prowadzonych było 5 postępowań przetargowych w przetargach ustnych nieograniczonych na zbycie nieruchomości położonych w obrębach

ewidencyjnych: Leonów i PGR Bogusławice oraz 1 postępowanie bezprzetargowe w obrębie ewidencyjnym Lubiaszów Nowy. W wyniku tych postępowań z zasobu gminnego zbyto działki o ogólnej powierzchni 3,1037 ha.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889) Rada Miejska w Wolborzu w 2025 r. podjęła 4 uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy, nadając drogom wewnętrznym następujące nazwy: ul. Spokojna w Janowie, ul. Lawendowa w Leonowie, ul. Świerkowa w Lubiaszowie, przedłużenie ulicy Cytrynowej w Swolszewicach Dużych.

Na podstawie art. 47a pkt 5 i 47b pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17.05.1989 r. Prawo Geodezyjne i Kartograficzne (Dz. U. z 2024 r., poz. 1151 ze zm.) w sprawie numeracji porządkowej w 2024 r. nadano 75 numerów porządkowych.

W §1 Uchwały Nr XXXII/303/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej w Wolborzu w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustalono wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa, na 15% różnicy wartości nieruchomości.

Z uwagi na powyższe zostało wyłonionych 26 postępowań dotyczących podziału nieruchomości zakończonych w 2024 r. prawomocnymi decyzjami zatwierdzającymi podziały nieruchomości. W 2025 r. wszczęto 26 postępowań w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału, umorzono 7 postępowań, wydano 1 decyzję w sprawie wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, wydano 18 decyzji w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek jej podziału na łączną kwotę 70 350,00 zł.

W 2025 r. wyłonionych zostało 40 postępowań dotyczących podziału nieruchomości zakończonych w 2025 r. prawomocnymi decyzjami zatwierdzającymi podziały nieruchomości w celu ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału. Wszczęcie ww. postępowań zaplanowano w 2026 r.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1770) od września 2020 roku gminy prowadzą rejestr wszystkich umów dzierżawy zawartych przez rolników. W 2025 roku w Urzędzie Miejskim w Wolborzu zarejestrowano 20 umów dzierżawy.

XXI. OCHRONA ŚRODOWISKA

Zgodnie z „Programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wolbórz” z budżetu Gminy Wolbórz finansowane są świadczenia weterynaryjne mające na celu ograniczenie populacji zwierząt domowych – kotów i psów. W roku 2025 łącznie wykonano na wniosek właścicieli 52 zabiegów sterylizacji kotów i psów, ponadto wysterylizowano 4 kocie na wniosek karmicieli kotów wolnożyjących, razem 56 zwierząt.

Na dzień 1 stycznia 2025 r. w schronisku w Bełchatowie znajdowało się 39 psów wyłapanych z terenu gminy Wolbórz, a w całym roku 2025 wyłapano i przekazano do schroniska kolejnych 49 bezdomnych psów (w tym 13 szceniąt).

W 2025 roku 41 psów z terenu gminy Wolbórz zostało zaadoptowanych; 2 psy padły mimo podjętego leczenia weterynaryjnego, a u kolejnych 2 ze względu na brak rokowań i konieczność skrócenia cierpienia, lekarz weterynarii przeprowadził procedurę eutanazji. Na dzień 31.12.2025 roku w schronisku znajdowało się 35 psów.

W 2025 roku mieszkańcy naszej gminy złożyli w Urzędzie Miejskim w Wolborzu 34 wniosków o uzyskanie pozwolenia na wycinkę drzew, 3 z nich został wycofane w trakcie prowadzonego postępowania. Po przeprowadzeniu czynności administracyjnych i oględzin wydanych zostało 30 decyzji (pozytywne) uwzględniających oczekiwania wnioskodawców oraz 1 decyzja (negatywna) odmawiająca zgody na wycinkę drzew. W trybie zgłoszenia zamiaru wycinki drzew złożono 94 wniosków od osób fizycznych dotyczących usunięcia drzew z prywatnych posesji, 1 zostało pozostawione bez rozpatrzenia oraz 1 zgłoszenie zostało przekazane według właściwości do Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim.

W przypadku 7 spraw, na wniosek strony, wydano zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do złożonego zgłoszenia.

Od 2023 roku funkcjonuje system monitoringu „Ścieki Polskie”, w którym prowadzona jest pełna ewidencja wywozów nieczystości ciekłych, zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków znajdujących się na terenie gminy Wolbórz. System w czasie rzeczywistym pobiera dane ze stacji zlewnych, do których trafiają nieczystości ciekłe odbierane przez firmy asenizacyjne, co pozwala na bieżąco kontrolować właścicieli nieruchomości pod względem systematyczności wywozu nieczystości ciekłych.

Na dzień 31.12.2025 roku zewidencjonowano na terenie gminy Wolbórz 578 zbiorników bezodpływowych i 215 przydomowych oczyszczalni. Wykonano 348 kontroli właścicieli nieruchomości w zakresie posiadania umowy z firmą asenizacyjną oraz posiadania faktur za wywóz nieczystości ciekłych zgodnie z „Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wolbórz” przyjętym Uchwałą nr LIII/504/2023 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 31 stycznia 2023 roku. W wyniku kontroli ustalono, że 314 właścicieli nieruchomości posiadało wymagane dokumenty,

a 34 nie okazało stosownych dokumentów. Powyższe kontrole przeprowadzono w miejscowościach – Żywocin, Kuznocin, Świątniki, Lubiatów, Młynary, Komorniki, Lubiaszów Stary, Lubiaszów Nowy, Swolszewice, Polichno-Budy, Prosenie, Studzianki, Stanisławów, Bogusławice Dąbrowa. Dodatkowo wysłano 150 wezwań do przedłożenia umów i dowodów uiszczania opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków.

W Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków na koniec 2025 roku było zarejestrowanych 4 812 źródeł ciepła – w tym 1180 kotłów zasypowych, 730 kotłów z podajnikiem, 1030 bojlerów elektrycznych, 728 kominków, 152 trzony kuchenne, 672 kotły gazowe, 167 pomp ciepła, 49 kotłów olejowych, 60 kolektorów słonecznych z funkcją ogrzewania oraz 44 piece kaflowe. Należy zaznaczyć, że w Centralnej Ewidencji znajdują się wszystkie źródła ciepła, również te, które zostały zlikwidowane.

Zgodnie z udzielonymi dotacjami na wymianę źródła ciepła na terenie gminy Wolbórz w 2025 r. zostały wymienione 44 stare źródła na nowe. Zainstalowano: 4 kotły gazowe, 11 pomp ciepła, 29 kotłów na biomasę. Ponadto na terenie gminy Wolbórz w 2025 r. oddano do użytku 25 nowych budynków z ekologicznymi źródłami ciepła, a 8 domów zostało poddanych kompletnej termomodernizacji wraz z wymianą źródła ciepła na niskoemisyjne.

Ważnym zadaniem wykonywanym przez Urząd Miejski w Wolborzu jest wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych inwestycji. Proces wydawania decyzji podlega rygorystycznym procedurom administracyjnym. W 2025 roku prowadzono postępowania wszczęte w latach ubiegłych, które w 3 przypadkach zakończyły się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w 4 przypadkach postępowania zostały zamieszone na wniosek inwestorów. W 2025 roku wpłynęło kolejnych 11 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- 4 postępowania zakończyły się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 1 postępowanie zostało umorzone,
- 3 postępowania w toku - w trakcie uzupełniania informacji zgodnie z wymaganiami organów opiniujących lub uzgadniających przedsięwzięcie,
- 1 postanowienie zostało zawieszone do czasu przedłożenia raportu oś,
- 1 postępowanie rozpatrywane jest przez Prezydenta Miasta Piotrkowa Tryb. na podstawie postanowienia SKO w Piotrkowie Tryb.,
- 1 postępowanie rozpatrywane jest przez Wójta gminy Moszczenica na podstawie postanowienia SKO w Piotrkowie Tryb.

W roku 2025 w ramach wspierania działań ekologicznych udzielono 5 dotacji celowych na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, na łączną sumę 22 000,00 zł.

Ponadto Gmina Wolbórz w ramach edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży wspierała inicjatywę „Sprzątania świata” zabezpieczając logistycznie akcje poprzez zakup worków na odpady, rękawic, odbiór zebranych odpadów oraz poczęstunek dla uczestników akcji. Na realizację tej inicjatywy przeznaczono 6 951,36 zł.

W ramach ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Wolbórz w roku 2025 udzielono 23 dotacji celowych, na łączną sumę 135 000,00 złotych, na zadania służące ochronie powietrza, polegające na wymianie źródeł ciepła na korzystniejsze pod względem sprawności energetycznej oraz wyższych efektów ekologicznych.

XXII.SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

I. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wolbórz na lata 2023-2027.

Cel 1. Podnoszenie świadomości społecznej poprzez profilaktykę i edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Nazwa zadania	Realizacja
1.1 Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, m.in. w zakresie czynników zagrożenia oraz skutków i możliwości jej przeciwdziałania, w tym: a) udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych akcji, szkoleń i kampanii edukacyjnych. b) edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych i in.	Rozpowszechnianie informacji na temat przeciwdziałania przemocy poprzez dystrybucję ulotek, uzupełnianie stoisk z ulotkami w MOPS
1.2 Gromadzenie i udostępnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy na terenie Gminy Wolbórz i powiatu piotrkowskiego (instytucje i organizacje udzielające pomocy oraz programy realizowane w zakresie problematyki przemocy w rodzinie, w tym: a) rozpowszechnienie informacji o dostępnych formach pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, medycznej i socjalnej, b) wydanie ulotek/broszur informacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, c) utworzenie portalu internetowego dotyczącego problemu przemocy, „bazy danych” o miejscach pomocy, aktualizowanie przez MOPS.	Prowadzenie strony internetowej www.mopswolborz.pl Upowszechnianie na stronie internetowej MOPS informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy głównie: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej. Rozpowszechnianie ulotek/broszur informacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

1.3 Prowadzenie dla dzieci i młodzieży zajęć wychowawczych i informacyjno-edukacyjnych (placówki oświatowe), poprzez: a) realizację programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu uwrażliwienia na problem przemocy, radzenia sobie ze złością, rozwiązywania konfliktów itd. b) ewaluację realizowanych programów profilaktycznych c) analizę efektów prowadzonych działań	W miesiącu marcu 2025r. odbyły się warsztaty profilaktyczne o tematyce „Przemoc rówieśnicza, hejt, cyberprzemoc” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Wolborzu. Wykonawcą zadania była firma Brain Revolution z Sulejowa reprezentowana przez Pana Rafała Biegańskiego. W zajęciach wzięły udział dwie klasy IV, jedna klasa VI oraz dwie klasy VII. Koszt warsztatów wynosił 2 000,00 zł. W miesiącu kwietniu 2025 r. odbyły się warsztaty profilaktyczne dotyczące redukcji zjawiska przemocy rówieśniczej dla klas I-VII Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Komornikach pn. „Psychospołeczny rozwój nastolatków – konkretne sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi”. Warsztaty prowadzone były przez firmę Rokomi Rozwój Kompetencji Miękkich, Szkolenia – Edukacja – Terapia Sylwester Janek. Koszt zadania: 2 320,00 zł. Szkoła Podstawowa w Goleszach Dużych w miesiącu października 2025 r. zorganizowała warsztaty profilaktyczne dotyczące redukcji zjawiska przemocy rówieśniczej oraz zachowań agresywnych w środowisku szkolnym dla klas VIII. Warsztaty poprowadziła firma Progress Rzeszów. Koszt: 2 000,00 zł. W miesiącu listopadzie 2025r. Szkoła Podstawowa w Komornikach przeprowadziła warsztaty profilaktyczne dotyczące przemocy rówieśniczej pn. „STOP przemocy – START relacji” dla klas I-VIII . Warsztaty poprowadziła Pracownia Rozwoju Osobistego i Wsparcia Psychologicznego sp. z o.o. - Pomoc. Koszt: 2 000,00 zł.
1.4 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo - wychowawczych, promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa, w tym: a) prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców (radzenia sobie w sytuacji trudnych i innych), b) prowadzenie specjalistycznych szkoleń dla specjalistów pracujących z rodziną z dziećmi zagrożonymi przemocą /krzywdzeniem /zaniedbywaniem, c) zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących zachowań	W miesiącu kwietniu 2025 r. odbyły się warsztaty profilaktyczne dotyczące redukcji zjawiska przemocy rówieśniczej dla kadry pedagogicznej oraz rodziców ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Komornikach pn. „Psychospołeczny rozwój nastolatków – konkretne sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi”. Warsztaty prowadzone były przez firmę Rokomi Rozwój Kompetencji Miękkich, Szkolenia – Edukacja – Terapia Sylwester Janek. Koszt zadania: 2 320,00 zł.

agresywnych wśród uczniów oraz przemocy w rodzinie.	Szkoła Podstawowa w Goleszach Dużych w miesiącu październiku 2025 r. zorganizowała warsztaty profilaktyczne dla kadry pedagogicznej dotyczące rozpoznawania i reagowania na przemoc domową, rówieśniczą, które poprowadziła firma Progress Rzeszów. Koszt: 2 000,00 zł.
1.5 Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym i wzmocnieniu więzi rodzinnych.	

Cel 2. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Nazwa zadania	Realizacja
2.1 Udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia dzieciom, i dorosłym będącym ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie w tym: a) zapewnienie i poszerzenie oferty pomocowej dla osób dorosłych i dzieci, b) podejmowanie interwencji kryzysowej, c) zintegrowanie działań instytucji na rzecz podejmowania szybkiej interwencji, d) realizowanie programów psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych na rzecz osób doświadczających przemocy domowej, e) realizacja działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego osobom uwikłanym w przemoc domową,	Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Wszczęcie 23 procedur „Niebieskiej Karty”. Utworzenie 23 nowych Grup Diagnostyczno - Pomocowych. Objęcie pomocą Grup Diagnostyczno - Pomocowych. - 28 rodzin (23 nowe i 5 kontynuowano). Odbyło się 40 posiedzeń Grup Diagnostyczno - Pomocowych. Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy w przypadku 20 rodzin. W 2 przypadkach zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań. Łącznie zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 22 przypadkach.
f) zapewnienie miejsc interwencyjnych osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w ośrodkach wsparcia /schroniskach, g) zapewnienie miejsc dla dzieci krzywdzonych doświadczających przemocy, w których można interwencyjnie umieścić małoletnie ofiary przemocy domowej (np. placówki opiekuńcze, rodziny zastępcze, pogotowia rodzinne), h) planowanie działań usprawniających skuteczność udzielanej pomocy i wsparcia,	Pomoc finansowa – 1 rodzina Wystąpienie przez Komisariat Policji w Wolborzu lub MOPS z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich w 4 przypadkach.

i) zapewnienie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej oraz innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin,	
j) zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia,	
k) zapewnienie dostępu do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,	
l) realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.	

Cel 3. Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Nazwa zadania	Realizacja
3.1 Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, nadużywających alkoholu: a) rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno -edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie oraz podmiotów które je realizują b) motywowanie do udziału w programach korekcyjno –edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie c) izolowanie osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających, wykorzystując obowiązujące rozwiązania prawne, np.: zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, nakaz opuszczenia mieszkania, nakaz tymczasowego aresztowania d) odseparowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doznających przemocy poprzez zapewnienie im miejsca schronienia e) motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego przez GKRPA f) kierowanie na terapię odwykowe do placówek leczenia odwykowego	8 osób otrzymało zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną oraz nakaz opuszczenia mieszkania. 28 osób doznających przemocy i stosujących przemoc było motywowanych do poradnictwa psychologicznego w Punktach Konsultacyjnych. W 2025 r. 2 osoby stosujące przemoc domową zostały skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy, prowadzonym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim.

Cel 4. Zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Nazwa zadania	Realizacja
4.1 Organizacja specjalistycznych szkoleń dla grup zawodowych realizujących zadania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej. a) badanie potrzeb szkoleniowych, b) realizacja szkoleń, warsztatów umożliwiających podnoszenie wiedzy i umiejętności pracowników instytucji i organizacji uczestniczących w Programie, w tym przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych, c) organizowanie warsztatów ukierunkowanych na współpracę Interdyscyplinarną d) przygotowanie osób w zakresie rozpoznawania i reagowania na sytuacje przemocy domowej e) uruchomienie i realizacja superwizji (pomocy psychologicznej) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla grup zawodowych działających w obszarze przemocy w rodzinie	W celu wzmocnienia kompetencji zawodowych i przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w roku 2025 członkowie Zespołu wzięli udział w 5 szkoleniach. Szkolenia dotyczyły zapewnienia dziecku ochrony, realizacji przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i realizacji procedury Niebieskie Karty. Dwie osoby będące członkami grup diagnostyczno – pomocowych wzięły udział w szkoleniu z superwizji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Szkolenia w dużej mierze były bezpłatne, organizowane przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi. Dodatkowo 3 pracowników MOPS będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych wzięło udział w 3 dniowym szkoleniu wyjazdowym dotyczącym tematyki przeciwdziałania przemocy domowej. Szkolenie prowadzone było przez formę OTI Ośrodek Twórczej Interwencji z Krakowa, dofinansowane z Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W miesiącu listopadzie firma Progress Rzeszów poprowadziła także szkolenie dla lekarzy i pielęgniarek z procedury „Niebieskie Karty”. W szkoleniu wzięli udział także ratownicy medyczni. Łącznie przeszkoliło się 2 lekarzy, 2 ratowników medycznych oraz 1 pielęgniarka. Na szkoleniu obecni byli także Kierownik MOPS oraz Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Wolborzu. Koszt szkolenia to 1100,00 zł.

II. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy, które reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Wykonanie powyższych zadań własnych Gminy Wolbórz umożliwia opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/360/2021 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 listopada 2021r., Uchwałą Nr XLIII/406/2022 z dnia 30 marca 2022r., Uchwałą Nr L/464/2022 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 29 listopada 2022r., Uchwałą Nr LXIV/582/2023 z dnia 22 grudnia 2023r., uchwałą Nr IX/77/2024 z dnia 28 listopada 2024 r. oraz uchwałą Nr XXII/186/2025 z dnia 27 listopada 2025 r.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz sprzedaży alkoholu w opakowaniach do 300 ml (małpkowe).

Plan wydatków na realizację zadań określonych w Programie na rok 2025 wynosił 471 126,08 zł z tego:

- budżet przeznaczony na przeciwdziałanie alkoholizmowi to kwota 463 126,08 zł, wydatkowano 323 820,18 zł,
- budżet przeznaczony na przeciwdziałanie narkomanii to kwota 8 000,00 zł wydatkowano 3 864,40 zł.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Nadrzędnym celem programu jest „ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież”.

Cel główny realizowany jest przez 4 cele szczegółowe:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.
2. Zmniejszenie popytu na używanie substancji psychoaktywnych, poprzez upowszechnianie i wdrażanie oferty programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności.

3. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego i społecznego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

4. Koordynacja Programu.

Głównymi realizatorami Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – koordynator Programu oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem Burmistrza Wolborza.

Poniżej przedstawione zostały najważniejsze informacje dotyczące realizacji w 2025 roku zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Obszar działania : EDUKACJA ZDROWOTNA

Cel szczegółowy nr 1: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Podnoszenie kompetencji zawodowych realizatorów Programu.

Numer zadania	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
1.1	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym NSP i promocji zdrowego stylu życia.	uczniowie szkoły podstawowej 380 os. uczniowie szkół podstawowych klasy I – III 305 os. członkowie Stowarzyszenia Senior Uśmiech członkowie Stowarzyszenia Senior Vigor	A – 5 278,97 zł W tym: - stoisko profilaktyczne podczas pikniku organizowanego dla uczniów SP w Wolborzu; materiały profilaktyczne 1 327,20 zł - akcja „Bezpieczna droga do szkoły”, materiały profilaktyczne 1208,17 zł - wyjazd integracyjny 2000,00 zł (Warszawa) - wyjazd integracyjny 600,00 zł (Kolonia Zawada) - materiały profilaktyczne 143,60 zł
1.2	Organizacja szkoleń dla osób zawodowo działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i	Pracownik ds. profilaktyki uzależnień	A – 1 120,00 zł A – 570,00 zł organizacja pracy GKRPA A – 100,00 zł szkolenie diagnoza A – 0,00 konferencja

	patologiom społecznym.		„Cięża bez alkoholu – życie bez FASD” A–Tworzenie Gminnych Programów Profilaktycznych 450,00 zł
1.5	Przeciwdziałanie sprzedaży alkoholu niezgodnie z prawem w szczególności osobom nieletnim i nietrzeźwym.	sprzedawcy napojów alkoholowych z terenu Gminy Wolbórz 26 osób	A – 2 800,00 zł W tym: - szkolenie dla sprzedawców nap. alkoholowych 2800,00 zł

Obszar działania : PROFILAKTYKA

Cel szczegółowy nr 2: Podniesienie świadomości dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów poprzez realizowanie i upowszechnianie oferty programów profilaktycznych.

Lp .	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
2.1	Realizacja programów profilaktycznych z zakresu uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży w szczególności programów rekomendowanych. Warsztaty i programy profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.	Uczniowie szkół podstawowych (Klasy VII 58 os.) Nauczyciele ze szkół podstawowych z terenu Gminy Wolbórz uczniowie szkół podstawowych (Klasy V, VI, VII 101 os.) Uczniowie szkół podstawowych (I – III klasa 71 os.) Uczniowie szkół ponadpodstawowych (I – IV klasy)	A – 8 650,00 zł W tym: - program rekomendowany „UNPLUGGED” 2400,00 zł - program rekomendowany „ Szkolna Interwencja” 0,00 zł - program rekomendowany „ DEBATA” 3000zł - rekomendowany program „CUKIERKI” 1250,00 zł - program profilaktyczny „ Zrozumieć samookaleczenie – jak radzić sobie z bólem emocjonalnym 2000,00 zł
2.5	Prowadzenie działań profilaktycznych wspartych przedsięwzięciami placówek oświatowych (konkursy, spektakle)	dzieci uczęszczające do przedszkola samorządowego 120 os. mieszkańcy gminy Wolbórz ok. 150 osób	A – 8885,39 zł W tym: - spektakl profilaktyczny dla przedszkolaków 450,00 zł - III Rodzinny piknik profilaktyczny „Popołudnie z profilaktyką” 8 435,39 zł
2.9	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.	uczestnicy zajęć 30 osób	A – 184 068,48 zł Bieżąca działalność (koszty użyczenia pomieszczeń, wyżywienie, wynagrodzenie, umowy zlecenia, organizacja obozu letniego).

Obszar działania: REDUKCJA SZKÓD, REHABILITACJA I REINTEGRACJA ZDROWOTNA, SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Cel szczegółowy nr 3: Podnoszenie poziomu życia osób uzależnionych oraz członków ich rodzin. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
3.1	Wsparcie specjalistyczne: Prowadzenie Punktów Informacyjno - Konsultacyjnych W PK w Wolborzu psycholog, specjalista terapii uzależnień . W PK w Proszeniu specjalista terapii uzależnień.	osoby uzależnione, współuzależnione oraz członkowie ich rodzin, osoby borykające się z innymi trudnościami. W PIK w Wolborzu udzielono konsultacji 240 W PIK w Proszeniu udzielono konsultacji 72	A – 60 528,00 zł w tym: - wynagrodzenie specjalisty 60 528,00 zł
3.2	Wspieranie działalności środowisk abstynenckich zrzeszające osoby uzależnione od alkoholu i ich rodzin Stowarzyszenie „Dobry Dzień”	osoby uzależnione, współuzależnione oraz członkowie ich rodzin ok. 100 osób	A – 8 345,88 zł, w tym: - współorganizacja Forum Trzeźwości 3 345,88 zł, - warsztaty dla kobiet 3000,00 zł - spotkania trzeźwościowe w Licheniu 2 000,00 zł

Cel szczegółowy nr 4: Funkcjonowanie GKRPA. Monitorowanie i kontrolowanie realizacji zadań Programu. Diagnoza istniejących problemów w zakresie uzależnień, wzmacnianie zasobów zaangażowanych w ich realizację.

Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Wydatki
4.1	Tworzenie warunków do pracy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	7 członków	A – 41 000,00 zł w tym : - wynagrodzenie za udział w posiedzeniach GKRPA 41 000,00 zł

4.2	Doposażenie realizatorów i partnerów Programu w niezbędny sprzęt do realizacji zadań	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	N – 3 864,00 zł w tym : - zakup narkogogli, alkogogli 3 290,00 zł - materiały profilaktyczne 574,40 zł
4.3	Prowadzenie procedury zmierzającej do sądowego zobowiązania do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego	4 osoby	A – 3 143,46 zł W tym: - opłacanie kosztów biegłego psychiatry i psychologa 3 143,46 zł

III. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Wspieranie rodziny - to zespół działań podejmowanych przez instytucje państwowe i samorządowe, mających na celu pomoc rodzinom w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz zapewnienie dzieciom bezpiecznego i stabilnego rozwoju. Działania te obejmują m.in. pomoc socjalną, poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne, wsparcie finansowe, edukacyjne i zdrowotne, a także działania profilaktyczne i interwencyjne w sytuacjach zagrożenia dziecka.

Celem wspierania rodziny jest wzmocnienie jej funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zapobieganie sytuacjom kryzysowym, a w przypadku zagrożeń – zapewnienie dziecku odpowiedniej opieki, w tym poprzez pieczę zastępczą, z zachowaniem jak największego bezpieczeństwa i komfortu emocjonalnego.

Gmina, jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, realizuje **zadania własne w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej**. Do zadań tych należą m.in.:

zapewnienie dzieciom, które nie mogą pozostawać w rodzinie biologicznej, odpowiedniej opieki w formie pieczy zastępczej (rodzinnej lub instytucjonalnej),

- monitorowanie sytuacji dzieci w pieczy zastępczej oraz wspieranie rodzin zastępczych i rodzin biologicznych w procesie wychowawczym,
- prowadzenie działań profilaktycznych i wspierających rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami, służbami oraz innymi instytucjami w celu zapewnienia wsparcia dzieciom i rodzinom,
- sporządzanie rocznych sprawozdań dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie gminy, zgodnie z **art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**.

Realizacja tych zadań ma na celu przede wszystkim zapewnienie dzieciom bezpiecznego, stabilnego i wspierającego środowiska wychowawczego oraz wzmocnienie rodzin w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Realizacja zadań gminy w zakresie wspierania rodziny

W Gminie Wolbórz w 2025 r. realizowany był Gminny Program Wspierania Rodziny przyjęty Uchwałą Nr XI/99/2025 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 stycznia 2025 r. na lata 2025 -2027. Bezpośrednim realizatorem Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z kluczowych narzędzi w zapewnianiu kompleksowego wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Jego celem jest stworzenie systemu pomocy, który odpowiada na potrzeby rodzin, wspiera je w przezwyciężaniu trudności oraz umożliwia im powrót do samodzielności i stabilności. Program realizowany w naszej gminie obejmował różnorodne działania skierowane do rodzin w kryzysie, w tym rodziny z dziećmi, rodziny z problemami wychowawczymi, uzależnieniami, a także rodziny, w których występują problemy związane z przemocą domową.

W ramach realizacji programu podejmowane były działania profilaktyczne i interwencyjne, które miały na celu wsparcie rodzin w różnych obszarach życia: wychowawczym, społecznym, emocjonalnym i finansowym. Program przewidywał współpracę z pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny, psychologami oraz innymi specjalistami, którzy wspierali rodziny w trudnych sytuacjach.

Głównym celem programu było zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Działania podejmowane w ramach programu koncentrowały się na wzmacnianiu kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów, zapewnieniu dzieciom i młodzieży dostępu do wsparcia dziennego oraz współuczestniczeniu gminy w kosztach związanych z przebywaniem dzieci w pieczy zastępczej.

Odbiorcami programu były rodziny zamieszkujące na terenie miasta i gminy Wolbórz, w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny, które wymagały wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych:

- rodziny niepełne,
- rodziny wielodzietne,
- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemów rodziców np. konflikty małżonków, uzależnienia,
- rodziny dotknięte przemocą domową.

ASYSTENT RODZINY

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość wsparcia rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wprowadzenie w środowisko asystenta rodziny. Zgodnie z zapisem art. 17 ust. 2. ww. ustawy - praca asystenta rodziny może być wykonywana w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy.

Asystent rodziny - to specjalista działający w ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, którego zadaniem jest bezpośrednia, kompleksowa pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Rolą asystenta jest wspieranie rodziny w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, udzielanie porad i wskazówek, a także mobilizowanie rodziny do podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji dziecka i całego gospodarstwa domowego.

Asystent rodziny współpracuje z rodziną w sposób ciągły, prowadząc wizyty domowe, diagnozując potrzeby, koordynując dostęp do świadczeń socjalnych, edukacyjnych, zdrowotnych oraz wspierających rozwój dziecka.

Celem funkcjonowania asystenta rodziny jest przede wszystkim wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców, zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, tam gdzie możliwe jest zapewnienie im bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju w środowisku rodzinnym. Decyzję o przydzieleniu asystenta rodziny podejmuje kierownik ośrodka pomocy społecznej na wniosek pracownika socjalnego, w oparciu o ocenę sytuacji rodziny i potrzeby wsparcia.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu zatrudniał 1 asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Zatrudniony asystent posiadał stosowne kwalifikacje określone w art.12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystent w roku objętym sprawozdaniem pracował z 10 rodzinami, które wychowywały 27 małoletnich dzieci, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającego na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. 15 rodzin.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny wraz z liczbą dzieci w tych rodzinach.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny w 2025 roku.

asystent	liczba rodzin	liczba osób dorosłych	liczba dzieci w rodzinach
Asystent	10	13	27

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wolborzu.

Źródła finansowania zatrudnienia asystenta rodziny w 2025 r. to:

- środki własne – 102 913,55 zł,
- środki z budżetu państwa – 14 328,90 zł,
- środki z Funduszu Pracy – 29 233,55 zł.

Tabela 2. Struktura rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny w 2025 roku

Ogólna liczba rodzin	10
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną	32,5 m-cy
Rodziny pełne	7
Rodziny niepełne	3
Rodziny wielodzietne	4
Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	4
Dzieci przebywające w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym	0
Dzieci przebywające w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii	1
Ilość osób z problemem alkoholowym	6
Liczba rodzin, w których została wszczęta procedura Niebieska Karta	1
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	8
Liczba rodzin objętych pomocą asystenta na podstawie postanowienia sądu	1
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę w 2025 r.	2
Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy wspierających (poradnie pedagogiczne, psychologiczne, pomoc psychologiczna w szkole itp.)	10

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wolborzu.

Z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania dwóch rodzin i brak możliwości kontynuacji działań, współpraca z tymi rodzinami została zakończona.

Asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracował przede wszystkim z przedstawicielami:

- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Piotrkowie Trybunalskim,
- Placówkami oświatowymi (dyrektor, pedagog, wychowawca),
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim,
- Komisariatem Policji w Wolborzu.

Podsumowując: Praca asystenta rodziny jest niezwykle istotna i potrzebna, gdyż pozwala na wczesne rozpoznawanie trudności w funkcjonowaniu rodzin oraz podejmowanie działań zapobiegających ich pogłębianiu. Dzięki stałemu wsparciu, doradztwu i współpracy z rodzinami asystent pomaga w budowaniu pozytywnych kompetencji wychowawczych, poprawie relacji rodzinnych oraz zwiększeniu bezpieczeństwa dzieci. Rola asystenta rodziny ma zatem kluczowe znaczenie dla skutecznego wspierania rodzin, minimalizowania ryzyka umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej i wspierania rodzin w utrzymaniu stabilności opiekuńczo-wychowawczej.

PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO

Dużym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych jest działająca od 2022 roku w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wolborzu **Placówka Wsparcia Dziennego pn. „Akademia Uśmiechu”**.

Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Uśmiechu” mieści się w budynku Szkoły Podstawowej w Wolborzu, z którą podpisano porozumienie dotyczące użyczenia pomieszczeń pod działalność PWD.

Poprzez działalność Placówki Wsparcia Dziennego, realizowane są zadania określone w ustawie z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) a także Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025. Placówka Wsparcia Dziennego prowadzona jest w formie opiekuńczej i zapewnia dziecku:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka zajmuje się wsparciem rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy sąd wydaje postanowienie o konieczności uczęszczania dziecka do placówki, jednak w naszej gminie nie ma obecnie takich przypadków. Dzieci uczęszczające do Placówki Wsparcia Dziennego otrzymują wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywają umiejętności społeczne, niwelują deficyty w nauce.

W placówce w 2025 r. pracował jeden wychowawca, zatrudniony na 1/2 etatu. Czas pracy to 4 godziny dziennie według harmonogramu. Wychowawca spełniał wymagania kwalifikacyjne, ponieważ posiadał wykształcenie wyższe pedagogiczne. Pracę wychowawcy nadzorował kierownik placówki zatrudniony na 3/8 etatu. Zawarto także 3 umowy zlecenie z dodatkową kadrą do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

W Placówce prowadzone były następujące zajęcia:

- Zajęcia z psychologiem,

- Zajęcia z matematyki,
- Zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- Zajęcia Trening Umiejętności Społecznych.

Placówka finansowana była zgodnie z planem finansowym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025. Plan na to zadanie w roku 2025 wynosił 214 500,00 zł. Kwota wydatkowana wyniosła 184 068,48 zł.

Działalność Placówki Wsparcia Dziennego w okresie sprawozdawczym

Placówka prowadziła swą działalność przez cały rok przez trzy godziny dziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 13.00 – 16.00 z wyjątkiem miesiąca lipca 2025r. W zajęciach uczestniczyły dzieci uczęszczające do szkół podstawowych z terenu Gminy Wolbórz. W okresie sprawozdawczym zapisanych było do placówki 3 dzieci w wieku od 7 do 14 roku życia.

W placówce każdego dnia zapewniano dzieciom bieżącą pomoc w nauce, wspierano w odrabianiu prac domowych, przygotowywano do klasówek, sprawdzianów oraz odpowiedzi ustnych. Dbano o to, aby każde dziecko miało możliwość spokojnej pracy, zrozumienia omawianego materiału oraz utrwalenia wiadomości. Tłumaczono trudniejsze zagadnienia, pomagano w organizacji nauki i uczono systematyczności. Celem było nie tylko poprawa wyników w nauce, ale także budowanie wiary we własne możliwości, rozwijanie samodzielności oraz kształtowanie odpowiedzialności za własną edukację. Czas spędzony w placówce służył również integracji, gdyż miejsce to jest okazją do zawierania nowych znajomości i podtrzymywania relacji już istniejących. W placówce odbywały się różnego rodzaju warsztaty, imprezy, wychowawcze, edukacyjne, plastyczne, sportowe, spotkania okolicznościowe, na których w formie zabawy przekazywano istotne informacje dotyczące różnych tematów, a także mówiono o wartościach, którymi powinien kierować się każdy młody człowiek. Głównym ich celem było zagospodarowanie dzieciom czasu wolnego w sposób różnorodny oraz wartościowy. Dzieci dzięki tym zajęciom uczyły się odpowiedzialności za wspólne dobro, współpracy, odpowiednich postaw społecznych oraz akceptacji siebie nawzajem. Przez cały rok prowadzone były działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom, na które w dzisiejszych czasach narażone są dzieci. Poprzez zabawę i naukę zwracano ich uwagę na najistotniejsze kwestie dotyczące bezpieczeństwa, aktywnego i zdrowego stylu życia, a także tworzone warunki sprzyjające kształtowaniu postaw i wartości, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wychowawca posiadał stały kontakt z rodzicami dzieci uczęszczających do placówki, na bieżąco informował ich o postępach i deficytach dzieci.

Tabela nr 3. Liczba dzieci uczęszczających do PWD w 2024 roku oraz w 2025 roku.

Liczba dzieci	2024 r.	2025 r.
Liczba dzieci uczęszczających do Placówki Wsparcia Dziennego	30	30
wiek	7-14 lat	7-14 lat

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wolborzu.

Akcje organizowane dla podopiecznych Placówki Wsparcia Dziennego w 2025 r. to m.in.:

- warsztaty krawieckie,
- zorganizowanie ferii zimowych,
- warsztaty perkusji zachodnioafrykańskiej,
- topienie marzanny,
- warsztaty robienia palm wielkanocnych, integracja z seniorami,
- spotkanie wielkanocne połączone z grą terenową,
- stoisko profilaktyczne podczas obchodów Dnia Dziecka,
- piknik profilaktyczny,
- wypoczynek letni do Węgorzewa,
- spotkanie z Kubą Sienkiewiczem – Podwieczorek z Gwiazdą,
- zajęcia prowadzone w ramach Tygodnia Przeciwdziałania Przemocy Równieżniczej,
- akcja sprzątania cmentarza parafialnego (Grobu Nieznanego Żołnierza, Akcja Znicz),
- warsztaty robienia i dekoracji pierników bożonarodzeniowych,
- akcja „Bożonarodzeniowa Kartka dla Bohatera” - Kombatantów,
- warsztaty zdobienia bombek na choinkę – zwiedzanie Huty Szkła w Piotrkowie Tryb.,
- jasełka w wykonaniu podopiecznych PWD, które zostały wystawione podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego, spotkania z seniorami oraz podczas wigilii dla osób samotnych i niepełnosprawnych.

Udział w zajęciach PWD jest bezpłatny, dzieci mają zapewniony podwieczorek.

Podsumowując:

Dzieci uczęszczające do Placówki Wsparcia Dziennego miały możliwość wszechstronnego rozwoju oraz wyrównywania braków edukacyjnych. Podczas zajęć dzieci nadrabiały zaległości szkolne, rozwijały umiejętności społeczne i uczestniczyły w różnorodnych formach aktywności edukacyjno - kulturalnej. Placówka organizowała także wyjazdy, warsztaty tematyczne i zajęcia integracyjne, które wzbogacały wiedzę, umiejętności praktyczne i zainteresowania dzieci.

Dzięki systematycznej pracy w placówce dzieci nie tylko poprawiły wyniki w nauce, ale również wzmocniły pewność siebie, umiejętność współpracy i samodzielność. Efekty podejmowanych działań były regularnie dokumentowane i udostępniane społeczności lokalnej – w tym na profilu Facebook, gdzie można było śledzić zdjęcia i zobaczyć dzieci w różnych aktywnościach.

Placówka Wsparcia Dziennego - stwarza dzieciom bezpieczne i twórcze środowisko, w którym mogą rozwijać swoje pasje, poznawać nowe formy spędzania czasu i budować pozytywne relacje rówieśnicze, co ma istotny wpływ na ich rozwój edukacyjny i społeczny.

Ponoszenie kosztów związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej wprowadza art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 4) 10% – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 5) 30% – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 6) 50% – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2025 roku z terenu gminy nie odnotowano nowych przypadków umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, co może świadczyć o stabilizacji sytuacji rodzin objętych wsparciem oraz skuteczności podejmowanych działań w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dane przedstawione poniżej dotyczą dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2024 roku

oraz w latach wcześniejszych. Jednocześnie informuje się, że jedno dziecko w analizowanym okresie osiągnęło pełnoletność, opuściło pieczę zastępczą i powróciło do rodzica biologicznego.

Tabela 4. Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2024 roku i 2025 roku.

l.p.	Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci, umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba dzieci 2024 r.	Wydatki poniesione przez gminę w 2024 r.	Liczba dzieci 2025 r.	Wydatki poniesione przez gminę w 2025 r.
1.	placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 pobyt do 22.03.2024 r.	9569,69 zł	-	-
2.	rodziny zastępcze spokrewnione	12	32 120,67 zł	12 (1 dziecko 17.06.2025 r opuściło pieczę zastępczą)	45 032,32 zł
3.	a) rodzina zastępcza niezawodowa, b) usługa pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracami gospodarskimi w rodzinie zastępczej niezawodowej	1 pobyt od 07.10.2024 r.	606,85 zł -	1	4 551,00 zł 527,82 zł
4.	opieka koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	dotyczy ww. dzieci	8 549,24 zł	dotyczy ww. dzieci	15 275,91 zł
ogółem:		14	50 846,45 zł	13	65 387,05 zł

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wolborzu.

Zgodnie z danymi pozyskanymi z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim w 2025 roku - 13 dzieci z terenu naszej gminy przebywało w pieczy zastępczej, w tym:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej: 12 dzieci,
- w rodzinie zastępczej niezawodowej: 1 dziecko.

Reasumując:

W niektórych sytuacjach, mimo podejmowanych działań wspierających rodziny, konieczne jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Decyzja ta, choć wiąże się z obowiązkiem finansowania pobytu przez gminę, często stanowi najlepsze rozwiązanie

dla bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju dziecka. Umieszczenie w pieczy zastępczej pozwala zapewnić dziecku odpowiednie warunki opieki, wsparcie wychowawcze i dostęp do specjalistycznej pomocy, jednocześnie dając rodzinie czas i możliwość podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej i odzyskanie dzieci.

Jednakże w części rodzin, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej nie zawsze występuje motywacja rodziców biologicznych do odzyskania dzieci. Często rodzice koncentrują się na własnych potrzebach lub rezygnują z podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, co utrudnia powrót dzieci do rodziny naturalnej. Z tego względu wsparcie asystenta rodziny i pracowników socjalnych pozostaje niezbędne, zarówno w zakresie pracy wychowawczej z rodzicami, jak i monitorowania bezpieczeństwa i rozwoju dzieci.

Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W ramach monitorowania realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” dokonano porównania danych liczbowych o osobach i rodzinach objętych wsparciem w stosunku do ogólnej liczby ludności, analizy występujących problemów w tych rodzinach, zadań jakie zostały podjęte przez poszczególne podmioty działające na rzecz rodziny. Dane dotyczą roku 2024 i roku sprawozdawczego 2025.

Tabela 5. Analiza danych liczbowych o rodzinach objętych wsparciem.

Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025
Liczba mieszkańców gminy	7688	7670
Liczba osób objętych pomocą społeczną	187	188
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej	4,86	4,65
Liczba rodzin niepełnych	20	18
Liczba rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym	36	26
Liczba dzieci/młodzieży korzystających z programu „Posiłek w szkole i w domu”	53	41
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	341	329
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego	16	11
Liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny	80	81

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń „Za życiem”	0	0
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	9	10
Liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne	31	22
Liczba dzieci/młodzieży z terenu gminy przebywających w pieczy zastępczej	14	13
Kwota wydatkowana z budżetu gminy na pokrycie kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej	50 846,45 zł	65 387,05 zł
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	11	10
Liczba placówek wsparcia dziennego na terenie gminy	1	1
Liczba godzin specjalisty psychoterapii uzależnień w Punktach Informacyjno-Konsultacyjnych	190	312
Liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego	14	12
Liczba Niebieskich Kart wszczynających procedurę w danym roku	17	23
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej	6	6
Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych	46	40

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wolborzu.

Tabela 6. Analiza powodów udzielanej pomocy.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2024 r.	Liczba rodzin w 2025 r.
Ubóstwo	90	72
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	16
Bezrobocie	65	62
Nieppełnosprawność	96	100
Długotrwała lub ciężka choroba	62	69
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	36	26

Przemoc domowa	1	0
Alkoholizm	21	19
Narkomania	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4
Zdarzenie losowe	2	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wolborzu.

Z analizy powyższych danych wynika, iż w porównaniu do 2024 r. - w roku sprawozdawczym:

1) zmniejszyła się:

- liczba mieszkańców gminy;
- liczba rodzin niepełnych;
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- liczba rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym;
- liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych;
- liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego;
- liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne;
- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych;
- liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego.

Zmniejszenie wartości części wskaźników w porównaniu z rokiem poprzednim może wynikać z kilku czynników. Przede wszystkim jest to efekt naturalnych zmian demograficznych, takich jak migracje mieszkańców czy zmiany w strukturze rodzin. Wpływ na te dane ma również aktualizacja ewidencji oraz różnice w liczbie składanych wniosków o pomoc w poszczególnych latach oraz różnice w liczbie osób i rodzin ubiegających się o wsparcie w poszczególnych latach. Ponadto podejmowane działania takie jak praca socjalna, wsparcie asystenta rodziny czy działania edukacyjne i profilaktyczne prowadzone na terenie gminy mogą przyczyniać się do poprawy funkcjonowania rodzin oraz ograniczenia skali występowania problemów społecznych. Zmiany te mogą również wynikać z poprawy sytuacji życiowej części rodzin, co skutkuje mniejszą potrzebą korzystania z określonych form pomocy.

Należy również podkreślić, że wahania wartości wskaźników w poszczególnych latach są zjawiskiem naturalnym i wynikają ze zmieniających się potrzeb mieszkańców oraz bieżącej sytuacji społeczno-ekonomicznej rodzin zamieszkujących teren gminy Wolbórz.

2) wzrosła:

- liczba osób objętych pomocą społeczną;
- liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego;
- liczba przyznanych Kart Dużej Rodziny,
- liczba godzin konsultacji w Punktach Konsultacyjnych;
- liczba Niebieskich Kart wszczynających procedurę;
- kwota wydatkowana z budżetu gminy na pokrycie kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Odnotowano nieznaczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, co może wynikać zarówno ze zmieniającej się sytuacji materialnej mieszkańców, jak i z większej świadomości możliwości korzystania z dostępnych form wsparcia.

Wzrost liczby godzin konsultacji w Punktach Konsultacyjnych świadczy o większym zapotrzebowaniu na specjalistyczną pomoc,

- należy kontynuować promocję Punktów Konsultacyjnych, zapewniać łatwy dostęp do konsultacji psychologicznych.

Wzrost liczby procedur Niebieska Karta oznacza potrzebę zwiększonej uwagi wobec przemocy domowej w rodzinie i szybkiego reagowania instytucji,

- należy wzmacniać współpracę między szkołami, policją, OPS i GKRPA; prowadzić działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wzrost wydatków z budżetu gminy na pokrycie kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest naturalny, mimo zmniejszenia liczby dzieci, ze względu na procentowy wzrost kosztów z każdym rokiem pobytu dziecka w pieczy,

- należy planować budżet, monitorować koszty, a także wspierać dzieci w powrocie do rodziny lub w zapewnieniu trwałej opieki zastępczej.

Wzrost liczby Kart Dużej Rodziny świadczy o większej liczbie rodzin spełniających kryteria programu oraz rosnącej świadomości mieszkańców dotyczącej przysługujących uprawnień,

- należy informować o korzyściach płynących z KDR i monitorować wykorzystanie uprawnień przez rodziny.

Wzrost liczby przyznanych dodatków mieszkaniowych może wynikać z pogorszenia sytuacji materialnej części rodzin lub wzrostu kosztów utrzymania mieszkań,

- należy kontynuować monitoring sytuacji mieszkaniowej rodzin oraz informować o możliwości ubiegania się o wsparcie.

Jednocześnie należy wskazać, że niektóre wskaźniki mogą ulegać wzrostowi nie z powodu nasilenia problemów społecznych, lecz w wyniku większej dostępności pomocy, wzrostu świadomości mieszkańców dotyczącej możliwości uzyskania wsparcia oraz większej aktywności instytucji w zakresie reagowania na pojawiające się trudności. W związku z tym przedstawione dane należy analizować w szerszym

kontekście funkcjonowania lokalnej społeczności oraz podejmowanych działań pomocowych i profilaktycznych.

Podsumowanie i analiza potrzeb na 2026 rok:

Brak nowych umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej w 2025 roku należy ocenić pozytywnie, jednak analiza potrzeb na 2026 rok w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny wskazuje na konieczność kontynuowania i wzmacniania działań profilaktycznych oraz wspierających, gdyż w części rodzin nadal występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, społeczne i bytowe wymagające systematycznej pracy.

Na 2026 rok kluczowe potrzeby obejmują:

- 1) utrzymania i rozwoju usługi asystenta rodziny,
- 2) współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- 3) zapewnienia rodzinom bezpieczeństwa socjalnego, w szczególności dzieciom i młodzieży z rodzin o niskich dochodach,
- 4) utrzymania dobrej współpracy pomiędzy podmiotami wspierającymi rodzinę,
- 5) zabezpieczenie środków finansowych na kontynuowanie działalności Placówki Wsparcia Dziennego,
- 6) systematycznego podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników działających w obszarze wspierania rodziny oraz zabezpieczenia w budżecie na ten cel odpowiednich środków finansowych,
- 7) wdrożenie programów wzmacniających kompetencje rodzicielskie.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w 2026 roku powinna koncentrować się na kompleksowym i zindywidualizowanym wsparciu rodzin, zapewniając im narzędzia do przezwyciężania trudności oraz wzmacniania ich samodzielności życiowej.

Katalog zadań zawarty w art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- 4) finansowanie kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej,

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

IV. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wolbórz na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wolbórz...” stanowi opracowanie, które ma za zadanie umożliwienie kompleksowego i efektywnego zarządzania ochroną środowiska. Ma on zapewnić niezbędną koordynację działań proekologicznych w gminie, przyczynić się do rozwiązywania istniejących problemów w tym zakresie, a także ukierunkować podejmowane przeciwdziałania mogącym pojawić się w przyszłości zagrożeniom.

W „Programie...” uwzględniono zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i dziedzin bezpośrednio powiązanych, co powinno dopomóc we właściwym ukierunkowaniu działań zmierzających do zrównoważonego rozwoju gminy. Celem aktualizacji programu było przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego gminy Wolbórz. Zawarte w nim rozwiązania organizacyjne oraz logistyczno-techniczne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, gospodarowania zasobami przyrodniczymi.

Najistotniejsze cele i kierunki działań w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego i ochrony środowiska określone dla gminy Wolbórz dotyczą:

- racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (zmniejszenia zużycia energii, surowców i materiałów, wzrostu udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych),
- ochrony powietrza (zapewnienia wysokiej jakości powietrza, redukcji emisji gazów i pyłów),
- ochrony przed hałasem (zminimalizowania uciążliwego hałasu),
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ochrony wód (zapewnienia odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacji zużycia wody, właściwej gospodarki wodno-ściekowej),
- ochrony gleb,
- ochrony zasobów przyrodniczych (zachowania zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem ich różnorodności oraz rozwoju zasobów leśnych, racjonalnej eksploatacji lasów),
- prowadzenia skutecznej akcji edukacyjno-informacyjnej, gwarantującej powodzenie realizacji wyżej wymienionych działań.

V. Usuwania Wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wolbórz na lata 2011 – 2032.

Podstawowym celem programu jest oczyszczenie terytorium Gminy Wolbórz (Polski) z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, wyeliminowanie spowodowanych azbestem negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy Wolbórz (Polski), a także sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko w terminie do 2032 r. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wolbórz określa zasady wspierania przedsięwzięć związanych z realizacją ogólnopolskiego programu na terenie gminy Wolbórz.

W 2025 roku Gmina Wolbórz uzyskała dofinansowanie w formie dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na zadanie „Usunięcie i unieszkodliwienie materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Wolbórz w roku 2025”. Zorganizowano 1 zbiórkę odpadów zawierających azbest. Zbiórka objęła 75 nieruchomości, o łącznej masie odpadów przekazanych do utylizacji 244,60 Mg. Koszty odbioru i utylizacji odpadów wyniosły 166 425,84 zł, w tym dotacja w wysokości 110 072,00 zł. Koszty poniesione przez Gminę Wolbórz w 2025 r. to 56 353,84 zł.

Zgodnie z danymi zawartymi na platformie BAZA AZBESTOWA na terenie Gminy Wolbórz od początku obowiązywania Programu przekazano do utylizacji ponad 1 968,00 Mg odpadów. Do utylizacji odpadów zawierających azbest pozostało 3 824 Mg.

VI. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wolbórz

Program ustala potrzeby i problemy występujące na terenie Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznacza kierunki działań, które mogą przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno – energetycznym dotyczących m. in. redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Wdrożenie PGN zapewni korzyści ekonomiczne społeczne i środowiskowe zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Cele strategiczne gminy Wolbórz do 2030 roku koncentrują się na:

1. Redukcji emisji dwutlenku węgla z obszaru gminy Wolbórz.
2. Podniesieniu efektywności energetycznej budynków i obiektów znajdujących się na terenie gminy Wolbórz.
3. Zwiększeniu udziału odnawialnych źródeł energii w lokalnej produkcji energii na terenie gminy Wolbórz.
4. Wdrożeniu zrównoważonych energetycznie działań w zakresie planowania przestrzennego i zarządzania rozwojem gminy Wolbórz.

5. Prowadzeniu działań i kampanii edukacyjno-promocyjnych w zakresie gospodarki niskoemisyjnej na terenie gminy Wolbórz.
6. Wdrożeniu działań zmierzających do ograniczenia emisji benzo(a)pirenu B(a)P z terenu gminy Wolbórz.

Odnosząc się do realizacji ww. celów Gmina skupiła się na zadaniach, na które ma faktyczny wpływ a mianowicie:

- Prowadzenie działań edukacyjnych wśród mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków mieszkalnych, stosowania bez emisyjnych systemów grzewczych tj. pomp ciepła, fotowoltaiki itp. (cel 2 i 3)
- Gmina Wolbórz posiada zawarte porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dotyczące wspólnej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” na terenie Gminy. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W Urzędzie Miejskim w Wolborzu działa Punkt konsultacyjno – informacyjny Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. W ramach Punktu prowadzone są konsultacje dot. możliwości pozyskania dotacji z programu.

Za pośrednictwem Punktu konsultacyjno – informacyjnego działającego w Urzędzie Miejskim w Wolborzu od początku trwania programu złożono 439 wniosków o dofinansowanie, zawarto 392 umowy o dofinansowanie, zrealizowano 222 przedsięwzięcia, kwota wypłaconych dotacji wynosi: 4 566 277,60 zł.

VII. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Wolbórz na lata 2022 – 2030.

W 2021 r. wykonano „Strategię Zrównoważonego Rozwoju Gminy Wolbórz 2022 -2030 r.”, która łącznie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi do dzisiaj podstawę polityki w tym zakresie.

CEL STRATEGICZNY I: AKTYWNE I WYKSZTAŁCONE SPOŁECZEŃSTWO	
Wysoki standard usług społecznych i zdrowotnych	Realizację zadania omówiono w rozdziale VIII Polityka społeczna i praca oraz X – Ochrona zdrowia.

Wysoka jakość oświaty wizytówka gminy Wolbórz	Rozpoczęcie realizacji zadania: Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Wolborzu, Rozbudowa i przebudowa budynku Szkoły Podstawowej w Proszeniu. Wykonanie dokumentacji projektowej dla rozbudowy budynku Szkoły Podstawowej w Goleszach Dużych. Realizację zadania omówiono w rozdziale VII – Oświata .
Rozwój tożsamości oraz integracja społeczeństwa lokalnego	Realizację zadania omówiono w rozdziale IX – Kultura i sport. Zrealizowano zadanie „Modernizacja domu ludowego w Polichnie” oraz „Modernizacja budynku OSP w Polichnie”. Wykonywano również mniejsze zadania modernizacyjne w domach ludowych na terenie Gminy Wolbórz.
Aktywna współpraca oraz wzmocnienie potencjału jednostek pomocniczych oraz organizacji pozarządowych	Na terenie Gminy funkcjonuje Towarzystwo Sportowe „Szczerbiec Wolbórz”, Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza, Wolborskie Towarzystwo Kultury i Turystyki, Stowarzyszenie „Wirtuoz”, 19 Kół Gospodyń Wiejskich, 14 jednostek OSP, 2 kluby Seniora: Senior Wigor i Senior Uśmiech. Sołectwa mają możliwość realizowania zadań w ramach Funduszu Sołeckiego – szczegóły rozdział XIII - Partycypacja obywatelska (Fundusz Sołecki).
CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY BAZUJĄCY NA LOKALNYCH WALORACH I ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU	
Wsparcie przedsiębiorców oraz tworzenia nowych miejsc pracy	Działania promocyjne Gminy na stronach internetowych. Liczba powstałych nowych przedsiębiorców – 26.
Rozwój efektywnego rolnictwa	Dofinansowanie kursów chemizacyjnych. Liczba gospodarstw agroturystycznych na terenie gminy – 14.
Atrakcyjna oferta inwestycyjna	Działania promocyjne Gminy na stronach internetowych.
Wysoka jakość oferty turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej	Bieżące doposażenie istniejących placów zabaw i miejsc rekreacji.
CEL STRATEGICZNY III: WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA ORAZ PRAWIDŁOWA POLITYKA PRZESTRZENNA PODSTAWĄ PODNOSZENIA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	

Rozbudowa infrastruktury technicznej	Zakres zadań omówiono w rozdziale XV – Infrastruktura drogowa i XVII – Wodociągi i kanalizacja.
Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej	Opis realizowanych zadań rozdział XV – Infrastruktura drogowa (transport zbiorowy).
Ochrona środowiska oraz promowanie odnawialnych źródeł energii	Zadania realizowane opisano w rozdziale XVIII – Gospodarowanie odpadami i XXI – Ochrona środowiska.
Polityka przestrzenna gminy oparta na zasadzie zrównoważonego rozwoju	Opis podejmowanych działań – rozdział XIX Zagospodarowanie przestrzenne.

IX Program współpracy gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2025 roku.

W ramach realizacji Programu Współpracy Gminy Wolbórz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2025 r. z budżetu Gminy Wolbórz udzielono wsparcia dla następujących zadań publicznych:

- z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu (otwarty konkurs ofert)
- „*Droga do mistrzostwa*”, Towarzystwo Sportowe „Szczербiec” Wolbórz, dotacja w wysokości 200 000,00 zł, z czego wykorzystana została kwota 198 315,02 zł. Zadanie polegało na prowadzeniu cyklicznych zajęć sportowych oraz szkoleń sportowych w piłce nożnej w różnych kategoriach wiekowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej, mających na celu rozwój i doskonalenie sprawności psychofizycznej;
- „*Sportowy sukces*” Ludowy Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Wolbórz”, dotacja w wysokości 30 000,00 zł, z czego wykorzystana została kwota 29 824,00 zł. Zadanie polegało na prowadzeniu szkoleń z zakresu piłki siatkowej i piłki ręcznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej w celu osiągnięcia optymalnego wyniku sportowego na poziomie lokalnym;
- „*Sportowa Gmina*” Klub Sportowy Gólesze, dotacja w wysokości 30 000,00 zł, z czego wykorzystana została kwota 29 970,71 zł. Zadanie polegało na promowaniu prozdrowotnych, społecznych, wychowawczych i edukacyjnych wartości aktywności fizycznej sprzyjających przeciwdziałaniu chorobom cywilizacyjnym, nadwadze i otyłości oraz popularyzacji aktywności fizycznej wśród mieszkańców gminy poprzez uczestnictwo w zajęciach z badmintonu, gimnastyki rekreacyjnej, rehabilitacji ruchowej;
- z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu (tryb pozakonkursowy)

- *Lato z tenisem „Z domu na kort”* Stowarzyszenie Active Village, dotacja w wysokości 8 000,00 zł została wykorzystana w całości. Zadanie polegało na organizacji bezpłatnych treningów z tenisa ziemnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. Celem zadania było zwiększenie poziomu aktywności fizycznej uczestników, wyrównanie szans na dostęp do oferty sportowej dzieci z małej miejscowości a także propagowanie dyscypliny sportu – tenisa ziemnego;
- *„Let`s skate together”* Stowarzyszenie TOGETHER, dotacja w wysokości 5 000,00 zł została wykorzystana w całości. Zadania polegało na organizacji zajęć z nauki i doskonalenia techniki jazdy na rolkach wśród dzieci z terenu gminy. Celem zadania było: poprawa kondycji, wzmocnienie mięśni i pożyteczne spędzenie czasu wolnego na świeżym powietrzu.
 - z zakresu ratownictwa wodnego (tryb pozakonkursowy)
- Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Piotrkowie Trybunalskim; dotacja w wysokości 5 000,00 zł została wykorzystana w całości. Zadanie polegało na: utrzymaniu gotowości ratowniczej, prowadzeniu działań ratowniczych, organizowaniu i prowadzeniu szkoleń ratowników wodnych oraz psów ratowniczych i ich przewodników, utrzymaniu gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego, prowadzeniu dokumentacji wypadków;

XXIII. PODSUMOWANIE

Rok 2025 był dla Gminy Wolbórz okresem intensywnego rozwoju infrastrukturalnego oraz realizacji wielu ważnych inwestycji służących poprawie jakości życia mieszkańców. Wydatki majątkowe osiągnęły poziom ponad 16,6 mln zł, co stanowiło blisko 22% wszystkich wydatków budżetowych gminy. Tak wysoki udział inwestycji potwierdza prorozwojowy charakter samorządu oraz skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Na realizację inwestycji gmina pozyskała znaczące dofinansowania m.in. z Rządowego Funduszu Polski Ład, Funduszu Rozwoju Dróg, środków Unii Europejskiej oraz budżetu województwa łódzkiego. Łączna wartość pozyskanych dotacji inwestycyjnych wyniosła prawie 7 mln zł.

Wśród najważniejszych przedsięwzięć znalazły się inwestycje drogowe, w tym modernizacja drogi gminnej w Janowie, a także działania związane z rozbudową infrastruktury edukacyjnej, komunalnej i społecznej. Kontynuowano również programy związane z ochroną środowiska, obejmujące wymianę źródeł ciepła oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Istotnym kierunkiem rozwoju była także rewitalizacja oraz planowanie przestrzenne. Przyjęto Gminny Program Rewitalizacji na lata 2024–2034 oraz rozpoczęto procedury sporządzania miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego dla wielu obrębów gminy. Działania te mają stworzyć warunki do dalszego rozwoju mieszkalnictwa, przedsiębiorczości i turystyki.

Realizowane inwestycje potwierdzają, że Gmina Wolbórz konsekwentnie rozwija nowoczesną infrastrukturę, zwiększa atrakcyjność inwestycyjną oraz skutecznie odpowiada na potrzeby mieszkańców.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	INFORMACJE OGÓLNE.....	4
III.	WŁADZE GMINY	5
IV.	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W WOLBORZU W 2025 ROKU.....	6
V.	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY	15
VI.	BUDŻET GMINY	18
VII.	OŚWIATA	30
VIII.	POLITYKA SPOŁECZNA I PRACA.....	36
IX.	KULTURA I SPORT	45
X.	OCHRONA ZDROWIA.....	50
XI.	BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	54
XII.	SPRAWY ADMINISTRACYJNE	60
XIII.	PARTYCYPACJA OBYWATELSKA (FUNDUSZ SOŁECKI).....	63
XIV.	OŚWIETLENIE ULIC/DRÓG	64
XV.	INFRASTRUKTURA DROGOWA	64
XVI.	MIESZKALNICTWO	65
XVII.	WODOCIĄGI I KANALIZACJA.....	66
XVIII.	GOSPODAROWANIE ODPADAMI.....	67
XIX.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	70
XX.	GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.....	71
XXI.	OCHRONA ŚRODOWISKA	74
XXII.	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	76
XXIII.	PODSUMOWANIE.....	102